

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idrji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XLI. št. 13 (12.045)

Trst, sreda, 16. januarja 198

Medtem ko za danes meteorologi napovedujejo novo poslabšanje V Italiji je zaradi obilnega sneženja položaj iz ure v uro bolj dramatičen

V Jugoslaviji se ubadajo s podobnimi težavami

RIM — Položaj na severni Italiji postaja iz ure v uro bolj dramatičen. Skoraj povsod je snežna odeja preseгла 40 centimetrov, v hribovitih območjih pa je krepko nad poldrugim metrom debeline, da že grozijo snežni plazovi, saj se ni pršič zaradi izredno nizkih temperatur prijel na že obstoječo snežno podlago. Kljub vsemu temu so ljudje v boju proti snegu napeli vse svoje sile, da so na minimum omilili nevšečnosti. Na italijanskem cestnem omrežju so brez predaha na delu plugi in rezkači, položaj pa je že tako dramatičen, da so krizni štabi poslali v boj proti snegu vojsko in varnostne sile. V genovskem zaledju so se tako s snežnimi zameti spoprijeli kar tanki leopard, vojaški goseničarji in helikopterji pa prodirajo do odrezanih vasi širom po severni Italiji.

Severnoitalijansko železniško omrežje je včeraj doživelo hud udarec, ko je zaradi okvare na računalniškem centru, ki ureja kretnice, izpadla glavna milanska železniška postaja. Za nameček je preko 40 centimetrov snega v večjem delu severnoitalijanskih železniških postaj v bistvu onemogočilo vse naprave za talitev snega na kretnicah, saj so morali železničarji in vojakci ročno čistiti kretnice vsakič, ko je šla mimo kaka kompozicija. Zamude so bile torej na dnevnem redu, oblasti pa so kot kaže precej zgledno poskrbele, da so omilile nevšečnosti za potnike.

Vseh pa je trenutno strah izredno slabih meteoroloških napovedi, saj bi moral biti današnji dan eden najhujših, skoraj povsod pa že primanjkuje soli, mehani-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

LJUBLJANA — Vremenoslovci napovedujejo da bo v zahodnih delih Jugoslavije še naslednja dva dni snežilo. To pa ob obilni snežni odeji ni nič kaj spodbudna napoved. Res da včeraj ni več tako močno vsipalo izpod oblakov kot v ponedeljek in so cestna podjetja uspela kolikor toliko usposobiti za promet glavne ceste, ter večino ulic v velikih mestih.

Zaradi snega pa tudi relativno nizkih temperatur so težave tudi z električno energijo. Poraba je velika, vodne elektrarne pa zaradi nizkih vodostajev ter zaledenelih gladin ne morejo obratovati z vso močjo. Jugoslovani so se že včeraj morali greti z osem odstotki uvožene elektrike.

Veliko preglastic je tudi na železnici. Ne samo zaradi precejšnjih zametov zlasti na odprtih delih prog v Sloveniji, Timočki krajini in v Banatu, posebne težave povzročajo zlasti zamrznjene kretnične naprave na progah. Tako imajo vlaki iz Ljubljane proti Beogradu tudi po 6 ur zamude že pri odhodu ali pa sploh ne morejo odpeljati.

Na Kosovu je še naprej težka situacija in so se zato odločili, da za teden ali dva podaljšajo počitnice v osnovnih in srednjih šolah. Neverjetna drama pa se je dogodila 20 kilometrov od Mostarja, kjer že nekaj dni divja snežno neurje. Osemnajstletna Šima in leto mlajša Draženka Čuljak, obe učenki srednjih šol v Mostarju sta polnih sedem dni preživele na dnu prepada v kanjonu usahle rečice Ladane. Seveda sta bili ves ta čas brez hrane in neprimerno oblečeni pri temperaturah pod nič stopinj. Dobesedno zadnji trenutek so jih rešili okoliški lovci. (dd)

Interpelacija SSK in protest SKGZ

RAVNATELJ TRŽAŠKE POŠTNE UPRAVE O LASTNI OKROŽNICI

Včeraj smo bili na obisku pri načelniku pokrajinskega poštne ravnateljstva v Trstu dr. Carboneju, ki je z zgodovinsko anahronistično, a določenim političnim tokovom ustrezajočo okrožnico zaukazal podrejenim, da ne smejo več sprejemati (kaj šele raznašati) dopisov z naslovi, ki niso v italijansčini. Prepovedani so torej tudi naslovi v slovenščini, ki je čez noč postala tuj jezik. Toda nikar se ne razburjajte: doktor Carbone je rekel, da okrožnica ni naperjena proti Slovincem, ampak nam je nasprotno celo v korist, kajti če bomo pošto pošiljko naslovili v jeziku, ki ga razume tudi pismošona s italijanskega juga, jo bo naslovljenec naglo in zagotovo prejel. Namen okrožnice naj bi bil potemtakem olajšati

in pospešiti pošarski posel, za kar je dr. Carbone tudi poklican, sicer pa okrožnica sploh ni njegova osebna pobuda, kot nam je zagotovil.

Okrožnica velja očitno predvsem za mesto in predmestje, saj nas je intervjuvani potolažil, češ na Krasu se bo nadaljevala 30-letna praksa, ki dokazuje razumevanje poštne uprave za potrebe krajanov. Dr. Carbone se seveda ne zmeni za Londonsko spomenico, a še manj za Osimo in italijansko ustavo, ki pa ju izrecno omenja deželni svetovalec Slovenske skupnosti Štoka v interpelaciji deželnemu odboru, s katero se zavzema za preklic Carbonejeve okrožnice. Ostro protestno izjavo je s tem v zvezi objavila tudi SKGZ.

NA 4. STRANI

Sneg ovira promet

Snežni zameti še vedno hromijo promet v okolici, pa tudi v samem Trstu je snežna odeja še kar zajetna, da je v višje mestne predele (Sv. Alojzij, ulice nad Rossettijevo, Trstenik itd.) skoraj nemogoče priti z avtom. Da bi se prepričali, kako je na Krasu in v Bregu, smo se včeraj jutraj odpravili s terenskim vozilom na pot: zapis preberite na 5. strani

Med uradnim obiskom predsednice ZIS v Parizu

Pogovori Milke Planinc v Franciji za krepitev dvostranskih odnosov

PARIZ — Sinoči je prišla na triinpolnedni uradni obisk v Francijo predsednica zveznega izvršnega sveta Jugoslavije Milka Planinc, ki jo bo jutri sprejel tudi predsednik republike Francois Mitterrand. Za časa svojega bivanja v Parizu bo imela Milka Planinc razgovore predvsem s predsednikom francoske vlade Laurentom Fabiusom, in to v dvoje, kot tudi v sestavi širših delegacij, pri čemer bodo skušali najti poti in oblike za nadaljnje še bolj poglobljeno francosko - jugoslovansko sodelovanje na vseh področjih, od političnega in gospodarskega do tehnološkega do kulturnega. Prav tako se bo gostja iz Jugoslavije sestala ločeno s predsednikoma obeh francoskih zbornic, zjutraj s predsednikom narodne skupščine socialistom Louisom Mermazom, jutri popoldne pa s predsednikom senata, konservativcem Alainom Poherjem.

V hotelu Crillon na Trgu Concorde, kjer bo Milka Planinc med bivanjem v Parizu stanovala, jo bo obiskal tudi novi francoski minister za zunanje zadeve Ronald Dumas. Vsekakor bodo na tem srečanju obnovili panoramo mednarodnih pogledov obeh prijateljskih držav, ki so jo načeli sogovorniki na zadnjem prejšnjem srečanju lani v Sarajevu, ko je Jugoslavijo obiskal prejšnji francoski minister za zunanje zadeve Claude Cheys-

son. Z razliko od običajnega protokola državnikov, ki polagajo ob prihodu v Pariz venec pred grobom neznanega junaka pod Slavolokom zmage na Etoile, bo Milka Planinc s poudarkom medvojnega skupnega odpora proti nemški okupaciji in nacizmu, položila venec pred spomenik žrtev francoskega odpora na Mount Valerianu.

Prav v ideji svobode in neodvisnosti se gotovo Francija in Jugoslavija najbolj stikata, pa tudi politični stiki nasploh so danes po mnenju obeh strani dobri. Obe politiki sta dokaj istovetni v prizadevanjih za mir, razorožitev, za sodelovanje z deželami v razvoju in premagovanje blokovskih delitev sveta. (bp)

Dolar po skoraj 1.960 lir

RIM — Po nekajdnevnem nihanju pod prejšnjimi najvišjimi vrednostmi je včeraj ameriški dolar zabeležil nov zgodovinski rekord v menjavi z liro in ostalimi evropskimi valutami. V Italiji je veljal skoraj 1.960 lir (uradni tečaj je dosegel 1.959,50 lire), torej kar 14 lir več kot predvčerajšnjim, čeprav nekaj manj kot ponoči v New Yorku, ko je kotiral celo 1.962,50 lire.

VELESALOM ZA SP

Avstrijci so se oddolžili Švicarjem

ADELBODEN — Avstrijci so se včeraj oddolžili Švicarjem za vse grenke trenutke, ki so jih pred dnevi doživeli v Kitzbühlu. Na njihovem terenu so v moškem veleslalomu z Ennom in Strolzem zasedli prvo in drugo mesto, odlični tretji pa je bil Italijan Pramotton. Tudi Jugoslovani so se dobro odrezali, saj imajo v prvi deseterici tri svoje tekmovalce.

KOŠARKARSKI POKALI

Bancoroma-Cibona

RIM — V ospredju košarkarskega pokala prvakov bo današnja tekma v Rimu, kjer bo pri domači Bancoromi gostovala zagrebška Cibona.

NA 10. STRANI

Martens ni klonil pred pritiski ZDA

WASHINGTON — Belgijski premier Wilfried Martens ni klonil pred ameriški pritiski in je med svojim obiskom v ZDA Reaganu kljub diplomatskemu jeziku precej jasno povedal, da Belgija ne bo spoštovala rokov o namestitvi 48 ameriških manevrskih raket na belgijskem ozemlju. Predvidoma bi morale rakete prispeti v Belgijo že marca, po Martensovih izjavah pa bo marca belgijski parlament šele razpravljati, ali sploh pristane na namestitev raket. Še več, v intervjuju za flamsko televizijsko omrežje je baje Martens navedel, da bi v najslabšem primeru lahko namestili ameriške rakete šele leta 1987, če bi propadla napovedana mirovna pogajanja med ZDA in SZ.

Amerišnemu predsedniku Ronaldu Reaganu ni torej kljub skoraj štiriurnemu srečanju uspelo prepričati belgijskega premiera.

Seveda so v Washingtonu besni nad takim belgijskim zadržanjem, ki ruši atlantsko enotnost. Nič manj besni niso v krogih tistih držav, ki so na svojem ozemlju že sprejele evrorakete; belgijski primer zgovorno dokazuje, da so vse prehitro in brez zadostnih protiuslug klonile pred ameriški zahtevami.

Kandidat opozicije Tancredo Neves novi državni poglavar v Braziliji

BRASILIA — Pro pričakovanju, toda z nepričakovanim številom glasov, je postal včeraj 75-letni Tancredo Neves novi predsednik Brazilije po 21-letni vojaški diktaturi. Kandidat opozicijskih strank je namreč prejel kar 480 glasov od 680 prisotnih senatorjev, poslancev in zastopnikov 23 zveznih držav, kandidat vojaškega režima Paolo Maluf pa komaj 180 (kar predstavlja komaj polovico njegovih uradnih privržencev), medtem ko se je 20 članov volilnega kolegija vzdržalo, 6 pa je bilo odsotnih.

V neprimerno majhni dvorani so se volilni upravičenci s težavo prerivali do mikrofona, po katerem so javno izrazili svoj glas. Posebnost političnih razmer, v katerih je glasovanje potekalo, odražajo tudi kratke izjave mnogih »velikih volivcev«: »za konec vojaškega režima«, za svobodo

in demokracijo, »za nove dni za Brazilijo«, toda tudi »da ne bo nikoli več kolegij«, in »ker ni bilo boljšega kandidata«. Nekateri so volili Nevesa »za konec morilskega fašističnega režima« in »v imenu vseh Brazilcev, ki niso mogli glasovati«. Edini zastopnik domorodcev Juruna je od novega predsednika zahteval, naj zaščiti zemljo indijanske skupnosti.

V vsej Braziliji so se takoj začele manifestacije, ki odražajo veliko veselje za odpravo diktature. Toda Neves je podedoval od vojakov državo v strašni gospodarsko-družbeni krizi, ki jo bo težko reševal, če se ne bo hitro odločil za korenite politične reforme, ki naj povrnejo oblast ljudstvu. Njegova izvolitev je namreč le prvi korak k uvajanju resnične demokracije, ki je za Brazilce še daleč na obzoru.

● Vreme

NADALJEVANJE S 1. STRANI

zacija pa je že skoraj 48 ur v pogonu, da bi lahko prišlo do težko popravljivih napak. Prav zato je pomoč vojske dobrodošla, saj ima najsodobnejšo mehanizacijo kot nalašč za take krizne čase.

Da bi bili izgledi za bodočnost še slabši, napovedujejo meteorologi po sedanjih padavinah nov val izredno hladnega zraka, ki bi moral zajeti Italijo konec tega tedna, ali najkasneje v začetku prihodnjega tedna. Vsi upajo, da so se tokrat ušeli. Že sedaj so cene povrtin blazno poskočile, sindikati pozivajo na budnost, da ne bi razni špekulanti izrabili sedanjih položaj in sprožili splošni podražitveni val vseh prehrabnih izdelkov in pridelkov. V parlamentu pa so že predložili zakonski osnutek o izredni finančni podpori prizadetemu kmetijstvu.

Snežna ujma pa ne pesti samo Italije, Domala vsa Evropa je v snežnem obsevu, da se je povpraševanje po tekočih gorivih znatno povečalo. V Italiji lahko že v prihodnjih dneh pričakujemo, da se bo cena plinskega olja zvišala za 23 lir pri litru, podražila pa se bodo tudi vsa ostala tekoča goriva.

Poraja se vprašanje, kako bo z drugimi potovanji predsednika SZ Černenkovo zdravstveno stanje skoraj gotovo vzrok za preložitve vrha varšavskega pakta

MOSKVA — Pozno sinoči so tukaj tudi uradno potrdili, da je srečanje voditeljev varšavske vojaške zveze, ki bi se moralo začeti včeraj v Sofiji, preloženo na »poznejši čas«. V sporočilu ni izrecno navedeno, kaj je vzrok za preložitve, toda tukajšnji opazovalci menijo, da je najverjetneje v zvezi z zdravstvenim stanjem sovjetskega partijskega in državnega voditelja Konstantina Černenka, saj se še ni zgodilo, da bi takšno srečanje preložili.

Sestanek politično - posvetovalnega komiteja članic varšavske vojaške zveze, ki se sestaja vsaki dve, tri leta in ki se ga udeležujejo poleg šefov držav še predsedniki vlad in ministri za obrambo ter zunanje zadeve, so v vseh vzhodnoevropskih prestolnicah napovedali konec decembra, na dnevnem redu pa naj bi bila vprašanja mednarodne varnosti in najnovejši razvoj odnosov med supersilama. To naj bi bila hkrati tudi prva pot v tujino sedanjemu sovjetskemu partijskemu in državnemu voditelju, ki je prevzel krmeljsko krmilo v roke lanskega februarja in ki ga zadnja dva tedna ni bilo videti v javnosti, čeprav je njegova pismena korespondenca pričala

o njegovi dokaj veliki politični aktivnosti.

Po nekaterih napovedih je bilo v Sofiji tudi vse pripravljeno za to, da bi Černenko svoje tamkajšnje bivanje podaljšal za dva dni in opravil dolgo pričakovani obisk v Socialistični republiki Bolgariji, o katerem se je govorilo že jeseni 1983, ko je bil na oblasti še Jurij Andropov, a so ga potem zaradi njegove bolezni nenehno prelagali. Černenko naj bi tokrat imel posebno srečanje s člani bolgarskega politbiroja, sofijsko vodstvo pa mu je pripravilo tudi visoko državno odlikovanje.

Kdaj bo odloženo srečanje šefov varšavske vojaške zveze, je težko reči, vendar pa mnogi tukajšnji opazovalci menijo, da prav dolgo ne bodo mogli odlagati, kajti na dnevnem redu je nekaj pomembnih vprašanj, o katerih se bodo morali vzhodni voditelji čimprej dogovoriti. Med drugim se letošnjega maja izteče tudi sporazum o delovanju vzhodne vojaške zveze, ki se obnavlja vsakih deset let, treba pa je tudi uskladiti zunanjo politiko, ki je dobila z nedavnim sporazumom iz Ženeve nove prvine.

Zadnji podoben sestanek je bil natančno pred

dvema letoma v Pragi, na njem pa je varšavska sedmerka sprejela obsežno politično deklaracijo, v kateri je podrobno razgrnila svoje poglede na mednarodni položaj in dala nekatere nove razorožitvene pobude. Od takrat se je marsikaj spremenilo, najprej je prišlo do popolne zamrznitve vseh pogajanj med supersilama, zatem pa do počasne oživljanja odnosov, da bi se pretekli teden Gromiko in Shultz v Ženevi končno dogovorila za ponovno pogajanja. Večina je zato pričakovala, da bo sovjetski zunanji minister, ki je v imenu sovjetskega vodstva vodil pogovore z ameriškim državnim sekretarjem, šefe varšavske vojaške zveze v Sofiji izčrpočno seznanil z doseženimi sporazumi.

Singelna odložitve politično - posvetovalnega komiteja je tudi sprožila vprašanje, kako bo z nekaterimi drugimi potmi Konstantina Černenka v tujino, o katerih je prav tako mnogo slišati. Znano je namreč, da ga spomladi vabi v Pariz francoski predsednik Francois Mitterrand, po sporazumu iz Ženeve pa se veliko govori tudi o možnostih za sovjetsko - ameriško srečanje na »vrhu«.

DANILO SLIVNIK

Bonn kritično gleda na neločljivo povezavo vseh razorožitvenih pogajanj

BONN — Po mnenju diplomatskih krogov v Bonnu so prišle v televizijskem intervjuju sovjetskega zunanjega ministra Gromika do izraza razlike pri tolmačenju sklepnega sporočila po ženevskih razgovorih Shultz - Gromiko. Glavni razlogček je v pojmovanju ženevskega mandata, da je treba na prihodnjih razorožitvenih pogajanjih vsa tri področja - oboroževanje v vesolju, medcelinske rakete in rakete srednjega dosega - obravnavati povezano.

Po mnenju bonških političnih krogov, a tudi drugih zahodnih krogov bi radi sovjetski voditelji neločljivo povezali omejevanje vesoljskega oboroževanja z zmanjševanjem števila raket srednjega dosega. Zahod pa bi rad stvarno povezavo med vsemi tremi področji, med katerimi bi bila mogoče kompenzacijska izravnava. V tem smislu je uradni predstavnik bonške vlade Boenisch pojasnil ameriško stališče, ko je dejal, da bi bili Američani pripravljeni na popuščanje v vesoljski obrambi samo takrat, če bi prišlo do temeljitga zmanjšanja števila jedrskih raket velikega in srednjega dosega. Povezava, ki sta jo določila Shultz in Gromiko v Ženevi, naj bi veljala v »vse smeri«.

V Bonnu so presenečeno sprejeli poročilo, da Moskva očitno ne priznava nikakršne bistvene povezave med medcelinskimi raketami in raketami srednjega dosega. Verjetno tiči za tem sovjetski strah, pravijo v Bonnu, da bi Zahod utegnil zahtevati zmanjšanje sovjetskih medcelinskih raket, če bi popustil pri sovjetskih raketah srednjega dosega SS-20. Toda tudi Moskva ne bo mogla trajno ločevati teh dveh raketnih področij. Še zlasti ne,

ker v bistvu zahteva, da je treba pri ameriškem raketnem potencialu upoštevati tudi oba raketna sistema srednjega dosega — britanskega in francoskega.

Vladni predstavnik je tudi izrekel opozorilo, ne da bi povedal, komu velja to opozorilo. Opozorilo je pred poskusi mobiliziranja javnosti. Najbrž je mislil sovjetski poskus vplivati na javno mnenje, kot je to delala Moskva pred začetkom nameščanja pershingov-2 na ozemlju ZRN. Boenisch je kritiziral tudi opozicijo, češ da javno deli nasvete Američanom, še preden so se pogajanja v Ženevi sploh začela. Pogajanjem prav nič ne bo koristilo, če ljudje že zdaj kritizirajo izhodiščna stališča svojega lastnega tabora, je dejal.

Bonška vlada je izdelala podrobno stališče do Gromikovega televizijskega intervjuja in se zavzema za to, da bi obe strani pričakovali dobre namene od druge strani. Bonn je razumel Gromikovo razlago tako, da je Moskva »voljna in željna« doseči »obojeustransko sprejemljivo rešitve« na vseh treh področjih in se stvarno in resno pogajati. Iz Gromikovega intervjuja je razvidno zlasti, da si sovjetski voditelji najbolj prizadevajo za dosego sporazuma o vesoljskih orožjih, da bi že zdaj lahko vplivali na raziskovalno dejavnost Američanov ne tem področju.

V Bonnu pozdravljajo izraženo pripravljenost Moskve, da bi temeljito zmanjšali število jedrskih orožij na obeh straneh. Bonn je v tesnih stikih z Washingtonom in podpira prizadevanja, da bi vzpostavili zvezo med medcelinskimi raketami in raketami srednjega dosega.

BOŽIDAR PAHOR

SZ skuša potolažiti užaljene Francoze

PARIZ — Včeraj je bil sovjetski veleposlanik v Parizu Julij Voroncov skoraj eno uro na razgovoru s predsednikom francoske republike Francoisom Mitterrandom. Sovjetski gost je želel Franciji pojasniti nesporez, ki je nastal zaradi najnovejše Gromikove izjave, češ da naj bi se pri preštevnanju zahodnega, predvsem ameriškega jedrskega orožja v Evropi, prištevale tudi francoske rakete. Francosko zunanje ministrstvo je namreč na tej osnovi nemudoma objavilo svoje stališče, da ne more biti govora o prištevnanju francoskih raket k ameriškim, ker gre — kot so Francozi že večkrat poudarili — za izrazito samostojno in zgolj lastni nacionalni obrambi namenjeno orožje.

Sovjetski veleposlanik je pri odhodu iz Elizejske palače vse skupaj in tudi vsebino razgovora pri Mitterrandu skušal pojasniti, češ da absolutno ni govora o tem, da bi se zmanjševalo število francoskih raket, pač pa da gre samo za zmanjševanje obsega ameriške oborožitve, seveda upoštevajoč pri tem tudi ono obstoječe število francoskih raket... V bistvu tu sicer pri seštevnanju ni razli-

ke, vendar pa so Sovjeti očitno hoteli pred Francozi popraviti vtis in tudi sicer preko Pariza, po zadnjih besedah Gromika o ponovni presenetljivi zamrznitvi, spet nastopiti z nekim ogrevanjem odnosov. Voroncov je v tem smislu poudaril, da stališča Moskve v tem pogledu predstavljajo pač samo teorijo, da pa je na praktičnem področju najvažnejše razpravljati, pri čemer morata tako Sovjetska zveza kot ZDA predvsem reševati svoje probleme jedrske oborožitve. To naj bi bile točke za dialog med obema supersilama, ne pa tudi že predhodni pogoj za začetek razprave. Vzporedno s tem ponovno večjim odpiranjem in vračanjem k ženevskemu vzdušju pa je Sovjetska zveza preko svojega veleposlanika v Parizu tudi po svoji strani potrdila to, kar je Mitterrand v zadnjem času že dvakrat mednarodno omenil, namreč, da bo letos Pariz obiskal tudi sovjetski voditelj Černenko. Tako je Pariz v nekem smislu postal znova aktualni zahodni kanal za neposredni dialog Vzhod - Zahod.

BOGDAN POGAČNIK

Huda vročina v Avstraliji

Medtem ko se v Evropi otepamo s hudim mrazom in snegom, beležijo v Avstraliji neznosno vročino, ki je povzročila velike požare, ki so terjali že nekaj mrtvih, medtem ko je več ranjenih med gasilci, prostovoljci in vojak, ki so jim morali priskočiti na pomoč (Telefoto AP)

Parlamentarna komisija Bozzi je sestavila osnutek poročila o reformi državne ustave

RIM — Po enoletnem delu in le nekaj dni pred iztekom mandata — potekel bo 31. januarja — je komisija za ustavne spremembe pod vodstvom predsednika Alda Bozzija izdelala osnutek zaključnega poročila o predlogih za reformo italijanske ustave. Sto enaindvajset strani predlogov, pripomb in dopolnil razdeljenih na 14 poglavij, tak je rezultat prizadevanj, da bi že nekoliko zaprašeno ustavo iz l. 1948 prilagodili današnjim družbenopolitičnim odnosom; osnovne ustavne opredelitve bodo kakopak ostale nedotaknjene.

Uvodni paragraf prinaša utemeljitev političnih smernic, ki se jih je držala Bozzijeva komisija. Odklonila je radikalen prestop z ustanovitvijo »druge republike«, za katero se ogrevajo mislovci, temveč sklenila preučiti sedanje politične razvojne tokove in na osnovi zbranih ugotovitev predlagati pričakovano reformo. Poročilo Bozzijeve komisije obravnava nekatere pomembne teme. Ogledimo si jih pobliže.

Parlament: njegova dvodomnost naj ostane v veljavi, vendar pa naj bi po novem poslanska zbornica opravljala predvsem naloge zakonodajalca, senat pa naj bi bil nekakšen nadzorni organ. Oba domova bi seveda o-

hranila zakonodajno oblast glede dvodomnih zakonov, med katere spadajo ustavni in volilni zakoni, zakoni o proračunu, o narodnih manjšinah ter parlamentarne potrditve zakonskih odlokov. Ustavna reforma predvideva dalje skrajšanje števila poslancev na 514, število izvoljenih senatorjev pa na 282.

Vlada: vladni predsednik naj bi imel v prihodnje širše pristojnosti. Imenoval oz. razveljavljal naj bi ministre in njihove funkcije, v primeru svojega odstopa pa bi moral svoje dejanje obrazložiti parlamentu. Po novem naj bi se skrcilo število ministrov in ministrstev, reforma pa se zavzema tudi za natančnejšo določitev statusa ministrov brez listnice in državnih podtajnikov. Predsednik Bozzi je osebno predlagal tudi dolžnost, da državni predsednik po treh zaporednih vladnih krizah razpusti parlament. Državni predsednik naj bi tudi v prihodnje ohranil vse svoje funkcije, v zadnjem »belem« semestru pa naj bi po predhodnem dovoljenju vodstva parlamenta po potrebi smel razpustiti obe zbornici.

Posamezna poglavja poročila Bozzijeve komisije zadevajo še različne vidike italijanskega javnega življenja, med drugim tudi »avtoreformo« političnih strank, ki so »os italijanskega političnega sistema«.

Na okrožnem sodišču med pričevanjem Veselinke Zastavnikovič Zaradi razgrajanja odstranjen iz dvorane beograjskega procesa drugoobtoženi Milić

BEOGRAD — Senat sodnika Zorana Stojkovića, pred katerim na okrožnem sodišču v Beogradu poteka sojenje šestim osebam, obtoženim združevanja zaradi sovrane dejavnosti, je do konca dokaznega postopka odstranil s sojenja drugoobtoženega Miodraga Milića.

Le-ta je povzročil incident med postavljanjem vprašanj priči Veselinki Zastavnikovič, ki so jo zasliševali včeraj. Postavil ji je nekaj vprašanj, ki niso v nikakršni zvezi z zadevo sojenja in ki so vsebovala tudi politične provokacije. Sodni senat je ta vprašanja zavrnil kot nedovoljena in Milića opomnil, da mu bo odvzel pravico postavljanja vprašanj. Ker je Milić nadaljeval s takšnimi vprašanji, so mu to pravico tudi odvzeli, ta pa je na to reagiral s kričanjem in skrajno žaljivimi

besedami na račun sodišča in še zlasti predsednika senata. Tako je bil sodni senat prisiljen izključiti Milića z zasliševanja.

Ker je Milić v besu dejal, da odvzema pooblastilo svojemu advokatu za nadaljnje zastopanje, je sodni senat pred prekinitvijo včerajšnjega zasliševanja napovedal, da mu bo imenoval uradnega branilca. Sklep o tem bodo sprejeli danes v nadaljevanju sojenja.

Priča Veselinke Zastavnikovič, ki je nekaj časa žive la v stanovanju skupaj z obtoženim Gordanom Jovanovićem, je o sestankih v stanovanjih govorila kot o »tematskih in spontanih združenjih« prijateljev in tovarišev. (dd)

SLABŠA SE SODNI POLOŽAJ NADREJENIH PIOTROWSKEGA

VARŠAVA — Po zaslišanju štirih glavnih obtožencev na procesu zaradi umora duhovnika Jerzjja Popieluszka so sodniki v Torunu začeli z zasliševanjem prič. Od 22 prič, ki jih bodo skupno zaslišali v prihodnjih dneh, je kar 16 uslužbencev notranjega ministrstva ali policije. Med včerajšnjim zasliševanjem raznih šoferjev notranjega ministrstva se je položaj nadrejenih glavnega obtoženca kapetana Piotrowskega vidno poslabšal. Polkovnik Pietruszka naj bi torej podpisal nalog za posebno misijo kapetana Piotrowskega prav na dan, ko so ugrabili in umorili kaplana

Med včerajšnjim zaslišanjem se je poslabšal tudi položaj direktorja četrtega oddelka notranjega ministrstva generala Zenona Plateka. Tudi on je prejel pismeno obvestilo o službenem potovanju Piotrowskega. Še več, prav v njegovem uradu so skušali spremeniti datum misije, ko je morala vsa dokumentacija romati na kriminalistični urad notranjega ministrstva, ki je vodil preiskavo. Vsa zadeva je torej dosti bolj zapletena kot se je zdelo v prvem trenutku. Na dan prihajajo višje odgovornosti, ki mečejo skrajno negativno luč na delovanje poljske tajne policije.

V F-JK se nadaljujejo izredne vremenske razmere Po vsej deželi veliko težav

VIDEM — Furlanija - Julijska krajina je še vedno pod snežno odejo. Vse ceste (z izjemo 202) so bile prevozne, čeprav z zimsko opremo. Na delu je bilo okrog 100 plugov, traktorjev in drugih težkih strojev družbe ANAS, ki so s pluzenjem in posipavanjem peska in soli skrbeli za prevoznost deželne cestne mreže. Nevarnost več težav je bilo na državni cesti št. 13 med Vidmom in Carnio, na avtocesti med Vidmom in Benetkami pa se je promet odvijal normalno.

V popoldanskih urah je bilo ronško letališče še vedno zaprto, ker je bilo na pristajalni stezi, kljub naporom osebja konzorcija, ki letališče upravlja, še veliko snega. V primerjavi s ponedeljkom se je pa včeraj izboljšalo stanje železniškega prometa.

Danes in jutri bodo zaradi izrednih vremenskih razmer zaprte vse šole v tržaški, goriški in pordenonski pokrajini, v videmski pa bodo po lastni uvidenosti sklepali posamezni ravnatelji; v videmski občini je bilo včeraj zaprtih 30 od 150 šol vseh stopenj.

V Vidmu in po vsej Furlaniji je včeraj začelo ponovno snežiti okrog 10. ure, ko je bilo glavno mesto Furlanije v pravem snežnem viharju. Ob 13. uri se je stanje nekoliko izboljšalo, dodatni sneg pa je prinesel, kot sicer tudi po drugih predelih, še dodatne težave. Nekaj jih je bilo tudi v telefonskih zvezah, dodati pa gre še, da so imeli v ortopedskem oddelku videmske bolnišnice veliko dela.

Najnižje temperature so se včeraj sukale med -12 stopinjami na Nevejskem sedlu in -7 stopinjami v Forni di Sopra. Opoldne so na Trbižu in na Nevejskem sedlu namerili -10 stopinj, v Forni di Sopra -4, v Ravasclettu -7, v Saurisu -8, v Tolmeču -4, v Vidmu pa -2,4 stopinje (s 95 od sto vlage). Najnižjo temperaturo v Pordenonu so zabeležili ob 6.30, ko je živo srebro padlo na -3 stopinje, opoldne pa je bilo na dve stopinji topleje. V Pordenonu in pokrajini je po nočnem premoru začelo ponovno snežiti okrog 9. ure; padlo je veliko snega, kar je za ne-

kaj časa odrezalo od sveta nekatere zaselke v dolinah Cellina in d'Arzino; na državno cesto 251, ki pelje v Dolino Cellina, se je namreč sprožil plaz. Močno je snežilo tudi v zimskošportnem središču Piancavallu, kjer pa so bili gotovo veselji tako obilnega sneženja.

Včeraj dopoldne so se v Trstu setali funkcionarji deželnega ravnateljstva za javna dela, ki stalno sledijo razvoju meteoroloških razmer v F-JK. Ugotovili so, da sedanjega položaja ni moč oceniti kot nekaj izrednega, kar bi narekovalo intervencijo deželne uprave za ponovno vzpostavitev prevoznosti vseh občinskih in pokrajinskih cest v F-JK. Stroji za čiščenje cest, s katerimi razpolagajo krajevne ustanove, so bili včeraj v sedanjih okoliščinah kos nalogam; od nikoder iz dežele niso poročali o prekinitev prometa, čeprav se je odvijal počasi in nalagal veliko previdnost. Deželna uprava bo tudi nekaterim občinam priskočila na pomoč za dobavo soli, ki ponekod zmanjkuje.

Deželni odbornik za obnovo Dominci je odredil vrsto tehničnih ogledov montažnih hišic, v katerih še sedaj živijo družine na potresnem območju Furlanije. Ogled je pokazal, da je stanje v montažnih hišicah normalno, če je sploh mogoče oceniti kot normalno že itak zelo težko življenje v takih bivalnih prostorih in v tako hudih vremenskih razmerah.

Dodati gre še, da je bil tudi v pordenonski pokrajini ukinjen lov na vse vrste živali.

Deželno ravnateljstvo za gozdarstvo s sedežem v Vidmu je včeraj dopoldne izdalo sporočilo št. 10 o nevarnosti sproženja plazov. V njem je rečeno, da na vseh pobočjih nad 1.000 metri višine obstaja srednja nevarnost sproženja plazov suhega snega. Ti plazovi bodo lahko zainteresirali odseke cest, ki so speljane po teh višinah in na katerih že itak obstaja nevarnost plazov. V sporočilu je še rečeno, da se bo nevarnost v prihodnjih dneh lahko še povečala zaradi predvidenega zvišanja temperature zraka.

Slovenska Istra: škoda na oljkah in povrtinah

KOPER — Šele čez mesec, dva bo dokončno znano, kolikšno škodo je v sadovnjakih in na spomladanskih povrtinah povzročila zmrzal v prvih dveh januarskih tednih. Že prvi ogledi, ki so jih opravili agronomi portoroške Droge, so pokazali, da so največ prizadeti oljčni nasadi, »pobralo« pa je tudi vso spomladansko cvetačo, ki so jo v slovenski Istri posadili na približno 20 hektarih.

Zmrzal je najbolj prizadela mlada, dve, tri in štiriletna oljna drevesca. Šele prva večja otoplitev pa bo pokazala, ali so prizadeti le enoletni vršički, ali krošnje oziroma vse drevesce. Tedaj bo tudi znano, kako sanirati prizadete nasade. V slovenski Istri so namreč samo v zadnjih letih z oljko posadili okoli 60 hektarov. Zaradi visoke zavarovalne premije pa ti nasadi niso zavarovani. Prezgodaj je tudi napovedati, kako so zmrzal prenesle stare oljke, oziroma, koliko so poškodovane lanske mladice. Od tega bo namreč odvisna tudi letošnja oljna letina.

Med povrtinami je zmrzal največ škode povzročila na spomladanski cvetači, slabše pa bo pognala tudi pozno sajena pomladanska čebula in pšenica. Drogini agronomi pa so prepričani, da ne bi smelo biti večje škode na česnu in radiču ter špinaci. Po drugi strani bo slabša letina v prvih spomladanskih dneh krepko dvignila cene povrtin.

Ob nizkih temperaturah, ledu in burji so v letih 1929 in 1956 oljna drevesca v slovenski Istri začela pokati, omenjeni zmrzali sta uničili skorajda 240 tisoč od 300 tisoč rodnih dreves v letu 1929.

IZTOK UMER

Sinovi izseljencev iz Argentine pri deželnem odborniku

VIDEM — Deželni odbornik za izseljenstvo Vinicio Turello je včeraj v Vidmu sprejel skupino 32 sinov izseljencev iz Argentine, ki se bodo v Furlaniji mudili do 3. februarja. Pozdravil jih je v imenu deželne uprave in jim orisal pobude, ki jih je dežela sprejela v dvajsetih letih svojega obstoja na tem področju. Oprl se je tudi na programske izjave predsednika Biasuttija in na proračunske postavke, ki za posege v tem letu namenajo sedem milijard lir. Višina zneska bo porazdeljena v glavnem za posege, ki so povezani s širjenjem furlanske kulture pri izseljenjskih skupnostih, za poklicno izobraževanje mladih sinov delavcev v tujini, za nagrade za diplomske naloge in za organizacijo obiskov in promocijskih manifestacij v tujini.

Deželna uprava ima poleg tega interese vzpostaviti gospodarsko - trgovinske odnose s tistimi državami, kjer je veliko število furlanskih izseljencev.

V Nadiških dolinah vrsta božičnih prireditev v znamenju obnove kulture in tradicij

ČEDAD — V Nadiških dolinah je bilo za božične praznike veliko kulturnih prireditev; predvsem šola je z obnovljeno občutljivostjo ponovno odkrila razne kulturne tradicije, ki so že skoraj tonile v pozabo.

V Hlodeju so osnovnošolski otroci, ki so jih vodili učitelji, recitali in peli v italijanski in slovenski, za starše, prijatelje in upravitelje, skupno z vsemi ostarelimi iz občine. Prireditelj, ki se je zaključila s pozdravom in voščili žu-

pana Boninija, je bila velika priložnost srečanja med mladimi in starimi generacijami, kar je sicer bila osnovna nit, ki je povezovala manifestacijo.

V Špetru, v srednji šoli, sta prof. Specogna in don Slobbe poskrbela za že uveljavljen božični praznik. Učenci so se predstavili z recitacijami in sugestivnimi zbori in božičnimi pesmimi iz italijanske in slovenske tradicije. Malčki predšolskega centra so skupaj z obiskovalci prvega letnika popoldanskega tečaja slovenske recitali in peli v italijanski in slovenski ob jaslicah in božičnem drevescu. Prisotni so bili starši in skupno s številnimi prijatelji tudi učiteljice Vilma Martinig, Isabella Coren in Maria Crainich.

V nedeljo pa so se predstavili učenci glasbene šole in pošolskega pouka. Priredili so veliki božični koncert, ki ga že afirmirana glasbena ustanova iz Špetra vrsto let nudi staršem, sorodnikom in prebivalstvu.

Na božični dan je bil božični koncert pevskega zbora »Pod lipo«; tokrat so ga priredili v cerkvi v Ažli, ker špetrska cerkev, zaradi del, ni bila na razpolago. Pevski zbor »Pod lipo« se

je predstavil z najlepšimi italijanskimi, tujimi in predvsem slovenskimi božičnimi pesmimi, ki jih je izvajal z veliko umetniško občutljivostjo in dovršeno izvedbo pod vodstvom dirigenta Specogne. Koherent je obogatil nastop organistke Annarite Trossolo na stare cerkvene orgle. V Ažli je nastopil tudi pevski zbor čedajske stolnice, ki ga vodi Giuseppe Chiabudini, na orgle pa ga je spremljal Antonio Qualizza.

STONE SVETINA

Med nebom in peklom

344.

»Od oktobra je odred mobiliziral in poslal na Dolensko 3500 novincev, kar gotovo zahteva veliko časa in prizadevanja. Napake je treba priznati, ne moremo pa soglašati z ocenami Križanovskega, ki žalijo prizadevanja vseh borcev, ne le nas, ki smo obtoženi.«

»Branite se vi, ki nimate dosti nad sabo,« je v solzah govoril Batog. »Vam bodo bolj verjeli. Obupal sem, tu se pogovarjam o mrtvih med seboj. Preveč smo ocnjeni, vojvode smo. To nam je vrgel v obraz najbolj vojvodski poveljnik, kar jih živi v naši deželi. Človek, ki se je podrl vsako žensko, ki mu ni ušla na drevo, ki se je vedno ukvarjal samo s tem, koga bo dal ustreliti, ki je Prešernovo brigado zadržal za tri dni na Žirovskem vrhu, kjer so se pogajali z gestopom. Brigado so nadmočne sile obkolile in razbile, izgubila je polovico moštva. Kdo ga je vprašal za vzrok tako bedastih odločitev? Štirinajst Gorenjcev

je imel na spisku za likvidacijo, preden bi prevzel 31. divizijo, ki je pa na srečo ni nikoli. Kaj vse bi mu lahko zmetal v obraz!«

»Batog, prosim te, pusti Popivodo pri miru, saj ni on pred sodiščem. Čez nekaj minut bo že zvedel, kaj smo čekali. Mi smo obtoženi, ne on. Branili se bomo, ne da bi koga napadali. Samo tako nam morda uspe, da si rešimo glave. Malo pa moramo zaupati v pravičnost našega boja, v demokracijo, za katero smo šli v boj. Če bi Pero odločal sam, bi nas že obsodil, a sam ne bo odločal.«

Karlo jih je znova pomiril, da so s kančkom upanja čakali na sodbo.

Vdani v usodo in z vero v partizansko pravičnost, so obtoženi sedli na zatožno klop. Obravnava ni bila dolgotrajna. Tožilec je prebral obtožnico, ki je bila smrtonosna in enostranska. Batog, ki je bil največ kriv, se je obupan zrušil vase. Ni ugovarjal niti tam, kjer bi bil lahko. Sava so zadele nesrečne okoliščine požiga Prelož in njegove nedozorele izjave. Pišot in Karlo pa sta povedala v obrambo dejstva, ki jih tožilec ni mogel izpodbiti. Karla niti ni bilo več v odredu, ko so se dogajale napake, ki so bile jedro obtožnice.

Po obravnavi jih je straža odpeljala v sobo, kjer so bili zaprti. Sodišče pa se je posvetovalo.

Stražarji so vsem štirim obtožencem drugemu za

drugim zvezali roke na hrbtu z zarjavelo žico.

Batog in Savo sta zaihtela. Pišot je začuden gledal, ko da ne bi verjel, kaj se dogaja, Karlo pa bi bil najraje zatulil. Če bi bil vedel, kaj bo, bi bil v sodni dvorani nemu od strazarjev izpulil brzostrelko in pokosil sodišče. Zdaj se je razočaral in užaloščen do dna duše vdal v usodo. Stisnil je ustnice, zajokal pa ni.

Zvezane so prislonili k steni in jim ukazali molčati. Skozi odprto okno so prihajali sunki vetra in sončna svetloba je obsijala prostor. Od zunaj so pribrenčale muhe. Posedale so po obrazih jetnikov, smrtni strah je cedil vonj, ki jim je dišal. Predrzo so se sprehajale po čelu in okoli oči, kot bi bili že njihov plen. Iskale so mesta, kamor bi spustile svojo zalego. V sobi je vladala mrtvaška tišina. Le z roba gozda je odmevalo petje ptic, ki so se veselile življenja.

Prišla je skupina oficirjev s papirji v rokah. K zidu prislonjenim obtožencem so prebrali sodbo.

»Politični komisar odreda Batog, imenovan tudi Očka — obsojen na razrešitev dolžnosti in ustrelitev.

Komandant odreda kapetan Savo obsojen na razrešitev dolžnosti, odvzem čina in ustrelitev.

Bivši komandant odreda kapetan Karlo Maslo — obsojen na razrešitev dolžnosti, odvzem čina in na degradacijo v navadnega borca.

Turrinijevi »Meščani« osvojili Mariborčane

MARIBOR — V Slovenskem narodnem gledališču v Mariboru je bila pretekli petek premiera dela avstrijskega dramatika Petra Turrinija, po očetu italijanskega rodu, po materi pa Štajerca, sicer velikega prijatelja koroških Slovencev in tudi sicer prijatelja in dobrega znanca slovenskih književnikov in gledaliških ustvarjalcev, ki je nosila naslov »Meščani«. Delo je imelo prvotni naslov »Dunajski meščani«, potem pa ga je moral avtor zaradi ostrih kritik in celo zahteve nekaterih avstrijskih krogov po njegovi cenzuri spremeniti v »Meščani«.

Premiera sama je bila tako uspešna in zanimiva, da bi bilo o njej vredno pisati v vsakem primeru. Ker pa so v njeno izvedbo vpleteni tudi umetniki, ki jih dobro pozna tudi naše tržaško občinstvo, se nam je zdelo prav, da jo še posebej zabeležimo.

O delu samem so avstrijski kulturni krogi (delo je bilo izvedeno na Dunaju pred dvema letoma, tokrat pa prvič v slovenski in Mariboru) povedali vse najslabše in tudi vse najboljše. Vsebinska dela je pač takšna, da ne dopušča medlih opredelitev, temveč samo za ali proti. Za mariborsko izvedbo, ki je bila izročena v roke nam Tržačanom dobro znane režiserju Dušanu Mlakarju, lahko samo rečemo, da je uspela in da jo je, predvsem mlajša publika, z velikim navdušenjem sprejela. Sam

tekst je sicer težak, tudi nekako razdrobljen, a ko se človek vanj poglubi, zazna v njem marsikatero slabost in napake današnje družbe, prepad, ki zeva med posameznimi generacijami, pokvarjenost in potrošniško miselnost posameznikov, predvsem pa to, da se je človek navadil nekaj govoriti in deklarirati, vse kaj drugega pa početi in storiti.

V delu nastopa 12 igralcev, med temi kot gosta tržaški igralec (ki pa je po rodu iz Maribora in je tam začel tudi svojo igralsko kariero) Joško Lukeš, ki igra eno glavnih moških vlog in pa Janez Skof, mladi ljubljanski igralec, ki je v lanskem sezoni nastopil v našem gledališču v delu »Talec«, prav v vlogi talca, v igri pa nastopa tudi šest afriških študentov.

Režiser Dušan Mlakar, ki je napravil res lepo in zanimivo predstavo, je že v teh dneh, kot nam je sam povedal, na delu v ljubljanski dramti, v marcu pa bo, če bo delo v našem gledališču redno teklo, režiral delo »Mačka na pločevinasti strehi«. Počutim se utrujenega, kot se verjetno počutijo vsi igralci in moji sodelavci. Smo pa z našim delom zadovoljni in tudi avtor nam je obljubil, da si bo predstavo ogledal. Toda ves trud bo za mano, ko bom v teh dneh začel z novim delom. Utrujenost bo minila in zopet bom »na bit« z novimi močmi za novo stvaritev.

Pogovor z ravnateljem pokrajinske poštne uprave dr. Carbonejem

Poštni naslovi v slovenskem jeziku »ovirajo« redno raznašanje dopisov

Ko smo na nedeljski prvi strani dnevnika pod štiristolpcnim naslovom »Tržaška pošta ne bo več raznašala pošilk z naslovom v "tujem jeziku"« sporočili, da je ravnatelj pokrajinske poštne uprave dr. V. Carbone s posebno okrožnico uslužbenecem v bistvu prepovedal nadaljnje sprejemanje in raznašanje vseh dopisov, na katerih je naslov zabeležen v slovenskem jeziku, smo menda naredili iz muhe slona. Tako nam je vsaj dal jasno razumeti sam Carbone, ko smo ga včeraj dopoldne obiskali v njegovi pisarni v drugem nadstropju poštne poslopja na Trgu V. Veneta in ga zaprosili za pojasnilo.

»Veste, vsa zadeva, kot ste jo vi prikazali, sega prek mojega hotenja. Moj namen je bil izključno ta, da poštним uslužbenecem olajšam posel, obenem pa pojdem na roko tudi uporabnikom poštne službe z odstranitvijo zaprek, ki otežkočajo izmenjavo informacij«, nam je prijazno povedal ravnatelj. Na pisalni mizi je ležal dobeseden italijanski prevod našega nedeljskega članka.

Je okrožnica vaša osebna pobuda?», smo bili najprej radovedni. »Nikakor ne, jaz sem vendar državni uradnik, moja naloga je samo ta, da skrbim za reden potek poštne službe in da odpravljam ovire, ki so ji na poti.« Na našo pripombo, da slovensčine vendar v teh krajih ne moremo

obravnavati kot tuj jezik, je odvrnil, da njegova okrožnica ničesar nima opraviti z našo narodnostno problematiko: »Z njo uveljavljamo le prakso, ki je v teku tudi v drugih državah in ki sloni na priporočilu s svetovnega kongresa mednarodne zveze poštних uprav, po katerem mora biti naslov napisan v uradnem jeziku države, v katero je dopis namenjen.«

Toda, ali se poštna uprava ne more izogniti »zapreki« slovensčine z izkoriščanjem uslužbenec, ki ta jezik razumejo in govorijo? Carbone: »Dobro veste, da na "planoti" tega problema ni; tam so raznašalci in uradniki, ki znajo slovensko, težav ni prav nobenih že celih 30 let in dosedanja praksa se bo tudi nadaljevala. Na "centrali" pa takih, ki bi obvladali slovensčino, ni (kar ni res, op. ur.), sicer pa to tudi nikjer ni predvideno. Če na pisemski ovojnici piše Trst namesto Trieste, to še ni hudo, če pa je naziv mestnega podjetja z naslovom vred napisan v jeziku, ki ga, recimo, poštar južnjaškega porekla ne razume, kaj naj tedaj revež stori?«

Kaj pa Londonska spomenica, O-simo in tako naprej? Po ugotovitvi, da Memorandum ne predvideva »bilingvizma«, je dr. Carbone pojasnil, da ni Tržačan, da službuje pri nas že polnih 15 let, da je med prvimi problemi, s katerimi se je moral

soočiti, bil prav odnos Pošta - Slovenci, da je Pošta doslej venomer dokaj prožno obravnavala to vprašanje, da pa mi, Slovenci, nismo vselej znali tega pravilno upoštevati. Ravnateljevih izjav ne komentiramo, ker so dovolj zgovorne,

Drago Štoka (SSk) o poštних naslovih »v tujem jeziku«

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti Drago Štoka je vložil deželnemu odboru interpelacijo, v kateri ga vprašuje, če je res, da je ravnatelj pokrajinske poštne uprave v Trstu dr. Carbone s posebno okrožnico prepovedal uslužbenecem sprejemanje in raznašanje dopisov in poštних paketov z naslovom v tujem jeziku.

Če je to res, piše v interpelaciji, pozivam odbor, da ukrene vse možnosti za čimprejšnji preključitev tega sklepa, ki je v očitnem nasprotju s členom 6 ustave in členom 8 Osimskih sporazumov. Slovenski jezik ne more namreč biti tuj jezik, ampak je to jezik slovenske manjšine, ki živi v naši deželi, zato je dolžnost vsakogar, ki deluje na javnem področju, da ta jezik spoštuje in z njim tudi pripadnike tu sobivajoče slovenske manjšine.

SKGZ o okrožnici poštne uprave

Zloglasna okrožnica poštne uprave, ki prepoveduje dostavljanje pošte, če so naslovi napisani v slovensčini, je resno prizadela vse Slovence v Trstu in v okolici, saj pomeni grobo kršitev že uveljavljene prakse in kršitev mednarodnih veljavnih pogodb. Do sedaj so namreč poštarji normalno dostavljali pisma in druge pošiljke le če so bili naslovi razumljivi, v praksi je včasih prišlo do težav, ki pa so bile odraz nerazumevanja ali neznanja posameznikov. Sedaj pa se stvari bistveno poslabšajo, saj gre za ukaz od zgoraj, ki pomeni grob pritisk na Slovence v Italiji. Posledice bodo zelo slabe, saj se ukinja s prakso že uveljavljena pravica za vse Slovence tržaške pokrajine in to ne samo v okolici, temveč tudi v središču mesta.

Zato Slovenci ne sprejemamo tega ukaza, sklicujemo se na že uveljavljeno prakso in na mednarodne določbe osimskega sporazuma, oziroma posebnega statuta londonske spomenice o soglasju, in zahtevamo, da poštna uprava takoj prekliče zloglasno okrožnico in uveljavi dosedanje prakso dostavljanja poštних pošilk.

SLOVENSKA KULTURNO - GOSPODARSKA ZVEZA

Tržaška pokrajina bo obnovila miramarsko železniško postajo

Tržaški pokrajinski odbor je sklenil, da bo temeljito prenovil železniško postajo pri Miramaru. Do pube je prišlo poter, ko so se pokrajinski upravitelji večkrat srečali s predstavniki avstrijske vlade.

No, prav slednji so svetovali, naj se ponovno ovrjedniti Miramarski grad in tako pospešijo turistično - kulturne izmenjave.

Pokrajinski odbor pa se za obnovo ni odločil le zaradi tega, ampak tudi, ker želi izboljšati vezi med mestom in Centrom za teoretsko fiziko, ki je prav tako v Miramaru.

Železniška postaja v Miramaru ima brez dvoma svoje arhitektonske vrednosti, stoji tudi na očarljivem mestu in je zato pod spomeniškim varstvom. To varstvo pa ni preprečilo, da poslopje postaje ne bi raz-

padalo. Svoje so naredila tudi razna vandalistična dejanja tako, da je »romantična« miramarska železniška postaja v obupnem stanju.

Za preobnovo bo potrebnih 400 milijonov lir; večji del vsote bi moral prispevati prav Tržaška pokrajina, eno tretjino Zavod za spomeniško varstvo, nekaj tudi deželna vlada.

Tržaška pokrajina je med drugim sklenila, da se izda v italijansčini knjiga direktorja Centra za teoretsko fiziko nobelovca Abdusa Salama »Ideali in resničnost«. Salam že več let dela v Centru v Miramaru, v knjigi pa piše o svojem odnosu do znanosti in življenja. Gre skratka, za dragoceno izpoved velikega znanstvenika, ki je na svoj način prispeval, da se v svetu govori tudi o našem mestu.

KOMUNISTI V FINCANTIERI O PROBLEMIH LADJEDELNIŠTVA

Pred kratkim so se sestali tehniki in uradniki podjetja Fincantieri v Trstu, ki so vpisani v KPI, in izrazili veliko zaskrbljenost v zvezi z izvajanjem zakonom o finančnih vlaganjih v vsedrjavno ladjedelniško industrijo.

Ugotovili so, da za velike javne ladjedelnice v Trziču, Sestriju in Benetkah ne obstajajo nobeni konkretni obeti glede dela in naročil, kljub temu, da se je v preteklem letu govorilo o dvet potniških ladjah za Norveško, o štirih premogovnih ladjah in o dveh tankerjih. Pač pa kaže, da so zagotovljena naročila za ladjedelnice v Anconi, Livornu, Palermu in v Castellamare di Stabia.

V tem trenutku — ugotavljajo komunisti v Fincantieri — je zakon o ladjedelništvu ustavljen v parlamentu zaradi demokrščanskega amandmaja, ki zahteva finančne prispevke za majhne zasebne ladjedelnice navtičnega tipa. Če bo ta amandma sprejet, bo treba vso parlamentarno pot zakona o ladjedelništvu začeti znova, kar pomeni, da se bodo hudi problemi tega sektorja zavlekli v pozno pomlad. Komunisti podjetja Fincantieri zato zahtevajo dokončno odobritev zakona in posebno obravnavo demokrščanskega predloga.

Posebej so udeleženci sestanka razpravljali o problemu ladijske ploščadi, ki jo je milanska družba MICO

PERI pred časom z velikim pompom naročila v tržaški ladjedelnici, a so pogajanja — kot kaže — zašla v slepo ulico. Pogodbo bi namreč bili morali podpisati že 21. decembra lani, stvar pa so odložili zaradi nejasnih finančnih in tehnoloških razlogov. Komunisti Fincantieri zato naslavljajo na vse ladjedelniške delavce v Juljski krajini poziv, naj budno spremljajo usodo tega naročila.

TKB znižala obrestno mero

Včeraj so se sestali upravni organi Tržaške kreditne banke in sprejeli sklep o znižanju aktivne in pasivne obrestne mere za eno točko. Veljati je začel takoj, se pravi s 15. januarjem, sledi pa znani odločitvi centralnega italijanskega bančnega zavoda Banca d'Italia o znižanju eskomptne stopnje s 16,5 na 15,5 odstotka.

Odločitev Tržaške kreditne banke prinaša torej pocenitev njenih posojil in bo zlasti ugodno vplivala na krepitev vloge zavoda v našem gospodarskem življenju, v katerem se vse bolj odločno vključuje.

Tudi lanski statistični november najneugodnejši v demografskem oziru

Čeprav smo že krepko zakoračili v 1985. leto, bo vseeno zanimivo poročati po številkah in pogledati, kako smo v tržaški pokrajini preživeli lanski november. Statistike pač capljajo za koledarjem, saj je treba podatke najprej zbrati, nato pa jih še obdelati. Nič čudnega torej, da smo komaj včeraj prejeli poročilo pokrajinskega statističnega urada pri tržaški Trgovinski zbornici o mesecu novembru v številkah.

Kot ponavadi, začnimo pri demografski podobi pokrajine in kot ponavadi tudi zapišimo, da si je iz meseca v mesec — kot po nepisnem pravilu — izredno podobna. Vsakokrat namreč uporabljamo negativne vrednosti in riše neustavljivi trend nazadovanja, števila prebivalcev v pokrajini. 30. novembra lani jih je bilo v vseh šestih občinah 274.937 ali 2.892 manj kot istega dne leta 1983. V tržaški občini pa je bilo 30. novembra lani 243.877 prebivalcev ali 2.794 oseb manj kot leto prej, kar pomeni, da je preostalih pet okoliških občin v pokrajini izgubilo le 98 prebivalcev, kar je z ozirom na tržaško skoraj zanemarljivo malo. V pokrajini beležimo negativno razliko naravnega gibanja za 260 enot: novembra se je rodilo

123 živih novorojencev, umrlo pa je 383 oseb. Če k temu prištejemo še razliko med odseljenimi in priseljenimi, ki je bila v novembru pozitivna za 66 enot, dobimo končni podatek o negativni razliki naravnega gibanja, ki znaša 194 oseb.

Položaj v kmetijskem sektorju je bil v mesecu novembru zelo ugoden, predvsem so dobro obetali oljčni nasadi, žal pa se je v zadnjih dneh bistveno spremenil, zato se ne kaže posebej muditi pri njem. Dokaj ugodni so podatki o novembrski industrijski proizvodnji, ki je zabeležila v skoraj vseh sektorjih rahel vzpon, kljub nadaljnjemu zmanjšanju števila zaposlenih. Na trgovinskem področju se je novembra še skrčila prodaja rib, rakov in školjk (skupno za 4,8 odstotka z ozirom na isto obdobje lani), pa tudi zeleznjave oziroma povrtin (—2,2 odstotka) in sadja (—2,1).

30. novembra lani je bilo v tržaški pokrajini zaposlenih 86.284 oseb, kar je odstotek ali 914 oseb manj kot istega dne leto prej. Tudi glede na mesec oktober 1984 se je število zaposlenih znižalo za 0,2 odstotka ali 186 oseb. Če podrobneje pogledamo po sektorjih, dobimo naslednjo sliko: v trgovini je bilo za-

poslenih 20,3 odstotka oseb, v industriji 34,7, v javnem sektorju pa 33,2 odstotka. V istem mesecu leta 1983 pa je bilo v trgovini zaposlenih 20,1, v industriji 35,6 in v javnem sektorju 32,4 odstotka vseh zaposlenih, kar pomeni, da se je le število zaposlenih v trgovini obdržalo na približno isti ravni.

Število brezposelnih je na novembrskih seznamih znašalo 6.721 oseb, ali 5,2 odstotka manj kot novembra 1983 in 13,1 odstotka manj kot mesec prej. Tako visoka razlika med oktobrom in novembrom lani pa ne pomeni, da je kar čez noč tisoč oseb našlo delo, temveč jo gre pripisati periodičnemu pregledu seznamov brezposelnih in torej izbrisom imen za nazaj.

Pomudimo se še pri življenjskih stroških: za uradnike in delavce v tržaški občini so novembra lani narasli za 0,4 odstotka z ozirom na oktober in za 8,8 odstotka glede na isti mesec leta 1983.

Z ozirom na leto prej pa je novembra naraslo število stečajev. Bilo jih je deset (novembra 1983 šest); v obdobju januar-november 1984 pa jih je bilo skupaj 57, ali 11 manj kot v istem obdobju 1983.

Ob 100-letnici Virgilia Giottija

Včeraj je bila 100-letnica rojstva velikega tržaškega pesnika Virgilia Giottija.

Giotti je pisal pesmi v tržaškem narečju, čeprav je kot pogovorni jezik uporabljal italijansčino. Bila je to svojevrsna odločitev, ki je prav gotovo kazala na stisko. Stisko tudi zato, ker Giottijeve poezije ne sodijo v ognjiščarsko narečno čtivo, ampak nosijo v sebi mnogo globlja stanja, napetosti in razmišljanja.

V bistvu je srž Giottijevega pesniškega dela zbrana v treh zbirkah, ki so: »Sera« (Večer), »Versi« (Verzi) in »Colori« (Barve).

Giotti je pisal tudi prozne tekste in razmišljanja, ostaja pa predvsem pesnik.

Ob 100-letnici pesnika, ki sta ga med drugimi cenila Montale in Pasolini, so v Trstu pripravili več pobud. Tako so včeraj v prostorih Ljudske knjižnice odprli razstavo Giottijevih del. Krožek za kulturo in umetnost pa je v Verdijevi mali dvorani predstavil recital njegovih del.

Občina vključila v večletni načrt gradnjo športne dvorane na Krasu

Med božičnimi prazniki in po novem letu je bilo več sej tržaškega občinskega odbora, ki je sprejel vrsto sklepov, ki zanimajo tudi slovensko prebivalstvo. Na pobudo prof. Lokarja in prof. Peterlina je bila vključena v večletni načrt za izgradnjo športnih objektov v tržaški občini, ki ga uprava pripravlja v sodelovanju s Conijem, tudi gradnja polifunkcionalne športne dvorane na vzhodnem Krasu, ki naj bi služila številnim šolam in društvom, ki delujejo na tem področju. Sredstva so bila dodeljena tudi za srednjo industrijsko šolo Stefan ter za slovenski vrtec, ki deluje v okviru Dijaškega doma. Odbor je tudi razpravljal o delovanju elektronskih terminalov, ki delujejo v okrožnih središčih za izdajanje anagrafskih potrdil in jih sklenil prenoviti. Pri tem se je posebej ustavil pri vprašanju proseškega, ki je posebej pereče in ga je darovala Toskanska banka iz Firenc.

V Revoltelli razstava likovne umetnosti na območju Alpe-Adria med obema vojnama

V Palači Revoltella v Ul. Diaz 27 bodo danes ob 18. uri odprli mednarodno razstavo »Likovna umetnost med obema vojnama na geografskem območju Alpe-Adria«. Na razstavi pod pokroviteljstvom Delovne skupnosti Alpe-Adria, katere članica je tudi Furlanija-Juljska krajina, bodo prikazali 116 del 53 umetnikov, ki so jih izbrale muzejske ustanove osmih mest. To pa so ljubljanska Moderna galerija (ki ima tudi funkcijo mednarodnega koordinatorskega razstave), Landesmuseum iz Linza, Rupertinum iz Salzburga, Kärntner Landesgalerie iz Celovca, Moderna galerija z Reke, občinski muzej Correr v Benetkah in tržaški Občinski muzej Revoltella.

Razstava, za katero so pripravili zajeten katalog v štirih jezikih, predstavlja nekakšno nadaljevanje prejšnje razstave del Eugenia Scamparinija z naslovom »Od Sedana do Sarajeva«.

Razstava bo odprta javnosti od danes do 15. februarja z naslednjim urnikom: ob delavnikih od 10. do 13. in od 17. do 20. ure, ob praznikih od 10. do 13. ure, ob ponedeljkih bo razstava zaprta. Cena kataloga znaša 15 tisoč lir.

V nedeljo kongres tržaške sekcije Združenja Italija-SZ

V popoldanskih urah predstava »Sovjetski variete«

Tržaška sekcija Združenja Italija - ZSSR bo odprla svojo dejavnost v letu 1985 s kongresom, ki bo v nedeljo, 20. januarja, ob 9.30 v gledališču Avditorij.

To je trenutek bilance štiriletnje dejavnosti, a je obenem trenutek novih načrtov. Dosedanji dosežki vlivajo novega poguma in zastavljajo nove cilje. In možnosti je res veliko. V zadnjih letih so se odnosi, med Italijo in ZSSR stalno izboljševali in širili tako na kulturni kot znanstveni ravni. Ni malo kulturnih in gospodarskih operaterjev, ki so prepričani, da je možno še tesnejše sodelovanje in to v obojestranskem interesu.

Specifična dejavnost združenja stremi po statutu k okrepitevi kulturnih in znanstvenih stikov z ZSSR v skupnem interesu in stremeljenju k popuščanju napetosti in miru, to označuje celotno delovanje združenja v interesu našega mesta. Na teh osnovah sloni ves kongres, ki ga bo odprl sen. Alessandro Faedo, bivši rektor Normalke v Pizi in predsednik CNR. Ob koncu kongresa pa bo spregovoril sen. Vincenzo Corghi, generalni sekretar združenja.

Popoldne, ob 17. uri pa bo prav tako v Avditoriju predstava »Sovjetski variete«. Nastopili bodo pevci, plesalci, folklorne skupine, glasbeniki in rokohitrci. Vsi so toplo vabljeni.

Velik uspeh razstave Kamnita hiša

Razstava o kraški arhitekturi z naslovom »Kamnita hiša«, ki jo je pokrajinsko odbornišvo za kulturne dejavnosti priredilo v prostorih tržaške Pomorske postaje, doživlja velik uspeh. Najzgovornejši dokaz tega je odločitev pokrajinske uprave, da razstavo podaljša do 26. januarja. Razstavo bi morali namreč zaključiti z današnjim dnem, zaradi velikega obiska občinstva in številnih pohvalnih komentarjev pa so sklenili, da dajo možnost ogleda razstave tudi tistim, ki jih ta očarljiva tema zanima, pa si je iz enega ali drugega razloga še niso mogli ogledati. Razstava je odprta ob delavnikih od 9.30 do 13. ure in od 16. do 19. ure, ob praznikih pa od 10. do 13. ure.

Od dolinske do nabrežinske občine

Okoliške vasi globoko v snežnih zametih

Draga je še včeraj zjutraj bila izolirana - Velike težave s cestnim prevozom

»Kam rinete, mar ne vidite, kakšni zameti so,« so se hudovali včeraj zjutraj nekateri Gročanci, ko je range-rover, ki nam ga je dalo na razpolago podjetje »Autosandra«, obtičal v kupu snega, kakih pet centimetrov od hišnega zidu. Ko smo povedali, da smo od Dnevnika, pa je že bilo bolje. Pot od Peska do Gročane je sicer bila, kljub zametom, prevozna, toda le do začetka vasi. V notranjosti je burja nanela tudi po dva metra visoke zamete, pod katerimi so obtičala praktično vsa vaška prevozna sredstva, tako da je večina Gročancev ostala doma in... kidala sneg.

Kako je z domačini v Dragi smo slučajno izvedeli od lastnika motela Rosandra, ki stanuje v Dragi in se je na tekaških smučeh vračal z nakupov v Bazovici. Pot v Drago je namreč bila tja do poldne neprevozna. Naš sogovornik je povedal, da je Draga povsem odrezana in da se kljub številnim pozivom pokrajinske službe za čiščenje cest sploh ni odzvala. Pozneje smo izvedeli, da so občinski delavci očistili poti na območju Jezera, Drage, Gročane in Botača tudi s pomočjo pluga, ki ga je dalo na razpolago podjetje Scoria. Pokrajinska služba za čiščenje cest je bila včeraj

po vseh vaseh glavna obtoženka, saj je delovala zelo okrnjeno, tako da so bile ceste na Krasu (vzven državnih 202, ki pa je bila iz nerazumljivih razlogov zaprta) prekrite s snežno odejo in težko prevozne. Kot smo izvedeli, sta se oba pluga že predsi-nočnim pokvarila. Enega so popravili včeraj zjutraj, drugega pa šele pozno popoldne, potem ko so poklicali strokovnjake iz Tržica. Poleg tehničnih težav pa ima ta služba, v zimskem času še tako pomembna, hude vrzeli tudi v organizaciji in zato ni čudno, da je bila prebivalstvu le v skromno pomoč.

Čeprav krepko zasneženo, je bilo območje med Bazovico in Prosekom včeraj povezano z linijskimi avtobusi. Huje je bilo na zahodnem Krasu, posebej za Trnovco, Šempolaj, Prečnik, Praprotno in Samotro, kjer ni bilo avtobusov od ponedeljka zjutraj. Ceste je občinska služba predvčerajšnjim za silo izplužila, toda čez noč in še posebno včeraj zjutraj je sneg ponovno prekril cestišče, burja pa je ustvarila zamete. Tudi v teh vaseh je večina prebivalcev ostala doma. Med redkimi izjemami je bil 18-letni Igor Škerk iz Trnovce, ki je zaposlen kot pek v Trstu. Predsi-nočnim okrog 22. ure je šel peš do Nabreži-

ne, od koder si je nekako pomagal do Trsta. Včeraj okrog poldne se je vrnil z vlakom do Nabrežine, od tam pa jo je speh mahnil peš mimo Šempolaja domov. Bil je tako utrujen, da mu niti palačinke niso šle v tek.

Veliko težav so imeli prebivalci teh vasi v oskrbi z živili, saj so morali peš do Šempolaja, kjer je edina trgovina tega območja. Marsikdo je moral kar dvakrat do Grudnovih, ker do poldne ni bilo iz Nabrežine ne kruha ne zelenjave. Tudi v nabrežinski občini se je stanje na cestah popoldne bistveno izboljšalo, ker sta občinska plugoma priskočila na po-

Gornja slika je bila posneta na Trgu Goldoni, toda vse mestno središče je imelo približno takšen videz, kar je seveda povzročilo več težav mestnemu prometu pa tudi pešcem

Danes in jutri vse šole zaprte

Izjema so le šole v miljski občini ter občinske jasli in vrtci

Vse šole vseh vrst in stopenj tržaške pokrajine, z izjemo miljskih, bodo danes in jutri zaprte. Sklep je sprejel včeraj zjutraj tržaški šolski skrbnik prof. Luigi De Rosa po posvetovanju s šefom kabineta tržaške prefekture in s krajevnimi upravitelji, uveljavil pa ga je s številnimi logističnimi težavami zaradi močnega sneženja, pa tudi »z verjetnim poslabšanjem vremenskih razmer v prihodnjih urah«.

Kot rečeno, je izvzeta miljska občina, kjer bodo danes vse šole redno delovale. Občinska uprava je namreč sporočila, da v Miljah po zaslugi brezhibne izvedbe emergencnega plana ni logističnih težav, šolabusi in avtobusi redno vozijo, pa tudi šole so zadostno ogrevane (ponekod še preveč) ter redno delujejo tudi šolske menze.

Izjemo bodo predstavljale tudi otroške jasli in otroški vrtci, ki jih upravlja tržaška občina. Tržaški upravitelji so namreč sporočili, da bodo »ob upoštevanju družbenega in vzgojnega pomena« otroške jasli in vrtci danes odprti.

moč še dva tržiškega podjetja Monfalscavi. Skupno je bilo zaposlenih za čiščenje cest dvajset delavcev. Z delom bodo nadaljevali dokler ne bodo vse občinske in pokrajinske ceste čiste. Občinski odbor, ki se je sestel včeraj zjutraj (tudi za danes je napovedana seja) je sklenil, da bodo šolska poslopja, čeprav dva dni ne bo pouka, vseeno ogrevali in s tem preprečili morebitne okvare. V nekaterih poslopih sicer zmanjkuje goriva, ker ga že nekaj dni ne dobavljajo. O tem problemu je odbor že obvestil prefekturo.

Če je čez dan vreme nekako držalo, se je slika znatno poslabšala proti večeru, ko sta spet krepko pritisnila burja in mrz in so ceste poledele.

● V soboto, 19. januarja opoldne bodo v Ljudskem vrtu v Ul. Giulia odkrili doprni kip Silvia Benca, delo tržiškega kiparja Nina Spagnolija.

Izredni ukrepi tržaške občine

Po snegu nastopila še poledica

Tržaški župan Richetti se je včeraj popoldne sešel z občinskimi dejavniki, ki so tako ali drugače zadolženi za odpravo nevarnosti po obilni zasnežitvi v mestu in občinskem okolišju. Navzoči so bili odborniki za javne industrijske storitve D'Alessandro, odbornik za javno šolstvo Vattovani ter odgovorni za mestno čistočo Devescovi, za zelenice Vremec in za gasilsko službo Corradini. Preverili so učinkovitost dosedanjih ukrepov, obenem pa okvirno načrtali nekaj smernic za nadaljnjo obrambo pred morebitno zaostrojitvijo vremenskih razmer s poledico na čelu.

Do 10. januarja so potrosili glavne prometnice s 1000 stoti soli, a izredno ukrepanje se je začelo v nedeljo, ko so štiri ekipe v ravno tolikih izmenah posule nadaljnjih 800 stotov soli po najpomembnejših cestah in ulicah, ki vodijo k bolnišnicam in drugim javnim poslopijem. Na voljo imajo dva sodobna avtomatska stroja za trosenje soli, dva snežna pluga in štiri manjše stroje za ročno trosenje soli, ki ga opravlja 12 smetarjev. Poleg tega je na delu še 300 uslužbencev podjetja za mestno čistočo, ki jim pomaga tudi drugo občinsko osebo in ki bodo danes dobili še nova vozila in stroje za odvažanje nakopičenega snega. Občina je nabavila dodatnih 1000 stotov soli in 250 stotov magnezijevga klorida.

Zaradi burje oz. ponovnega padca temperature pa se je sinoči pojavila v mestu poledica in spravila avtomobiliste v škrpice, kar pomeni, da bo občina morala sprejeti mnogo učinkovitejše ukrepe. V zagati so tudi pešci, pa ne le zaradi poledice, ampak

tudi, ker je veliko pločnikov v mestu nepočiščenih in je treba prestopati prave kuce snega, če hočeš na drugo stran ulice. Takšne kuce pa kopicijo trgovci, ko zgladijo odjemalcem pot v prodajalno.

Veliko dela za Rdeči križ

Na srečo ni bilo hujših nesreč

Na Rdečem križu so imeli seveda včeraj polne roke dela. Na srečo so namesto običajnih štirih imeli na voljo šest rešilcev, pa še en večji džip, da bi lahko dospeli tudi v najtežje dosegljive kraje. Posegov so opravili nič koliko, največ zaradi padcev na zaledenem cestišču in manjših trčenj med avtomobili.

Najbolj močno trčenje je bilo v večernih urah na državni cesti 202 pod Katinaro, kjer sta se dva avtomobila frontalno zaletela. Tu so morali poseči tudi gasilci, da bi enega od voznikov izlekli iz skotovitih razbitin avtomobila, na srečo pa ni imel moških hujših poškodb.

Na Rdečem križu so nam tudi povedali, da niso imeli večjih težav s prevozom ponesrečencev v katinarsko bolnico, v nasprotju s pesimističnimi predvidevanji, da bi utegnili biti nova bolnica težko dosegljiva ob takšnih vremenskih nevarnostih, kot smo jih imeli v teh dneh. Več težav so imeli v predmestju in po okolicah, kjer so morali ponekod sami odstranjevati sneg, da bi prišli kar najbliže ponesrečencem.

To in ono o težavah meščanov v teh hladnih dneh

Trst ni mesto, kot na primer Rim, ki že 14 let ni videl snega. Tu pri nas se sneg večkrat pojavlja, v takšni obilici kot v teh dneh seveda ne. Pa smo tudi tukaj doživeli zmešnjavo, o kateri tožijo vsa mesta v Italiji, ki jih je zajel hud mrz, združen še s sneženjem in hudimi poledicami. Če dodamo k temu še to, da je v ponedeljek zvečer pri nas še grmelo, se bliskalo, da je bilo nebo od bliskov rdeče, potem pač lahko razumemo paniko in strah, ki sta zajela vse, ki so oziroma smo morali, po svojih službenih dolžnostih, kljub vsemu na ceste.

Res je, da so si ljudje sami precej pomagali, res je, da so začeli trgovci v mestu čistiti pločnike pred svojimi trgovinami še v zgodnjih jutranjih urah, res je, da so bili vsi avtobusi opremljeni z verigami in so torej, sicer bolj počasi, a le skorajda redno opravljali svojo službo, tako na mestnih, kot tudi na ostalih progah — res pa je tudi, da so bile težave povsod tolikšne, da jim niso bili kos niti vsi tisti izredni delavci, ki jih je občina poslala na ceste, da bi jih očistili, niti sol, ki so jo po glavnih cestah trosili, niti dobra volja posameznikov.

Nekateri predeli mesta, predvsem pa njegovo predmestje so, kot omenili. Priti na primer od Sv. Jakoba v mesto, ali pa iz mesta k Sv. Jakobu, je bila v večerajšnjih dopoldanskih urah prava umetnina. Stopnice, ki vodijo v center mesta, so bile tako polne snega in to zmrznjenega, da so se nekateri bolj pogumni kar usedli in se, kot po smučišču, ali drsališču spustili po njih navzdol, drugi so padali, ali pa počasi lezli navzgor, ali navzdol.

Glavni predmet razgovorov je bil povsod vreme. Vsi so imeli povedati svoje, vsi so kaj doživeli, napovedi o

tem, kaj se nam za prihodnje dneve obeta, pa sploh ne bi omenili in našli.

Mlekarne in pekarnice so včeraj mnogo prej prodale svoje zaloge, kot sicer druge dneve. Tudi trgovine s sadjem in zelenjavo so bile polne kupcev, saj so se vsi bali, da pri tem mrazu mogoče danes, ali jutri ničesar več ne bodo dobili. Zelenjave res ni bilo veliko na izbiri in še zelo draga je, a kaj se hoče. Ljudje morajo nekaj jesti in pri vsej tej draginji še ne vedo, če bi bolje stori, da se založijo s hrano, pripravljeno iz mesa, ali zelenjave. Drago je približno vse.

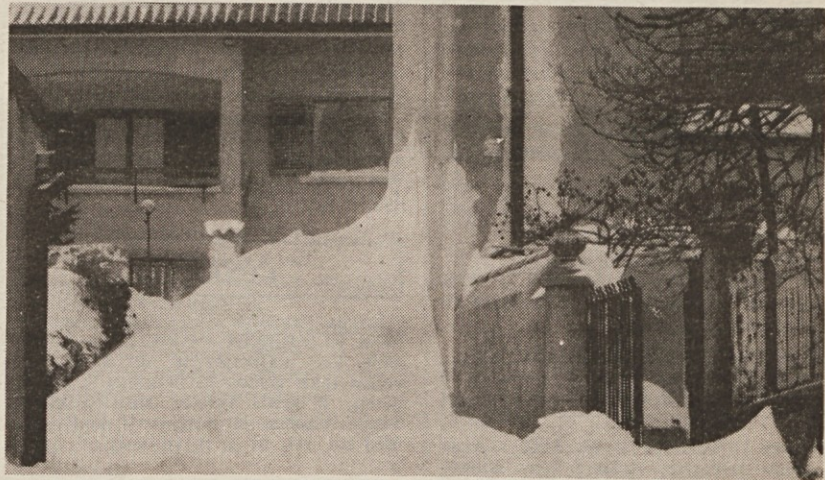
Gledali smo lastnike avtomobilov. Če jim je motor vžgal, potem se prav gotovo niso mogli premakniti z mesta, ker so tisti, ki so čistili pločnike, zmetali ves sneg prav pred njihove avtomobile. Avti sami so imeli vsa okna zaledenela in le malokateri je bil opremljen s posebno lopatico za odstranjevanje le-tega. Bolj smo videli v rokah prizadetih nože, s katerimi so poskusili napraviti na avtomobilskih oknih dovolj velike luknje, da bi si pri vožnji nekoliko pomagali.

Najtežje je bilo seveda starejšim osebam, ki so morale po nakupih. Moramo reči, da so se tu mlajši Tržičani dovolj lepo izkazali, ali pa smo vsaj mi videli najboljše. Povsod so starejšim pomagali preko ulic in jih včasih tudi spremili kos poti proti domu.

Vse trgovine z obutvijo, oblačili in druge trgovine, so včeraj samevale. Kupcev ni bilo ne s te, niti z druge strani meje. Kdo bi se v takšnem vremenu odločeval za tak podvig? Vsi so, veliko bolj, kot sicer, poslušali radijske vesti, predvsem napovedi o vremenu, hiteli čistiti svoje balkone in okna snega, v sruču pa so goreče upali in še upajo, da bo vse to le minilo in da ne bodo držale napovedi tistih, ki nam obetajo nov val mrza in snega že za prihodnje dni.

Huje pa je bilo na bolj strmih ulicah, ki so bile v glavnem avtomobilom nedostopne, pa tudi pešci so se na njih bolj slabo kretali, kot dokazuje gornja slika iz Ul. Cattedrale pod Sv. Justom

V kraških vaseh so imeli še največ težav s snežnimi zameti, ki so ponekod dosegali kar lepo višino. Gornja slika je bila posneta v Saležu

Kako je z odvažanjem mleka iz Gročane?

Problem Gročane, ki naj bi jo snežni zameti nekako odrezali od sveta, tako da ni mogla v vas niti cisterna za odvoz mleka v Zadružno mlekarno na Colu, so včeraj nekoliko zdramatizirali sami predstavniki Zadružne mlekarne, ki so odločno demantirali vest o cisterni, ki da je ni bilo od nikoder. Dejansko je po nedeljskem premoru, ko cisterna, kot običajno ne odvažala mleka, v ponedeljek skušala priti do vasi. Potem ko sta si voznik Ciril Ostrouška in sam predpredsednik Zadružne mlekarne Pepko Milič s precejšnjim naporom in po trideseturnem delu utrla pot do vasi, sta dokončno obtičala s cisterno v neposredni bližini zbiralnika za mleko. Ker na noben način nista mogla naprej, sta skočila v vas po pomoč. Predlagala sta gročanskim članom naj mleko sami prinesejo od zbiralnika do cisterne. Toda iz vasi ni bilo nobenega odziva. Čakala sta dobre pol ure, a prišel je en vaščan, ki pa sam kot je bil, ni mogel biti v veliko pomoč. »Če bi še čakala, nam je povedal Milič, bi nas spet zamelo in bi se ne mogla več vrniti.« Tako sta odšla. A z grenkimi občutki.

● Zveza komunistične mladine Italije sporoča, da bo njen pokrajinski kongres, ki je bil napovedan za soboto, 19. januarja, šele naslednjo soboto, 26. januarja, ob 15. uri v Ul. Madonnina 19. Odložitev kongresa je narekovalo slabo vreme teh dni.

Ob 1. obletnici smrti

Alojzije Zupancič vd. Mijot

se je z ljubeznijo spominjajo sin Vojko z družino in drugi sorodniki.

Trst, 16. januarja 1985

15. 1. 1979

15. 1. 1985

Ob 6. obletnici smrti dragega

Rudolfa Guština

se ga spominjajo

SVOJCI

Repen, 16. januarja 1985

Pogovor z Markom Kravosom

V pričakovanju letošnjih Prešernovih proslav in bodoče dejavnosti naših kulturnih društev

Naša kulturna društva so delavna, s kar le-pim številom prireditev se v tej sezoni lahko že pohvalijo, nekatera so že imela, ali pa bodo imela, svoje občne zборе, druga gostijo v svojih prostorih razne zборе, dramske skupine društev to—in onstran meje. Skratka, bogata in razveja-na dejavnost, ki je pa šele na pol poti v letošnji sezoni.

Kako pa bo za naprej? Kaj pripravlja Zveza slovenskih kulturnih društev na primer za le-tošnje Prešernove proslave, ali dneve slovenske kulture? To je bilo vprašanje, ki smo ga posta-vili predsedniku ZSKD Marku Kravosu.

»Kot ste pravilno povedali, je letošnja sezo-na že v polnem teku. Sedaj smo že takorekoč pred Prešernovimi proslavami, ki predstavljajo za mnoga naša društva, pa morda tudi za zve-zo samo, nekaj vrhunec dejavnosti, ki so po svoji vsebini res slovesne, istočasno pa nudijo možnost prikaza vsega, kar so naši kulturni de-lavci v posameznih društvi ustvarili in kar bi želeli na teh proslavah tudi prikazati.«

Bomo tudi letos imeli enotno Prešernovo pro-slavo, ali kako ste si ta dan slovenske kulture tokrat zamislili?

»Zadovoljni smo bili, da so bile Prešernove

proslave v zadnjih letih tako vsebinsko, termin-sko, kot tudi idejno pisano obarvane, vsaka s svojo zasnovano in svojo vsebino. Za letošnjo Pre-šernovo proslavo pa smo se, po skupnih raz-govorih in sporazumih dogovorili, da bo vse-binsko enaka v Trstu kot tudi v Gorici, to pa zato, da pokažemo, da smo, kljub naši terito-rialni razcepljenosti vendarle vsi Slovenci enotni. Ker je letos v Evropi leto glasbe, bo tudi naša prireditev bolj glasbeno obarvana in sicer tako, da bodo, poleg govornikov (v Gorici Ciril Zlo-bec, v Trstu Miran Košuta), nastopili komorni orkester RTV Ljubljana, ki ga bo vodil naš di-rigent Stojan Kuret, nastopili bodo še nekateri solisti; prirejeni pa bosta še dve razstavi. V Trstu bomo imeli slikarsko razstavo Milka Bam-biča, v Gorici pa bodo pripravili razstavo likov-nikov Slovenske Primorske. To bo torej prilož-nost, da se bomo tudi kulturni ustvarjalci sre-čali, spili »kulturniški« kozarec vina in se malo med seboj pogovorili. V tem našem nemirnem tempu življenja pa je tudi to že veliko.«

Zanimali so nas seveda tudi načrti za bodoče mesece.

»Načrtov je veliko, težko pa jih je vedno iz-vesti, ne samo zaradi tega, ker ni med nami dovolj zanimanja, temveč tudi zaradi pomanj-

kanja dovoljnih denarnih sredstev. Slovenci smo poštene davkoplačevalci, a od javnih ustanov ne prejemamo nič, ali pa bore malo za vse to, kar delamo in ustvarjamo. No, kljub vsemu, bo tudi letos stekla revija pevskih zborov »Primorska pojes«, tej bo sledila že prav tako tradicionalna revija godb na pihala in otroška prireditev »Za-plešimo, zapojmo«. Imamo v načrtu tudi video-kasetni sistem, to se pravi, da bi si omislili ne-kakšno videoteko, ki bi nam dala možnost, da nudimo svojemu občinstvu priložnost, da si ogle-da nove slovenske stvaritve tako na filmu, na televiziji, v gledališču itd. To bomo skušali iz-peljati s pomočjo kinoateljstva v Gorici in če bo tak krožek zaživel tudi v Trstu, tudi preko nje-ga. Seveda se bomo trudili tudi vnaprej, da vzbudimo zanimanje za naše delovanje tudi med italijanskim občinstvom. To bi moral biti, po na-ši zamisli, predmet okrogle mize, ki jo priprav-ljamo za mesec marec in ki bi bila nekaj posvet o kulturi. Seveda bi moralo priti na tem posve-tu do ognjevite razprave in tudi do ognjevitih besed. In prav in dobro bi bilo, če bo tako, saj se bomo ob takšnem ognju lahko gledi se veliko let in ob njegovem žaru tudi dobro in koristno naprej ustvarjali.«

N. L.

razna obvestila

Društvo slovenskih upokojencev pri-redi v sredo, 23. t. m. (in ne 16. t. m. kot prvotno objavljeno), ob 16.30 v Gre-gorčičevi dvorani (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad.) zdravstveno predavanje z na-slovom »Rehabilitacija ostarelih«. Pre-daval bo dr. Silvij Mosetti. Vabljeni!

mali oglasi

DOBRO SITUIRAN MOŠKI išče žensko z dobrimi nameni okrog 50 let, sred-nje postave. Pisati na Oglasi odde-lek Primorskega dnevnika, Ul. Mon-tecchi 6 - 34137 Trst, pod sifro »Huda zima«.

TV SNEMALEC kupi hiško z vrtom, tudi staro, raje na zapadnem delu mesta. Telefonirati »zjutraj na štev. 794-672 Agencija Alpe Adria.

V BORSTU je odprl osmico Felo Kos-mač (pri rdeči preprogi).

OSMICO je odprl v Mačkalah št. 58 Ernest Smotlak. Toči belo in črno vino.

PRODAM fiat 127, letnik '76, po ugod-ni ceni. Tel. 040/228-855 ob urah tr-govin.

KUPIM viso club, celo, samo karoserijo ali samo prednji del. Telefonirali na št. 0481/41636.

PRODAM smučarske čevlje kartinger 40/41 in smuči rossignol 145. Tel. na št. 040/567-939.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in pra-znična od 8. do 20. ure.

gledališča

VERDI

V petek, 18. t. m., ob 20. uri (red A/E) prvi nastop baletne skupine Grand Theatre iz Zeneve.

ROSSETTI

Danes, 16. t. m., ob 20.30 (red prost) Nando Milazzo predstavlja Paola Stop-po v Pirandellovem delu »Il berretto a sonaglio«. Igrajo: M. Crotti, A. Sorren-tino, S. Lescovelli. Režija Luigi Squar-zina. V abonmaju odrezek št. 5.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Velika dvorana

V soboto, 19. t. m., ob 19.30: Aka-demska folklorna skupina »France Ma-rolt«. Večer slovenskih plesov.

V nedeljo, 20. t. m., ob 18. uri: Po-novitev večera.

Mala dvorana

Jutri, 17. januarja, ob 20. uri: »Eva«. Igrajo: Miranda Caharija, Janez Bon-čina, Marko Derganc. Režija Franci Slak.

Srednja dvorana

Danes, 16. januarja, ob 19.30: M. Jesih »Pravopisna komisija«. Premiera - SLG Celje.

V torek, 22. t. m., ob 19.30: S. Wit-kiewicz »Vodna kokoš«. Gostovanje poljskega gledališča Wspoczasuy.

Velika sprejemna dvorana

V soboto, 2. februarja, ob 20.30: Tra-dicionalni 9. veliki ples Big Banda RTV Ljubljana.

kino

Ariston 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »La si-gnora in rosso«. Režija: Gene Wilder.
Eden 15.30 — 22.15 »All American girls«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Fenice 17.00 — 22.15 »Ragazzo di cam-pagna«. R. Pozzetto, M. Boldi.
Excelsior 17.30 — 22.00 »I due carabi-nieri«. E. Montesano, C. Verdane in M. Boldi.

Nazionale Dvorana št. 1 16.00 — 22.00 »La storia infinita«.

Dvorana št. 2 16.00 — 22.00 »Gremlins«. S. Spielberg.

Dvorana št. 3 15.45 — 22.00 »Tenta-zioni«. Prepovedan mladini pod 18. le-tom.

Mignon 17.00 — 22.15 »Fotografando Pa-trizia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 17.00 — 22.00 »Dune«.

Aurora 17.00 — 22.00 »Vacanze in Ame-rica«. C. De Sica, J. Calà.

Capitol Danes zaprto.

Vittorio Veneto 16.00 — 22.00 »Telefo-nate erotiche di una matrigna«. Pre-povedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 17.00, 19.30 in 22.00 »Daniel«. Režija Sidney Lumet.

Radio 15.30 — 21.30 »Seme d'amore«. »Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alicione 16.00 — 22.00 »Monsignore«. Christopher Reeve.

razstave

V prostorih Tržaške kreditne banke, Ul. F. Filzi 10, razstavlja Franko Vec-chiet.

Še danes, 16. t. m., bo v občinski gale-riji na Trgu Unità razstavljal slikar in kipar Renzo Moreu.

V soboto, 19. t. m., ob 18. uri bodo v umetnostni galeriji Cartesius odprli raz-stavo čilškega slikarja Patricia Zamo-re. Razstava bo odprta do 31. januarja.

izleti

KD Rdeča zvezda obvešča, da je enodnevni izlet v Čedad oz. na Mata-jur za smučarje prenesen. Za informa-cije telefonirati na št. 229-330.

Kriška sekcija VZPI-ANPI prireja v soboto, 26. t. m., avtobusni izlet v Lu-mezzane pri Brescii, kjer se bomo po-klonili spominu borca Josepa Verginelle, čigar obletnica smrti poteka 16. t. m.

Cena izleta, vključno s kosilom, je 35.000 lir. Vpisuje Gigi Bogatec v Domu A. Sirka.

šolske vesti

Višje srednje šole na Tržaškem spo-ročajo, da danes, 16., in jutri, 17. t. m., ne bo pouka.

Uprava občine Devin - Nabrežina spo-roča, da danes, 16., in jutri, 17. t. m., bodo zaprti otroški vrtci, osnovne in srednje šole v občini zaradi snega.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

PD Slovenec Boršt - Zabrežec priredi jutri, 17. januarja, ob 20.30 v srenjski hiši v Borštu ob prazniku vaškega pa-trona »Kabaret 1999«. Nastopata dram-ska skupina, otroški in dekliški zbor KD Slovenec. Ponovitev v soboto, 19. t. m., ob 20.30. Vabljeni!

KD I. Cankar vabi jutri, 17. ja-nuarja, ob 20.30 na gostovanje dramske skupine SKD Tabor z Opčin. Predsta-vila nam bo »Pekel je vendar pekel« Josipa Tavčarja.

čestitke

Danes praznuje 14. rojstni dan pre-ljuba ELIZABETA VISENTIN iz Nabre-žine. Vse najboljše in da bi bila še vedno tako pridna in marljiva v šoli in doma, ji želijo Iva in Miro Ščuka iz Trsta, Vladica in družina Vodopivec iz Milj ter vsi, ki jo imajo radi.

Devinsko-nabrežinska sekcija Slovenske skupnosti čestita Mari in Milošu Kralju iz Slivnega ob rojstvu malega

EDVINA

kateremu želi obilo sreče in zdravja.

GLASBENA
MATICA
TRST

Obveščamo, da je
IV. abonmajski koncert

GODALNEGA KVARTETA SLOVENSKE FILHARMONIJE

napovedan za danes, 16.
t. m., prenesen na 6.
februar zaradi slabega
vremena.

darovi in prispevki

V spomin na pok. Borisa Grgiča da-ruje družina Grgič (Padriče 10) 5.000 lir KD Slovan in 5.000 lir za SZ Gaja.

V spomin na Borisa Grgiča daruje Marija Maver 10.000 lir za KD Slovan.

V spomin na Sergija Dolesa darujeta Olga in Anita Pertot 20.000 lir za KD Barkovlje.

Namesto cvetja na grob Sergija Do-le-sa daruje Vida Kovačič 10.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob pok. Vladi-mira Miheliča darujeta Marija T. in sestra 50.000 lir za SKD I. Gruđen.

Namesto cvetja na grob Sergija Do-le-sa daruje Meri, Nadja in Pino 30.000 lir za KD Barkovlje.

Namesto cvetja na grob Sergija Do-le-sa darujejo družine Stojan Pertot 20.000 lir, Boris Pertot 10.000 lir, Sta-nič 10.000 lir, Vida, Mito in Rita 15.000 lir, Majda in Danilo 10.000 lir ter Ma-rija Gembrini 15.000 lir za pevski zbor M. Pertot iz Barkovlj.

včeraj-danes

Danes, SREDA, 16. januarja
TOMISLAV
Sonce vzide ob 7.41 in zatone ob 16.48
— Dolžina dneva 9.07 — Luna vzide ob 3.07 in zatone ob 12.38.

Jutri, ČETRTEK, 17. januarja
ANTON

Vreme včeraj: temperatura 1,2 stopi-nje, zračni tlak 1019,9 mb pada, veter 22 km na uro severovzhodnik s sunki burje do 35 km na uro, vlaga 60-odstot-na, v jutranjih urah je padlo 3,4 mm dežja, nebo oblačno, morje močno raz-gibano, temperatura morja 6 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODIL SE JE: Luca Garetto.
UMRLI SO: 85-letna Olga Piemontesi vd. Presel, 83-letna Anna Cendak vd. Poropat, 69-letni Pietro Tull, 80-letni Giorgio Crepaz, 80-letna Narcisa Giral-di vd. Predonzani, 70-letna Giuseppina Okrajšek vd. Motta, 79-letni Giorgio Bon-tempo, 87-letna Anna Bole, 61-letni Lu-ciano Cattaruzza, 64-letni Diego Venuti, 94-letna Stefania Marz, 38-letni Nello Balbi, 53-letna Vittoria Ferron por. Ste-pancich, 79-letna Maria Sabelli vd. Gal-vina.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Mi-ramarski drevored 117, Ul. Combi 19, Sesljan, Bazovica in Zavljje.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Largo Piave 2, Borzni trg 12.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Largo Piave 2, Borzni trg 12, Sesljan, Bazovica in Zavljje.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 299-197.

menjalnica

15. 1. 1985

Ameriški dolar	1.948.—
Kanadski dolar	1.460.—
Švicarski frank	728.—
Danska krona	170.—
Norveška krona	210.—
Švedska krona	212.—
Holandski florint	540.—
Francoski frank	199.—
Belgijski frank	29.—
Funt šterling	2.170.—
Irski šterling	1900.—
Nemška marka	611.—
Avstrijski šiling	87.—
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.500.—
Grška dramma	15.—
Debeli dinar	7.50
Drobni dinar	7.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.

TRST - ULICA F. FILZI 19 - ☎ 61-446

Igrača je otroku
resna stvar

ORVISI

zanj ima
najlepši dar
TRST — UL. PONCHIELLI 3

Razpis

za festival »MELODIJE MORJA IN SONCA 85«, ki bo 20. julija 1985 v Avditoriju v Portorožu. Razpisa se lahko udeležijo vsi jugoslovanski in italijanski avtorji zabavnih melodij s skladbami, ki še niso bile javno predvajane ali posnete.

Vsak avtor lahko na festivalu sodeluje z največ dvema skladbama. Melodije pošljite v treh izvodih z naznačeno harmonijo, tempom in podpisanim besedi-lom ter posebej natipkanim besedilom v treh izvodih. Za boljše predstavitev skladbe pa morajo avtorji poslati poskusni posnetek na kaseti. Skladbam pri-ložite ime in priimek z naslovi avtorjev glasbe in besedila ter predlog za izva-ľalca in aranžerja. S sodelovanjem v razpisu avtorji soglašajo, da se njihova dela snemajo za radijski in televizijski program, predvajanje, izdajo na ploščah oziroma kasetah ter v notni knjižici.

Na izboru sprejete skladbe avtor ne more več umakniti iz konkurence. Skladbe pošljite najkasneje do 15. februarja 1985 na naslov:

TOP PORTOROŽ
TOZD TURIZEM AVDITORIJ
66320 PORTOROŽ
Senčna pot 10
»Za festival MMS 85«

NAGRADE:

- 1. nagrada občinstva:
- 2. nagrada občinstva:
- 3. nagrada občinstva:
- nagrada za najboljši nastop:
- nagrada za najboljše besedilo:
- nagrada za najboljši aranžma:
- nagrada za najboljšega debitanta:

60.000 - din
Portorož - 7 dni
Portorož - 3 dni
25.000 - din
7.000 - din
7.000 - din
7.000 - din

ANITA in SILVERIJ SALVI sta se po dolgih letih poslovanja v tr-govini škabar preselila v nove prostore

DESPAR na Opčinah

UL. NAZIONALE 63 — TEL.: 212197

V A B I T A vse cenjene stranke, prijatelje in znance na OTVORITEV, ki bo danes, 16. januarja, od 17.30 dalje v prostorih DESPAR.

LINEA

»Linea« obvešča cenjene stranke,
da je v teku

RAZPRODAJA

moških, ženskih in športnih
oblačil

s popusti od 20% do 80%
ULICA CARDUCCI 4 - Telefon 631188 - TRST

Obv. občini 5/12/84

avtomobil in človek

Zasnežene ceste

Te dni, ko je zima pokazala zobe, se spopadamo s problemi, ki za nas niso vsakdanji, predvsem z vožnjo po zasneženih cestah. Ob tej priložnosti smo si iz revije Avto sposodili članek novinarja Martina Česnja, ki govori o nevšečnostih, ki jih avtom lahko povzroči sneg.

Za sneg vsi vemo: prijeten je, če se ga lotimo po uživaški plati, s kepami v rokah, s snežnim možem na dvorišču, ali s smučmi na nogah. Je pa nad vse nadležen, ko pade na ulice in ceste in se moramo z njim spoprijeti ob čisto vsakdanjih opravkih ter dostikrat že zjutraj, še preden sedemo v vozilo.

Prav je, če ste to zimsko nadlogo vsaj v nekaterih rečeh prehiteli: če ste pravočasno obnovili zaščito avtomobilskega trebuha, pregledali električno napeljava, obnovili brisalnice, prebarvali načete dele pločevine in obuli kolesa v pravišne gume. S tako pripravljenim vozilom boste zimi laže kos.

Lahkega dela pa vseeno ne boste imeli. Na primer zjutraj: ne le tedaj, vedno, preden se nameravate odpeljati morate zaradi snega najprej priprijeti za mellico in strgalnik in vozilo temeljito očistiti. Saj: zasneženo vozilo je težje, obenem pa slabše kos rezanju zraka. Zaradi obojega se poraba goriva močno privzdigne. Pa tudi vidljivost je izza volana v zasneženem avtu nevarno slaba. Sneg zastira okna, šipe se rosijo, s strehe se cedi in ogledala so nauporabna. Tudi žarometi in ostale luči na avtu ne pridejo do svoje veljave, torej je te sorte lenoba zares skregana z zdravjo pametjo.

Obenem je dobro — poleg mellice in strgalnika — imeti pri roki lopato s kratkim ročajem, da v prtljžniku ni v napoto, da pa jo lahko zgrabite vselej, ko je okrog in pod avtom toliko snega, da mu z običajnim znanjem o speljavanju niste kos. Saj ne mislim, da bi morali očistiti celo soseko. Ampak z malce lopatanja si boste prihranili mučenje še hladnega

motorja in pregrevanja sklopke. Čeprav je tehnika — hitro pretikanje naprej — nazaj in nežno pritiskanje na plin — zato vseeno potrebno obvladati.

Za skrajne primere naj bodo v prtljžniku še snežne verige. Pazite, da boste kupili natanko odmerjene in čimbolj pripravne za natikanje. Morajo pa biti kolotečne, da so ves čas v stiku s podlago, če hočete, da vas bodo spravile na čvrsta tla. K verigam priložite še podlogo, na katero boste poklekli med natikanjem, in dolge rokavice, ki vas bodo obvarovale pred nesnago.

Prvi zares zimski, torej snežni dnevi, so nevarno obdobje. Vsi vozniki se šele privajajo na nove vozne pogoje, novopečeni med njimi pa se nasploh prvič spoprijemajo z drsnimi, neubogljivim vozilom. Če sediti med večje uporabnike avtomobilov, je prav, če v teh dneh mislite tudi namesto drugih in tako obvarujete celo pločevino. Nasvet, da je v takšnih dneh najpametneje peščiti, pa ni veliko vreden. Prej ali slej boste morali zapeljati tudi na sneg in prav je, če za vajo uporabite že kar prvega, ki je pri roki.

Splošen napotek je tale: s sklopko in s plinom ravnejte nežneje kot ponavadi, odrekajte se visokim vrtiljavim motorja in zato že pri nižjih hitrostih pretikajte navzgor, povečajte varnostno razdaljo do vozila pred vami in pazite, da vam ne bo treba ostro zavirati.

Sicer pa: zdravajočih koles se boste hitreje in brez škode privadili na kakšnem dovolj širnem prostoru, kjer se je mogoče učiti na lastnih napakah. Brez vaje pa tako ali tako ne gre!

ti in morje

Pozimi na morje

V teh zimskih dneh, ko burja nosi sneg, termometer pa vztraja globoko pod ničlo, je še vožnja z avtomobilom pravi podvig, da je večina dopustniških kapitanov skoraj pozabila na svoja plovila, da bi le blaznež pomislil na zimsko plovbo. Že res, da so sedaj vremenski pogoji za plovbo nesprijemljivi, resnici na ljubo pa je lahko tudi zimska plovba zanimiva, in zakaj ne, tudi prijetna. Seveda s primernim plovilom in s še bolj primerno obleko in obutvijo.

Za ribiče ni niti zimski čas obdobje počitka. Le ob najhujšem ostajajo ob varnem privezu, ko se morje le nekoliko umiri, pa njihovi čolni že režejo valove. Vsekakor to je njihovo delo, da bi pa meščana spravili na barko v istih pogojih kot ribiče, je nepojmljivo. Ribič se dobro obleče in obuje, občasno se greje pri motorju, za dopustniškega kapitana pa je to mogoče le za krajši izlet, daljše bivanje na barki je v zimskih mesecih nepojmljivo, a ne povsem nemogoče.

Osnovni pogoj zimskega križarjenja je dovolj prostran podkrovni prostor. V kajuti moramo torej stati vzravnani, gibanje ne sme biti oteženo. V taki prostrani kajuti lahko poskrbimo za ogrevanje, v večjem prostoru je tudi kondenzacija precej manjša. Povsem razumljivo ne bo nobenih težav, če smo lasniki nordijskega kajutnega čolna ali motorne jadrnice. Ta plovila so namenoma grajena za izredno težke skandinavske vremenske pogoje. V glavnem s krbi za gretje motor podobno kot v naših avtomobilih. Švedi in Norvežani imajo navadno še dodatno pečico, da jih ne bi zeblo med postanki.

Povsem drugače je z našimi sredozemskimi plovili. Grajena so izključ-

no za poletno plovbo, da je vsako prilagajanje na zimsko izredno težavno in drago. Pri jadrnicah in gliserih je to skoraj nemogoče, saj bi dodatna obtežitev zaradi dvojnih stekel dodatne termične izolacije načela plovne sposobnosti. Večji izrivni čoln pa bo dodatno težo prenesel brez zapletov. Dodatne polistirolske plošče ali kak drug termični izolator ob bokih in na stropu kajute bo le nekoliko okrnili bivalni prostor. Klasični izrivni čolni imajo močne motorje, da nam lahko vsak strokovnjak vgradi napravo za ogrevanje, ki bo izkoriščala toploto motorja. Pri jadrnicah je to skoraj nemogoče, saj so motorji prešibki in premajhni. V glavnem lahko trdimo, da se ne splača sredozemskega plovila prilagoditi za zimsko plovbo. To lahko storimo le pred nakupom, da se s proizvajalcem zmenimo, da nam ga že med gradnjo prilagodi za zimo. Naša notranja porazdelitev je po navadi neprimer-na za zimo, saj mora biti podkrovanje tako urejeno, da v njem praktično živimo nepretrgoma.

V specializiranih revijah ste skoraj gotovo že videli slike posadk, ki v zimskih razmerah v odprtem kokpitu kljubujejo valovom in zavijanju vetra. Bodite prepričani, da je to za normalne ljudi skoraj nemogoče. Plovilo je treba v zimskih mesecih upravljalati iz notranjosti, da tudi s tega vidika jadrnica ne pride v poštev.

Po vsem tem je lahko vsakomur jasno, da bodo naša plovila v zimskih mesecih počivala ob privezu, saj nismo še osvojili tiste miselnosti severnjakov, ki jim je čoln drugi dom, a je temu primerno tudi grajen, da je marsikomu, predvsem upokojujencem kar edini dom.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 10.00 Televideo - Poskusni program
- 11.55 Vremenske razmere
- 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 12.05 Halo... Raffaella? - Opoldanski program z Raffaello Carrà
- 13.00 Dnevnik 1
- 13.55 Dnevnik 1 - Tri minute o...
- 14.00 Halo... Raffaella? - Zadnji poziv
- 14.05 Quark - Antologija Znanstvena oddaja
- 15.00 I Trollkins
- 15.20 Risanka
- 15.30 Šolska vzgoja
- 16.00 TV film
- 16.25 Dokumentarna oddaja
- 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 17.05 Sandybell - Risanka
- 18.10 Dnevnik 1 - Kronike Sever kliče Jug Jug kliče Sever
- 18.40 Risanka
- 18.50 Italia sera - Dogodki in osebnosti
- Vodita E. Bonaccorti in P. Badaloni
- 19.35 Almanah in Vremenske razmere
- 20.00 Dnevnik
- 22.15 Dnevnik 2 - Nocoj
- 20.30 Il Fornaretto di Venezia - Film Duccia Tessaria
- Nastopajo: Enrico Maria Salerno, Michel Morgan, Sylva Koscina, Stefania Sandrelli...
- 22.05 Dnevnik 1
- 22.15 Koncert
- 22.45 Športna sreda
- Ob koncu Dnevnik 1 - Zadnje vesti - Danes, v parlamentu in Vremenske razmere

Drugi kanal

- 10.00 Televideo - Poskusni program
- 11.55 Che fai, mangi? - Oddaja o prehrani
- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
- 13.25 Dnevnik 2 - Knjige
- 13.30 Capitol - TV nadaljevanka
- 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 14.35 Tandem - Glasba, aktualnosti in nagradna tekmovanja
- 16.00 Risanka
- 16.25 Šolska vzgoja
- 16.55 Due e simpatia - Nadaljevanje dneva
- Dov'è Anna? - 2. del
- 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 17.35 Iz parlamenta
- 17.40 Vediamoci sul due - Vodi Rita Dalla Chiesa
- 18.20 Športne vesti
- 18.30 Inšpektor Derrick - TV film
- 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
- 20.25 Turin: nogometna tekma Juventus - Liverpool
- 22.15 Dnevnik 2 - Nocoj
- 22.25 In due si indaga meglio - TV film
- 23.15 L'Italia viva - Dokumentarec
- 23.50 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 11.45 Televideo - Poskusni program
- 16.00 Šolska vzgoja
- 16.30 Šolska vzgoja
- 17.00 Galleria di Dadaumpa - TV variete
- 18.15 Glasbena oddaja
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.35 Sotto la Mole - 7. del
- 20.05 Šolska vzgoja
- 20.30 Sabato tragico - Film
- 22.00 Delta - Znanstvena oddaja
- 23.20 Dnevnik 3

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 9.00 Zverinice iz Rezije: Kako se je lisica naučila leteti
- 9.20 Japonske pravljice: Bremenški muzikantje
- 9.35 Pisani svet: Krila
- 10.10 Tam ob ognju našem - Glasbena oddaja
- 10.40 Pred izbiro poklica: Poklici v kemijski industriji
- 11.10 Deček in deklica - Mladinska nadaljevanka
- 17.35 Poročila
- 17.40 Beli konjič - Lutkovna predstava
- 17.55 Androkles in Lev - Gledališka predstava
- 18.25 Obalno-kraški obzornik
- 18.40 Računalništvo - Dokumentarna serija
- 19.05 Risanka
- 19.24 TV in radio nocoj
- 19.25 Zrno do zrna
- 19.30 TV dnevnik I
- 19.55 Vreme
- 20.00 Mednarodna obzorja: Jordanija - Ključ do rešitve
- 20.45 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
- 20.50 Film tedna: Rdeči krog
- 23.00 TV dnevnik II

Koper

- 14.00 TV Novice
- 14.05 Za uho in oko - Glasbena oddaja
- 14.50 Skag - TV film
- 15.40 Junak našega časa - TV nadaljevanka
- 16.35 Živali v gibanju: Letenje (dokumentarna oddaja)
- 17.05 Pazite se otrok - TV film
- 17.30 Risanke
- 17.55 TV Novice
- 18.00 Športna oddaja
- 19.00 Odprta meja - Informativna oddaja v slovenskem jeziku

V današnji ODPRTI MEJI bodo na sporedu tudi naslednje vesti: TRST — Odprtje razstave slikarjev področja Alpe-Jadran TRST — Začetek sezone mladinskega gledališča »La Contrada« GORICA — Staranje mesta PORDENON — »Kresničke«

- 19.30 TVD Stičiče
- 19.50 Start
- 20.25 Košarka: Pokal prvakov Rim: Banco Roma - Cibona
- 21.50 TVD Vse danes
- 22.00 Senca na ulici - Film

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Quella casa nella prateria -
- 9.30 Gangster, amore e... una Ferrari - Film
- 11.30 Tuttinfamiglia
- 12.10 Bis - Nagradno tekmovanje
- 12.45 Il pranzo è servito
- 13.25 Sentieri - TV nadaljevanka
- 14.25 General Hospital - TV nadalj.
- 15.25 Una vita da vivere
- 16.30 Buck Rogers - TV film
- 17.30 Tarzan - TV film
- 18.30 Help - Glasbena igra
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Zig Zag - Nagradno tek.
- 20.30 In nome del Papa Re - Film
- 22.30 Nonsolomoda
- 23.30 Canale 5 News
- 00.30 Anna dei mille giorni - Film

RETEQUATTRO

- 8.30 Brillante - Novela
- 9.20 In casa Lawrence - TV film
- 10.10 Alice - TV film
- 10.30 Mary Tyler Moore - TV film
- 11.20 Samba d'amore - Novela
- 12.00 Febbre d'amore - TV film
- 12.45 Alice - TV film
- 13.15 Mary Tyler Moore - TV film
- 13.45 Tre cuori in affitto - TV film
- 14.15 Brillante - Novela
- 15.10 Cuore - Risanka
- 15.50 Piccole donne - Risanka
- 16.20 I giorni di Bryan - TV film
- 17.15 In casa Lawrence - TV film
- 18.05 Febbre d'amore - TV film
- 18.55 Samba d'amore - Novela
- 19.25 M'ama non m'ama
- 20.30 Maurizio Costanzo Show
- 23.00 La città degli angeli - TV nadaljevanka
- 24.00 Crisantemi per un delitto

ITALIA 1

- 8.30 La grande vallata - TV film
- 9.30 Le vacanze di Sor Clemente
- 11.30 Operazione sottoveste

- 12.00 Agenzia Rockford - TV film
- 13.00 Chips - TV film
- 14.00 DeeJay Television - Glasbena oddaja
- 14.40 La famiglia Bradford
- 16.00 Bim Bum Bam - Otroška oddaja
- 17.40 La donna bionica - TV film
- 18.40 Charlie's Angels - TV film
- 19.50 Il giro del mondo di Willy Fog - Risanka
- 20.30 I giorni del padrino - TV film
- 21.45 Squadra anticrimine - TV film
- 22.45 Adios Gringo - Film
- 00.30 Mod Squad i ragazzi di Greer

TELEPADOVA

- 14.00 Marcia nuziale - TV film
- 14.30 Mama Linda - TV film
- 15.00 Risanke
- 16.00 Firehouse Squadra 23
- 17.00 Isidoro - Risanka
- 17.30 Gatchman - Risanka
- 18.00 Lamù - Risanka
- 18.30 Lupin III - Risanka
- 19.00 Candy Candy - Risanka
- 19.20 Illusione d'amore - TV film
- 19.50 Marcia nuziale - TV film

TRIVENETA

- TV film
- 11.15 TV film
- 11.45 TV film
- 12.15 Risanke
- 13.00 S.W.A.T. - TV film
- 14.00 Le ragazze di Blansky
- 14.30 Il bandito - Film
- 16.00 Filmški program
- 16.30 Dotakon - Risanka
- 17.00 Le ragazze di Blansky
- 17.30 Primo mercato
- 19.30 Dokumentarec
- 20.00 Filmški program
- 20.30 Palcoscenico - TV film
- 21.30 Squadra speciale anticrimine
- 22.00 Poklic: krznarji
- 23.00 Dražba

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše: Narodnozabavna glasba; 7.40 Pravljica; 8.10 Almanah: Gospodarska problematika; 8.40 Slovenske popevke; 9.00 Dopoldanski program: Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beležka; 11.40 Glasbeni potpuri; 12.00 Sestanek ob 12.00: Liki iz naše preteklosti; 12.30 Glasbeni potpuri; 13.20 Cecilijanka 1984; 13.40 Glasbena priloga; 14.10 Radijsko popoldne: Povejmo v živo; 15.00 Od Milj do Devina; 16.30 Glasbeni listi; 17.10 Zadnji sklop: Mi in glasba: skladatelj Vinko Globokar; 18.00 »Pozzija slovenskega zapada«, primorski pesniki v analitičnem prikazu Tarasa Kermaunerja; 18.30 Swingtime.

RADIO OPČINE

oddaja na naslednjih frekvencah: 99,100, 90,600, 98,800 MHz

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.45 Cestne informacije; 7.30 Jutranji servis; 13.00 Danes na valu radia Koper; 13.40 Glasbena mladina Nova Gorica; 14.00 V znamenju rocka; 14.40 Zanimivost; Pesem tedna; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Kotiček za narodnozabavno glasbo: ansambel Ottavia Brajka; 18.00 Zaključek programov.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Dober dan; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroci pojejo; 10.35

Spremenjene frekvence Radia Koper (italijanski program) — Srednji val 256,4 m ali 1170 MHz; UKW — Beli Kriz 97,7 MHz; UKW Koper 89,3 MHz; UKW Nanos 101,0 MHz.

Ingresso libero; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Contro-luce; 14.30 Glasbeno popoldne; 16.00 Film danes; 16.15 Edig Galletti; 16.32 Glasbena oddaja; 18.00 Dvojni tir; 19.00 Prostor za jazz; 20.00 Zaključek sporeda.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00-9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.30 Pesem skozi čas; 11.00 Odprti prostor; 11.10 Radijska priredba; 11.30 Il garage dei ricordi; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.20 Karavana; 13.28 Master - glasba dan za dnem; 15.03 Radio 1 za vsakogar; 15.00 Il paginone; 17.30 Jazz; 18.00 Obektiv Evrope; 18.30 Glasbena oddaja; 19.20 Na naših trgih; 20.00 Operazione radio; 21.03 Il piacere della vostra casa; 21.30 Današnji glasbeniki; 22.49 Iz parlamenta; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 12.30, 15.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00-8.00 Jutranja oddaja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Radijska priredba - Matilde; 9.10 Discogame; 10.30 Radiodue 3131; 12.10 Deželni program; 12.45 Tanto è un gioco; 15.00 »Il dovere del medico« - novela; 15.42 Omnibus; 18.32 Glasbene ure; 19.50 Capitol; 19.57 Sestanek petih; 21.00 Jazz; 21.30 Radiodue 3131 - nočni program.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 5.50 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Govorimo makedonsko in srbohrvatsko; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak želja; 18.00 »Ljudska pesem v umetni glasbi; 18.30 S knjižnega trga; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Toneta Žagarja; 20.00 Koncert za besedo; 20.25 Stare skladbe v novi preobleki; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Zimzelene melodije; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Jazz za vse.

Goriška še vedno v belem objemu

Očitno je državno podjetje za ceste ANAS osredotočilo vse svoje delavce in stroje na pluzenja avtoceste in še nekaterih drugih pomembnih cest ter »pozabilo«, če smemo uporabiti ta izraz, na vrsto drugih državnih cest, ki spadajo v njegovo pristojnost. Zaradi tega na marsikateri državni cesti ni mogoče voziti in marsikje so avtobusi pokrajinskega podjetja vršili službo čistilcev, oziroma vozil, ki so prva šla na zasneženo cesto. Prav zaradi tega so se avtobusi marsikje morali ustaviti, ne da bi lahko nadaljevali pot. Prav tako je bil tudi včeraj zaprt za vsak promet avtocestni priključek Gorica - Vileš (na avtocesto je bilo treba po navadni cesti) kot tudi nova trasa državne avtoceste mejni prehod Standrež - Ločnik čez standreški most.

Seveda ni bila lahka vožnja niti na drugih cestah, pokrajinskih ter občinskih, kajti tukajšnje krajevne uprave, sicer navajene na sneg in na temu odgovarjajoče naloge, niso pričakovale tako dolgega in obilnega sneženja. Kljub temu pa so avtobusi vozili, seveda ne vsi, in v glavnem so lahko dijaki, delavci ter uradniki, seveda tisti, ki so šli na pot, prišli v šolo ali na delovno mesto pa čeprav z zamudo.

V Gorici in Trzinu ter drugih obljudenih krajih so občinski delavci s stroji začeli čistiti glavne poti ter

Čeprav napravljen pred nekaj dnevi, ko še ni snežilo, je tale posnetek Mira Kuzmina značilen za letošnjo zimo. Na ledeni Vipavi se je skupina Sovodnjcev kar usedla za mizo, srkala vino ter prebirala, seveda naš, časopis. K sreči je led vzdržal

križišča. V Gorici, kjer razpolaga občina s sodobnimi stroji, so očistili včeraj kar precej cest. Avtomobilisti, ki so se dobro opremili z verigami, so sicer previdno vozili.

V tržiškem pristanišču je delo mirovalo tudi včeraj dopoldne, kasneje so se delavci lotili razkladanja nekaterih ladij. Vendar je delo potekalo počasi. Letališče v Ronkah je bilo že tretji dan zaprto. V prometu po železnici je bilo kar precej nereda, zamud ter ukinjenih vlakov.

Prometna policija in orožniki nadzorujejo promet. Gasilci imajo kar precej opravka. Nekaj avtomobilov je zaradi neprevidne vožnje zašlo s ceste, nekateri ljudje so se telesno poškodovali, vendar ni bilo hudega. Na mestnem podjetju so nam povedali, da ljudje še vedno na veliko, morda preveč, uporabljajo metan za kurjavo stanovanj.

Tudi včeraj je bilo v šolah malo dijakov in profesorjev. Tudi na slovenskih, kjer se je pouk vršil v skr-

čeni obliki. Včeraj, malo pred poldnem pa je iz goriškega šolskega skrbništva prišla vest, da bodo vse šole v goriški pokrajini danes in jutri zaprte. Odlok skrbništva je sicer prišel nekoliko prepozno, najbrž pa je dobrodošel. Goriška občinska uprava pa je nekam polemično obvestila javnost, da bodo občinski otroški vrtci kljub temu odprti, kajti ceste v mestu so že splužene, vsi avtobusi, tudi šolski, nemoteno vozijo na vsem teritoriju goriške občine. Tudi otroške jasli bodo danes in jutri odprte.

Promet onkraj meje, na severno-primorskem območju, se ponekod odvijata brez zastojev. Tako so nam povedali na pristojnem mestu v Novi Gorici. Nemoten je bil včeraj promet osebnih in tovornih vozil iz Nove Gorice v smeri Tolmina, Boveca in Idrije, ter po Krasu v smeri Sežane. Prepovedan pa je bil promet s tovornjaki na magistralni cesti Nova Gorica - Ajdovščina - Razdrto, kjer je pihala precej močna burja. Cesto so včeraj čistili.

Predsednik goriške pokrajine je prepovedal do nadaljnjega vsak lov v Gorici in neposredni okolici je snežilo tja do sredine včerajšnje noči. Zapadlo je približno 40 cm snega, kar niti starejši ljudje ne pomnijo. Snežilo pa je tudi včeraj dopoldne, kar precej goste, okrog poldneva pa je padel leden sneg.

Žrtev snega v cerkljanskih hribih

Sneg je zahteval tudi svojo mlado žrtev. V vasi Jazne nad Cerknim je v snežnem plazu izgubil življenje 14-letni Darko Bevk. Skupina domačinov iz te vasi se je namreč v ponedeljek lotila čiščenja vaše poti. Pri čiščenju so uporabljali domači traktor. Za njim je hodil že omenjeni Darko Bevk. Kar na lepem se je z gorskega grebena utrgal plaz z 80 metri širine, pokopal mladeniča ter ga odnesel 900 metrov v nižino. Sorodniki, drugi domačini in miličniki so takoj pričeli iskati pogrešanega. Iskali so ga vso noč. Njegovo truplo so našli zakopano v snegu komaj včeraj zjutraj.

Drevi koncert kitarista A. Diaza

Venezuelski kitarist Alirio Diaz bo drevi koncertiral v goriškem avditoriju. Koncert sodi v okvir koncertov, ki jih prireja goriška občinska uprava v sodelovanju z Glasbeno mladino iz Italije.

Alirio Diaz je študiral glasbo v domači državi, v Španiji in Italiji. Koncertiral je na vseh celinah. Na sporedu ima tako klasične skladbe kot skladbe srednjeveških skladateljev, ki jih niso več izvajali. Predseduje mednarodnemu kitarističnemu festivalu v Alessandrii v Piemontu.

Na nocošnjem koncertu, ki se prične ob 20.30, bo izvajal vrsto španskih skladb.

prispevajte ZA DIJAŠKO MATICO

razstave

V Kulturnem domu v Gorici bo v petek, 18. januarja, ob 18. uri otvoritev razstave akademskega slikarja Franceta Slane. Razstavo prirejata Kulturni dom Gorica, Kmečka banka v Gorici ter Ljubljanska banka, Združena banka Ljubljana in Temeljna banka Gorica.

razna obvestila

Slovensko planinsko društvo obvešča, da bo odhod avtobusov na Neveško sedlo v nedeljo ob 7. uri iz Standreža, ob 7.10 iz Sovodnj, ob 7.15 iz Gorice s Korna.

Goriška sekcija svetovnega sklada za varstvo narave (WWF) bo 10. marca pripravila voden izlet v Marano Lagunare z ogledom tamkajšnjega rezervata. Prijave na sedež sekcije v Ul. Orzoni 56 ob ponedeljkih in sredo od 19. do 20. ure in ob sobotah od 15. do 17. ure.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Broodway Danny Rose«, Woody Allen.

VITTORIA 17.30—22.00 »Super sexy baby«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 17.30—22.00 »Bertoldo, Bertoldino e Cacasenno«.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Gremilins«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—22.00 »Poročna lady«.

SVOBODA 20.00 »Nobeno sonce«.

DESKLE 19.30 »Tatovi zlate kobre«.

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sožalja ob boleči izgubi našega

Karla (Tonija) Sošola

se iskreno zahvalujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo tov. Waltritu in tov. Polettu za poslovilne besede, g. župniku, pevcem zborov iz štmavra in »Mirko Filej«, bivšim delovnim tovarišem in darovalcem cvetja. Hvala vsem, ki ga boste ohranili v spominu.

Žena Jerica in otroci z družinami ter drugi sorodniki.

Pevma, 16. januarja 1985

V Dolu predvajanje Fabia Gergoleta

Marsikateri pripadnik mlajše, pa tudi starejše generacije na Goriškem kot v zamejstvu nasploh je bil verjetno mnogokrat, čeprav ne s hudobijo, nevoščljiv Fabiu Gergoletu, vsakokrat, ko se je ta vrnil domov iz oddaljenih dežel, po katerih je doživljal svoje večmesečne dogodivščine. Le-te je Fabio na široko in zelo izčrpno opisal v podlistkih v Primorskem dnevniku, za katere si upamo trditi, da so bili dokaj zanimivi. Večkrat je s svojimi diapozitivi gostoval po raznih kulturnih društvih in je vedno doživel lep odziv publike.

Tako je tudi odbor KD Kras, ki deluje na območju Dola in Poljan, sklenil na svoji zadnji seji povabiti Fabia na predvajanje diapoziitivov, posnetih med potovanjem po Turčiji, Sri-Lanki, Indiji in Nepal. Fabio bo predvajal diapoziitive, ki jih bo popestril s komentiranjem, v petek, 18. januarja, v prostorih osnovne šole v Dolu, s pričetkom ob 20. uri. Kulturni večer se obeta precej zanimivo, tako za mladino kot za odrasle. Avtor diapoziitivov nam bo namreč prikazal kulturo, stare navade in običaje ter življenje na sploh tamkajšnjega ljudstva. Zaradi bogatega programa organizatorji pričakujejo precejšen odziv publike, saj dežele, ki so večini dosegljive le s fantazijo, vzbujajo vedno precejšnjo radovednost. Z. F.

Iz poročila državnega pravdnika dr. Mancusa

Vedno manj hujših zločinov narašča pa število tatvin

Število sodnih postopkov se je v goriškem sodnem okraju povečalo v lanskem sodnem letu za več kot eno petino v primerjavi s prejšnjim letom. Med kaznivimi dejanji so še vedno daleč na prvem mestu tatvine, ki predstavljajo približno dve tretjini vseh protizakonitih dejanj, s katerimi so imeli opravka na goriškem sodišču. zmanjšalo pa se je število hujših zločinov, tako namernih, kot nenamernih umorov, ropov, izsiljevanj in podobnega.

Podatke o razkrivanju, preprečevanju in zatiranju kriminalne dejavnosti v tržiškem sodnem okraju, kamor sodi tudi goriški sodni okraj, so podali na svečani otvoritvi sodnega leta, ki je bila prejšnji teden v Trstu. Te dni nam je goriški državni pravnik posredoval podatke, ki se nanašajo samo na goriški okraj. S tem velja opozoriti, da se podatki nanašajo na razdobje, ki gre od 1. julija 1983 do 20. junija 1984, primerjava z letom prej pa je možna glede na razdobje 1. 7. 1982 - 30. 6. 1983.

V zadnjem letu je goriško pravdnništvo na novo pričelo 2992 sodnih postopkov (leto prej 2464). Tem je treba prišteti še 406 postopkov, ki so izosta-

li iz prejšnjega leta (leto prej je bilo ob začetku upoštevane razdobja še odprtih 242 sodnih postopkov). Zaključili so 2528 postopkov (prej 2300), dne 30. junija lani pa je bilo še odprtih 870. Iz teh podatkov izhaja, da so imeli v zadnjem letu kar precej več dela in da so tudi uspešno zaključili več postopkov. Kljub temu pa se je v tem času nakopičilo toliko dela, da se je precej povečalo tudi število odprtih postopkov (koniec junija lani 870, točno dve leti prej pa 242).

Pregled kaznivih dejanj, zaradi katerih je državno pravdnništvo pričelo sodni postopek, potrjuje, da na Goriškem skorajda ne poznamo hujšega kriminala, čeprav je v porastu manjše prestopništvo. Na nekaj manj kot 3 tisoč prijavljenih kaznivih dejanj je bilo do 30. junija lani kar 1908 tatvin (leto prej 1560). Manj je bilo namernih umorov, saj so zabeležili samo enega (leto prej 2 namerna in dva prekonamerna), število nenamernih (predvsem zaradi prometnih nesreč) pa se je zmanjšalo z 20 na 11. 70 je bilo namernih in 252 nenamernih povzročitev telesnih poškodb (leto prej 75 in 273); opravka so imeli samo z dvema ropoma in nobenim izsiljeva-

njem (leto prej 9, oziroma 6). Zabeležiti gre tudi povečanje tako imenovanih administrativnih prekrškov, to je kazenskih dejanj, ki jih zakonik uvršča v poglavje o »zločinih proti javni upravi«: v zadnjem letu se je število povzpelo z 2 na 75.

Ob koncu tega pregleda še beseda o mamilih. Kljub temu, da je njihova uporaba tudi na Goriškem še hud problem, so lani imeli opravka samo z 12 primeri razpečevanja (leto prej 16). To sicer niso vsa kazniva dejanja, ki so povezana s pojavom mamila, saj spadajo sem številne tatvine, ponaredbe zdravniških receptov in podobno. Vseeno pa je podatek o razpečevanju nizek, česar gotovo ne gre pripisovati manjšemu nadzorstvu policijskih organov, ampak predvsem dejstvu, da v Gorici ni zaslediti večjih mrež za razpečevanje in da tukajšnji narkomani kupujejo mamila v drugih krajih.

● Zaradi slabih vremenskih razmer, ki so narekovale tudi zaprtje šol, je vodstvo tržiškega občinskega gledališča sklenilo, da prenese baletne predstave tržiškega gledališča Verdi na 1. in 2. marec.

V Parizu je umrl Emil Valentinčič

V Parizu, kjer je bil na zdravljenju, je v ponedeljek umrl Emil Valentinčič, v goriških slovenskih krogih zelo znan, saj je bil lani nekaj časa, predno je hudo zbolel, predsednik Zveze slovenske katoliške prosvete. Bil je aktiven v katoliških kulturnih društvih ter s pisanjem sodeloval pri tedniku Novi list. Zaposlen je bil kot prevajalec na goriškem županstvu. Lani je hudo obol in šel na zdravljenje v specializirano bolnico v Pariz. Vrnil se je domov in zdelo se je, da je ozdravel, pred nekaj tedni pa se je njegovo stanje nenadoma poslabšalo in moral je nazaj v bolnišnico. Ni še znano, kdaj bo njegov pogreb.

Natečaj za učitelje

Šolsko skrbništvo je te dni razpisalo natečaj za dodelitev stalnih učiteljskih mest v osnovnih šolah v goriški pokrajini, in sicer za dodatne učne moči v podporo prizadetim otrokom. Zmagovalci na natečaju bodo namrečeni v šolskih letih 1985-86 in 1986-87. Za italijanske osnovne šole razpisuje natečaj skupno šest mest (5 za psihofizično prizadete otroke in 1 za slušno prizadete otroke). Za slovenske šole pa je razpisano eno mesto za pomoč psihofizično prizadetim otrokom.

Rok za predstavitev prošnje zapade 19. januarja 1985 ob 14. uri. Obrazce za prošnje in ostale podrobnejše informacije dobijo zainteresirani na šolskem skrbništvu.

Prebivalcem Braciana duplikati za ukradene nakaznice za meso

Zanje bodo morali izrecno zaprositi na občini

Tako kakor bencinski boni so tudi živilske nakaznice, recimo tiste za meso goriške proste cone, lahko predmet tatvine. Seveda je med eno in drugo zadevo precejšnja razlika: nakaznice za gorivo je veliko lažje spraviti v promet kakor nakaznice za meso.

Pred približno dvema letoma (7. marca 1983) so neznanci vlomili v neko mesnico v Bracianu pri Krmini in ukradli, poleg drugega, tudi 400 nakaznic za meso, ki jih je lastnik mesnice imel v začasnem varstvu. O zadevi je stekla preiskava, prav-

zaprav dve preiskavi. Eno so vodili karabinjerji, ker je lastnik naznanil krajo, drugo pa sodna policija, o prijavu, ki jo je vložila goriška trgovinska zbornica. Kot kaže, se je za ukradenimi nakaznicami menda do sedaj izgubila vsakršna sled, niti ni znano, če je kdo te nakaznice skušal spraviti v promet in se s tem protizakonito okoristiti.

To je ena stran zadeve, drugo pa pobliže poznajo občani, katerih nakaznice za meso so izginile. Že skoraj dve leti morajo plačevati meso dražje, kakor bi ga sicer plačevali,

če bi še zmeraj razpolagali z nakaznicami. V tem času so bili tako prikrašani kar za čedno vsoto denarja.

Stanje pa se bo, kot kaže, v kratkem spremenilo. Na osnovi sklepa razširjenega zbora goriške trgovinske zbornice, bodo občanom lahko razdelili duplikate nakaznic. Razširjeni odbor je namreč sprejel priporočilo krminske občine, naj bi se občanom, ki so bili oškodovani, izdali duplikati nakaznic za meso. Na občini imajo namreč evidenco, komu so bile nakaznice izročene in je torej možen tudi precej točen pregled in s tem odpravljena možnost zlorabe. Vsekakor bodo duplikate nakaznic izdali na izrecno prošnjo občanov.

Ob tem se postavlja vprašanje, kam so izginili ukradeni boni, katerih teoretična veljavnost traja 5 let. Jih bo kdo skušal, čez nekaj mesecev, ko bo zadeva šla v pozabo, spraviti v promet ali pa se bo zadeva razvzvala sama od sebe. V določenih krogih je namreč slišati predloge, naj bi nakaznice za meso dokončno odpravili, ker da so odpadli razlogi, zaradi katerih so bile pred kakšnim letom uveljavljene.

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

La Goriziana

S. R. L.

GORICA - VIA D. D'AOSTA 180 - TEL. 20-787, 20-866

Prevezemamo prevoz vsakovrstnega blaga

Danes, v petek in soboto v Trstu

Rojstvo heroja v westernu

Retrospektiva filmov bo v Krožku za kulturo in umetnost

Danes, v petek in soboto, bo v Trstu filmska manifestacija, ki nastaja kot pobuda Univerzitetnega filmskega centra in Stalice za filmsko zgodovino na tržaški univerzi, prevzema pa pomen festivalske retrospektive. Njeno izhodišče je prav retrospektiva, ki je bila na začetku oktobra na festivalu v Pordenonu, posvečena režiserju in producentu ameriškega nemega filma, Thomasu Harperju Inceu.

Zamisel pa se je precej preusmerila: tam je šlo za kompletni opus enega ustvarjalca, pri katerem je imel western osrednjo vlogo, tu pa gre za razvoj žanra od začetkov filma do vključno Incea s poudarkom na pomembnejše igralce, katerih mit je sovpadal z liki junakov prvih westernov. Gre predvsem za Gilberta Andersona (znanega kot »Broncha Billyja«), Toma Mixa in Williama S. Harta, ki se je uveljavil v Inceovih filmih; »okvir« njihovim filmom pa sta dve deli Edwina S. Porterja iz leta 1903 (drugo je slaven »The Great Train Robbery«, ki je ostal v zgodovini kot prvi filmski western in v katerem igra Anderson le postransko vlogo), ter zaključni program, ki tematsko povezuje film Davida Warka Griffitha, Inceov film s Francisom Fordom in zvočni film Johna Forda iz leta 1939, v katerem igra brat Francis manjšo vlogo.

Delo Johna Forda je seveda prisotno tudi v poklon največjemu režiserju westerna, čeprav gre v tem primeru za film »Young Mr. Lincoln«, ki ni pravi western, verjetno pa privaja do skrajnih posledic bistvene mitične prvine westernskega heroja. V istem letu je Ford režiral tudi slaven »Stagecoach« (it. nasl. »Ombre rosse«), morda najbolj mitični western; v filmu na sporedu pa se mit združuje z zgodovinsko osebnostjo, kar pa ga ne ovira pri tem, da poudarja in ekstremni obliki odnos med junakom in zemljo, kakršnega spoznamo v westernu.

»Oddaljena zemlja: rojstvo heroja v westernu« je naslov tržaške retrospektive, in iz ogleda filmov naj bi

bilo jasno, kako se ti termini srečujejo. »Terra lontana« je med drugim italijanski naslov filma »The Far Country« režiserja Anthonyja Manna, enega izmed najpomembnejših ustvarjalcev westernov. Izvirni naslov bi se točneje prevedel »Daljna dežela«, naša (evropska) razdalja od ameriškega westerna pa podvojuje razdaljo, o kateri je govora v filmu, in preko te podvojitve se marsikak pojem, ki ga moč dejanja in izvirni mitu jasno opredeli, pretvori za nas v dvoumnejše doživetje. Zemlja, o kateri je tam govora, je potemtakem tudi materialna podlaga tistega dejanja: mitična »mati zemlja« (rojstvo heroja!), ki je obenem tudi snov, s katero se v marsikakem prizoru teh filmov prekrije slepi izhod dejanja.

A kako je mogoče o proizvodih sodobne množične kulture, industrije spektakla našega časa, govoriti v tej obliki? Gre nedvomno, če potrebujemo zgodovinski alibi, za tisto prvotno razdaljo, preko katere ameriško kraljestvo stvari (stvari kot take?) terja prevod v besedo. In zato so se najpomembnejši kritični pristopi k westernu (z evropske strani) vedno spraševali o stvarih, ki se nas od vselej najgloblje tičejo. Od Bazina do avtorjev antologije »Le western« (tržaška pobuda se nanaša na te modele, bolj kot na kake tržaške predhodnike) se je in »pretacija« westerna merila s pojmi tragedija, epos, roman, drama, mit...

Kar pa ne pomeni odpoved spektakularnemu čaru filmov, katerega bo nedvomno ob tržaškem prikazu (kot v Pordenonu in drugod) poudarjala klavirska spremljava Carla Moserja. Za vse tiste, ki jih mika to prepletanje ekstremov, bomo povedali, da se lahko projekcij pristoje udeležijo v tržaškem Krožku za kulturo in umetnost, Ul. S. Carlo 2: vse tri dni bosta na sporedu dva različna programa, ob 18.00 in ob 20.30. Naj povemo še, da gre prva zasluga te manifestacije Kinoteki v Huminu, od koder prihajajo filmi.

SERGIJ GRMEK

Iz besede v prostor

Fran Vatovec:

»Javno govorništvo«

V koledarskem letu 1984 je Založništvo tržaškega tiska izdalo tudi knjigo o »Javnem govorništvu«, kot jo je po bogatih in enkrat že objavljenih izkušnjah pripravil in zapisal Fran Vatovec. Knjiga prav gotovo zadeva v šibko stran spretnosti, da ne rečemo umetnosti, ki se ji pravi obstoječe govorništvo, in s katero se Slovenci — avtor citira misel, da šibko državništvo rojeva šibko govorništvo — ne moremo preveč ponašati. Knjiga nadalje posredno ugotavlja tudi spremembo družbenih in socioloških prizorišč, na katerih se lahko govorništvo lahko razvije — kar pomeni, da je govorništvo fenomen ravno tako podvržen pogojem in spremembam časa, kakor vse druge duhovne dejavnosti. Vse to pa ne pomeni, da ni v današnjem času mogoče govoriti o kvalitetnem in nekvalitetnem govorništvu, morda še toliko bolj, ker je sodobnost razvila lapidarnije in klenjeje oblike, kot so bile povzdignjene retorične tirade kakega Demostena ali Cicerona.

Avtor temeljito obdela pojav in lastnosti pravega govorništva in to v luči razvojne, zgodovinskega aspekta; v prerezu teoretičnih definicij in spoznanj, kjer je zbranega mnogo zanimivega gradiva in izjav pomembnih ljudi; ter v analizi psihološkega aspekta, ki se mu pravi priprava na govor oziroma izvedbo govora. Brelec si ne more kaj, da ne bi vendar povzel nekaj osvetlitvenih misli, ki opozarjajo na pomen in smisel, odraz in odsev govorništva. Na primer tisto, da pomeni govorjenje na beseda v bistvenem pogledu zunanjo manifestacijo notranjega življenja, človekove misli. Ali pa tisto, ki jo je definirala Darwin in po katerem se dolga in zapletena nit misli prav tako ne more razvijati brez pomoči besed, kakor se dolg račun

ne more razvijati brez formul in algebrskih znamenj. Vzvrtno vplivanje ustreznega izraza nazaj na misel in njen razvoj torej ni tako nova ugotovitev, kot dandanes zatruje računalniška znanost, vsepovsod navzoča in modno izpostavljena; misel razvija besedo in beseda spet razvija misel in v takšni dialektični soodvisnosti postane trud za razvoj besede, govora — seveda ves čas pripravljen, da se spet vrne nazaj v misel — toliko smiselnejši in tudi odgovornejši. Potemtakem je res, da tudi v spremenjenih pogojih, v katerih se danes javlja javna beseda, beseda v javnosti, ni neutemeljeno prizadevati si za oplemenitenje izgovorjene besede, ki je dobila — kot na žalost vemo — večkrat zelo revno obleko in zelo majhno ali zgolj priložnostno pozornost.

Medtem ko n.p.r. v Združenih državah Amerike celotne poslovne kadre v industriji izpopolnjujejo v govorništvu, bolje v nivoju javne besede, zavedajoč se vplivnosti učinkovite, jasne, hitre besede, ki je istočasno misel — pa pri nas, tako zatruje Fran Vatovec, še vedno nismo našli prostora niti v šolah niti v specializiranih ustanovah, kjer bi osveščeno poglobljali spretnost in morda tudi umetnost govorništva. Zakaj pravi in izjemno učinkoviti prilastek kvalitetne govorjene besede je prepričljivost in s tem vplivnost, ki naj bi bila — če gledamo idealistično — tudi eden od osnovnih pogojev in sredstev za večje, učinkovitejše in uspešnejše sporazumevanje med ljudmi in ideologijami v času, v katerem pač živimo. Faktor prepričljivosti oziroma prepričljivosti slednjic vsebuje celo vrsto kategorij, ki lahko postanejo v slučaju izpopolnjevanja večnamenske kvalitete: v prvi vrsti osebnost, dalje lastno prepričnost, bogastvo jezika in meta-

forike in pri sami izvedbi še talent, razum, vnemo, voljo, pogum, pripravljenost in pripravo ter vero v uspeh. Brez naštetih elementov po Vatovcu ni dobrega govornika, ni kvalitetne javne besede, seveda pa tudi ne lastnosti, ki ustrezno razvijajo ali doraščajočega ali že formiranega človeka. V luči takšnega prereza seveda postane javno govorništvo lahko tudi sredstvo za doseganje številnih ciljev, kar gotovo spreminja témo in pojav v mnogobrazno pojavnost in ne nazadnje možnost koristnosti.

Končno pa je ena od poglobljenih postavk iskri-ve in prepričevalne (javne) besede dejstvo, da gre pri pravem govorništvu vedno in povsod za dialog in ne monolog, ter da govor ali izjava učinkovito posrežeta v odjemalca le v primeru, čes z lastno prepričnostjo in vero v uspeh svojega dejanja pravzaprav omogočata poslušalcu soodzivanje in vključevanje, pa čeprav se slednje odvija na videz brez vidnega in otipljivega odziva. Gre torej za izrazito demokratično prvino medsebojnega, sporazumnega vplivanja in izmenjavanja misli, ki je v današnjem času in seveda v vseh časih tista kategorija, ki je ni nikoli preveč: vse prehitro smo namreč v svetu priče monologov, ki hočejo spreminjati svet predvsem po lastni podobi, ne meneč se za »poslušalca« ali »odjemalca«. — S stališča takšnih in podobnih razmišljanj pa postaja Vatovecova knjiga ne samo vzpodbuda za dvig govorniške kvalitete, ampak tudi za razmišljanje o širših in nemara pomembnejših nivojih medsebojnega sporazumevanja in po možnosti tudi razumevanja — beseda kot izraz človekove misli pa je v tej točki nedvomno nepogrešljiva.

JANEZ POVŠE

VERONIKA BRECELJ

narativnim in esejističnim, v kateri se meje med diskurzivnim in epskim posredovanjem dogodkov polagoma brišejo in prehajajo v homogeno in kompaktno tkivo.

Kozakova novela je sad iskanja najprimernejše oblike, s katero je pisatelj hotel izraziti svoj umetniški credo. Privilegirano mesto opazovalca in kronista dogodkov ni moglo več zadostovati umetniku, ki je hotel predvsem razumeti svet in konkretno poseči v njegovo dogajanje. Iskanje globljih resnic, spoznavanje življenja v vsej mnogoličnosti, odkrivanje pravega obraza stvari, to je naloga umetnika-razkrinkovalca, zato je Kozakova pripovedna tehnika demaskiranje ljudi in pojavov v življenju. To je tudi skupni imenovalec devetih tekstov pričujočega izbora, ki so si med seboj tako stilistično kot vsebinsko zelo različni.

Zgodba Georgesa, pevca na kitaro, ki ga pripovedovalec obišče v onostranskem bivališču, nas počasi uva-ja v tisto drugo resnico, kjer pokažejo vsi svoj pravi obraz. Georges uči svojega prijatelja med nizkimi krtinami in zapuščenimi grobovi življenja, pristnega življenja, ki se skriva onkraj laži in ponarejanja v velikih čustvih. Georges uči, da človek laže iz strahu, da je človeka strah biti sojen, biti spoznan v šibkosti, ker ni ga človeka, ki bi bil prepričan, da je močan. V noveli »Passer domesticus« daje slaboten vrabec, ki ga pripovedovalec hrani in neguje, priložnost za razmišljanje o človeškem egoizmu. »Človek se naveže na žival iz egoizma, kateremu prija, da mu je živo bitje čisto vdano in voljno. Tako je običajno s človeško ljubeznijo.« Spet je tu strah, ki spreminja ljubezen v poskus občutka svoje moči nad ljubljenim bitjem. Vrabec sprejme človeško ljubezen, ki ne priznava svobode, in to mu je usodno, ko skuša zaživeti z drugimi vrabci. »Ušel je rižoti, a je umrl, ker se, preveč razvajan v ljubezni, ni mogel boriti in živeti po zakonih življenja vseh vrabcev, svobodnih komunistov, ki jim je človeška ljubezen nevarna.«

Popolna odtujenost življenju je prikazana v noveli »Gledališka garderoba«. Njen protagonist, stari Cmoč, ki se več niti ne spominja, od kdaj je v gledališču, preživlja svoje dneve med zarjavelimi meči, rapirji, šlemi in zaprašenimi oblekami. Garderoba je njegov dom in ne more si niti predstavljati, kakšno bi bilo njegovo življenje »tam zunaj«, v resničnem svetu, ki je v njegovih očeh dosti manj zanimiv in pisan. Tudi zgodovino pozna le iz kostumov in ve, da se kraljuje s strupom, bodali in zločini. V gledališču je življenje destilirano, poenostavljeno, zato mu ni treba vrtati v globino, saj lahko razlikuje ljudi in dežele po rekvizitih, ki so potrebni za tisto igro. Prišel je celo tako daleč, da se niti smrti ne boji, saj mu je tudi grob zgolj rekvizit v tragediji.

In vendar je v tem svojem življenju-neživljenju bogatejši od tistih, ki so življenje spoznali v svetu, saj je v gledališču preigral vse vloge, tako moške kot ženske. Pozna kralje, berače, potepuhe in zločince, pozna njihova obnašanja, čustva, pa tudi dvojnost in podle igre. To njegovo »znanje« mu omogoča, da gleda na vse dogodke z navidezno oddaljenostjo, ki je v resnici samo znak globljega razumevanja. Niti Hamlet, ki se je naredil blaznega, da bi lahko povedal resnico, ga ne preseneča; sprejel je dejstvo, da je vse mogoče.

Ob rob razpravi o slovenski kulturi v CD

Slovenske ljudske vraže

Rado Radešček (poklicni novinar) je že znan zbiratelj slovenskih ljudskih legend, vraž in bajk, ki jih je objavljaval v »Kmečkem glasu«. Pred dobrim letom je izšla njegova prva knjiga z naslovom »Slovenske legende«. V svoji drugi knjigi, ki je sedaj pred nami pa je avtor zbral vraže in verovanja, ki so še danes močno ukoreninjena v naši tradiciji. Marsikdaj se sprašujemo odkod izvirajo in kako so se ta verovanja ohranila do naših dni, čeprav se še danes v to problematiko premalo poglobljamo in o njej skorajda sploh ne razmišljamo.

Avtor je knjigo o slovenskih ljudskih vražah napisal s pomočjo kmetov - dopisnikov, pravzaprav je le uredil in sistemiziral posredovano gradivo.

SLAVKO GABERC

Po vseh poročilih, ki so izšla v slovenskem dnevnem tisku, je jasno, da je posvet Društva slovenskih pisateljev o slovenskem narodu in slovenski kulturi osredotočil zanimanje in radovednost nase. Kako tudi ne bi, ko pa se je razpravljalo o temeljnih zadevah narodove biti, ki kot kaže, temelji prav na kulturi. Ali še bolj specifično: na literaturi. Tako nam iz dneva v dan dopovedujejo stavki v revijah in časopisih, da ne govorimo o knjigah.

V Cankarjevem domu se je zbralo neverjetno število ljudi, da bi prisluhnili izvajanjem mnogih kulturnih delavcev in pisateljev, ki so ugotavljali ne prav rožnat položaj kulture, kot se pač kaže v sedanjih situacijah. Za kulturo in »svobodno« misel je čedalje manj prostora, čeprav zadnji dogodki na slovenskem knjižnem in založniškem področju pravzaprav kažejo, da ni tako. Razumljivo je, da tako imenovane »tabu teme«, ki jih je začela odkrivati prav literatura, izzovejo prostor in s tem v zvezi na-

stane nemalo spekulacij, ki ne morejo biti objektivne, ampak se obarvajo z barvili vseh vrst. Še huje pa je tedaj, ko skuša kdo za naličjem umetnosti sebi ustvarjati vrtičke, ki naj bi mimoideče čimbolj bodli v oči in s tem na nekorekten način opozarjali na »veličino« kakega avtorja. Ta veličina pa ne izvira iz umetnosti same, ampak iz nečesa povsem drugega.

Vsa poročila iz Cankarjevega doma jasno govorijo o tem, da ni šlo samo za tribuno o kulturi in leposlovju, ampak predvsem za politično razpravo. To je seveda razumljivo v trenutku, ko se je del slovenske književnosti v zadnjih letih osredotočil predvsem na odkrivanje nekaterih poveljnih nejasnosti (imenujmo jih tako), še bolj pa postane stvar razumljiva ob dejstvu, da so se v to razpravo v zadnjih mesecih vključili tudi politiki. Najbrž pa je vendarle slabo, da se književnost izrablja in zlorablja za namene, ki nima niso literarni. Ali še bolj jasno: pisatelji naj bi bili nekakšni opozicijski dejavniki sistemu, kar pome-

ni, da posameznik ne velja zaradi tistega, kar je literarno vrednega napisal, ampak zaradi tistega, kar je napisal proti določenim družbenim ureditvi. Jasno je, da ima vsakdo pravico napisati tisto, kar se mu zljubi in čuti, a jasno je tudi, da pri vrednotenju nekega dela ne moremo gledati samo na njegovo neliterarno plat. Pri teh ugotovitvah pa si ne mečemo peska v oči: literatura ima dolžnost (če je drugi ne čuti) odkrivati vsa stranpota in zablode sodobnega življenja, tudi na političnem področju.

Sedaj je veliko govora o enotnem slovenskem kulturnem prostoru, o povezovanju celotnega narodnega telesa, matične, zamejske in zdomske Slovenije. To so seveda načelne postavke in zahteve, ki pa se v konkretnih legah razblinijo. Tako je bilo tudi z razpravo v Cankarjevem domu. Marsikdo (iz našega konca) ni prejel vabila na zelo pomembno srečanje (niti ni vedel, da je do razprave prišlo) in tu se postavljajo vprašanja: ali zaradi malomarnosti organizatorjev, ali pa

zaradi česa drugega. Kajti nikakor se ne moremo strinjati, da je iz tako imenovanega zamejstva bilo slišati samo en glas, ki je položaj (tudi pri nas) orisal iz svojega zornega kota. A s tem, ko je bila drugim onemogočena možnost nastopa, odpade tudi vsaka konfrontacija misli in intelektualnega križanja mečev. To pomeni, da moramo po sili razmer verjeti samo enim teorijam in pritegniti nimamo, ker ostalih zvonov ni slišati.

Če je to tisto, kar so organizatorji razprave hoteli, potem postane vprašljiv celoten boj vodstva DSP za demokratizacijo odnosov v slovenski družbi. Kajti tako ravnanje ni niti pošteno in niti demokratično. Vprašljivo pa je tudi mesto, ki naj bi ga slovenski pisatelji v Italiji imeli pri soustvarjanju demokratične kulturne klime (kjer lahko kraljujejo tudi žgoče polemike), če se Društvu slovenskih pisateljev ne zdi potrebno povabiti tudi takih piščih ljudi, za katere ni nujno, da imajo modni znak »oporečnik« zapisan na čelu. (mč)

Na moškem veleslalomu v Adelbodnu

Avstrijci so se oddolžili

ADELBODEN (Švica) — Dvojni uspeh Avstrijcev, en Italijan na zmagovalnem odru, trije Jugoslovani med prvo deseterico, velik izpad in izredno težka proga, to so značilnosti včerajšnjega veleslaloma za svetovni pokal v Adelbodnu. Po neuspehu na domačem terenu v Kitzbühlu so se včeraj Avstrijci oddolžili Švicarjem, ki pa povsem brez točk tudi tokrat niso ostali.

Med Italijani se je tokrat najbolje odrezal Pramotton, ki se je uvrstil na tretje mesto za Ennom in Strolzem. »Azzurri« pa so znova doživali, da razpolagajo s solidno ekipo, ki bi na bližnjem svetovnem prvenstvu v Valtellini lahko pripravila marsikatero presenečenje (Tötsch je bil včeraj trinajsti, Giorgi sedemnajsti, medtem ko je Erlacher, zmagovalec iz Puy St. Vincenta, v prvi vožnji imel drugi najboljši čas, vendar preizkušnje ni končal).

V jugoslovanski vrsti je bil najboljši

si Jure Franko (7. mesto), takoj za njim se je uvrstil Boris Strel. Bojan Križaj pa je z 10. mestom že stotič prišel do točk svetovnega pokala, prvič pred devetimi leti, prav tako v veleslalomu in prav tako deseto mesto.

Kot smo dejali, je zahtevna proga terjala več žrtev, med katerimi je bil tudi Girardelli, osmi po prvem teku, že na polovici druge proge pa je svoj zaostanek za Ennom zmanjšal za polovico in že je kazalo, da je pred novim podvigom, ko je zadel v vrata in zanj je bilo tekme konec.

Moški so sedaj odpotovali v Wengen, kjer bosta v petek in soboto dva smuka (prvi bo namesto tekme, ki je decembra odpadla v Bormiu), v nedeljo pa bo slalom.

VRSTNI RED

1. Enn (Av.) 3'07"14; 2. Strolz (Av.) 3'07"21; 3. Pramotton (It.) 3'07"61; 4. Julen (Švi.) 3'08"15; 5. Pieren (Švi.) 3'08"29; 6. Hangl (Švi.) 3'08"44;

7. Franko (Jug.) 3'08"73; 8. Strel (Jug.) 3'09"04; 9. Stenmark (Šve.) 3'09"05; 10. Križaj (Jug.) 3'09"25; 11. Gaspoz (Švi.) 3'09"30; 12. Mader (Av.) 3'10"19; 13. Tötsch (It.) 3'10"84; 14. Felbinger (ZRN) 3'10"85; 15. Grabher (Av.) 3'10"97; 16. Petrovič (Jug.) 3'11"09; 17. Giorgi (It.) 3'11"40.

SKUPNA LESTVICA

VELESALOMA ZA SP

1. Girardelli (Luks.) 90; 2. Hangl (Švi.) 69; 3. Zurbriggen (Švi.) 68; 4. Bürgler (Švi.) 65; 5. Enn (Av.) 58.

SKUPNA LESTVICA ZA SP

1. Zurbriggen (Švi.) 179; 2. Girardelli (Luks.) 165; 3. Wenzel (Liecht.) 152; 4. Bürgler (Švi.) 93; 5. Hangl (Švi.) 83; 6. Julen (Švi.) 82; 7. Križaj (Jug.) 79; 8. Heinzer (Švi.) 78; 9. Tötsch (It.) 74; 10. Enn (Av.) in Stenmark (Švi.) 71; 12. De Chiesa (It.) 70; 13. Pramotton (It.) 69; 14. Erlacher (It.) 64; 15. Hoefleher (Av.) 63.

Ob 20.30 za evropski superpokal

Drevi Juventus-Liverpool

Juventus in Liverpool bosta drevi ob 20.30 v Turinu odigrala srečanje za evropski superpokal v nogometu. Obilne snežne padavine niso potle turinskih organizatorjev finala, ki so včeraj s pomočjo velikega števila prostovoljcev očistili turinsko občinsko nogometno igrišče, ki bo drevi sicer razmočeno, toda povsem nared za igro. Tekme ne bodo igrali samo v primeru, da bi danes sneg znova zapadel po 12. uri.

Igralci Liverpoola so medtem včeraj srečno prispeli v piemontsko središče. Na krovu letala ni bilo le značnega Dalglisha, ki mora prestati dolgo mednarodno kazen, sicer bodo Angleži nastopili v popolni postavi. Isto velja tudi za Juventus, za katerega bo znova igral tudi Cabrini.

To je že deseto superpokalno srečanje od leta 1972. Dvakrat sta pokal osvojila Ajax in Anderlecht, po enkrat pa Dinamo Kijev, Liverpool (leta 1977), Nottingham Forest, Valencia, Aston Villa in Aberdeen.

Tekmo bo v neposrednem prenosu predvajala druga italijanska mreža.

Na sliki: prostovoljci na delu (Foto AP)

V anticipirani tekmi finalne skupine košarkarskega pokala prvakov

Bancoroma danes favoriti v tekmi s Cibono

Tekmovanja v raznih evropskih košarkarskih pokalih so v polnem teku in tudi ta teden so na sporedu boji v finalni skupini pokala prvakov in četrtfinalu pokala pokalnih prvakov in Koračevega pokala.

POKAL PRVAKOV

Na sporedu je drugi italijansko-jugoslovanski dvoboj. Tokrat bo zagrebška Cibona gostovala v Rimu pri evropskem prvaku Bancoromi. Ze poraz na gostovanju v Bologni proti slabemu Granarolu, ki tudi v državnem prvenstvu preživlja globoko krizo, v pokalnem tekovanju ga je doma premagala Bancoroma, priča o tem, da Zagrebčani na tujem še zdaleč ne igrajo tako kot pred svojimi gledalci, ko so z izvrstnima košarkarskima predstavama odpravili Makabi in Real Madrid. Danes (tekmo so anticipirali) so Rimljani nesporni favoriti, tudi sicer pa je prednost doma-

čega igrišča v pokalu prvakov izrazita in splošno mnenje je, da že ena zmaga na gostovanju pomeni ob »enplečnu« doma uvrstitev v superfinale. Ostali srečanja: CSKA - Makabi, Real Madrid - Granarolo.

POKAL POKALNIH PRVAKOV

Indesit — Barcelona 73:92 (38:50)

INDESIT: Davis 14, Gentile 2, Dell'Agnello 6, Carraro 8, Donadoni 11, Scaranzin 2, Ricci 6, Generali 3, Oscar 21.

BARCELONA: Seara 2, Sibilio 25, Solozabal 4, Howard 18, De La Cruz 4, Davis 12, San Epifanio 27.

CASERTA — Tudi v prvem povratnem srečanju četrtfinala pokala pokalnih prvakov je Indesit ostal praznih rok. Potem ko je v prvem srečanju v gosteh zgubil z samo eno točko razlike, je bilo sicer pričako-

vati, da se bo doma vendar oddolžil, vendar so bili gostje odločno boljši in so vodili skozi vse srečanje. Pri Indesitu je zlasti odpovedal Davis, Oscar pa se ni počutil najbolje in tako je bil poraz neizbežen.

KORAČEV POKAL

SKUPINA A

Jollycolombani bo doma igral s Hapoelom iz Haife, ki v dosedanjih treh nastopih še ni dosegel zmage, v minulem kolu pa ga je Crvena zvezda dobesedno pregazila. Beograščani gostijo danes nevarnejši Licor »43« (Španija), a so vseeno favoriti.

SKUPINA B

Simac - Stade Francais 108:94 (55:50)

SIMAC: Boselli 11, Pettrossi, D'Antoni 9, Bariviera, Premier 30, Menghin 17, Gallinari 4, De Piccoli, Schone 13, Carroll 24.

STADE FRANCAIS: Bradley 20, Cham 8, Garnier 6, Met 2, Boistol, Dubuisson 43, Radovanović 15.

MILAN — Milanski Simac je zmagal tudi v prvem četrtfinalnem povratnem srečanju B skupine Koračevega pokala in sedaj ima na skupni lestvici 8 točk. Francoska peterka, za katero igra tudi Jugoslovian Radovanović in reprezentanta Deganis ter Dubuisson, se je sicer učinkovito upirala, na zmago pa ni mogla upati.

SKUPINA C

Gand — Ciaocrem 62:105 (28:45)

SKUPINA D

Po ne preveč prepričljivi zmagi z grškim Arisom, s katerim deli začasno prvo mesto, bo danes Peroni iz Livorna gostil francosko peterko Le Mansa, ki je menda najšibkejša ekipa skupine.

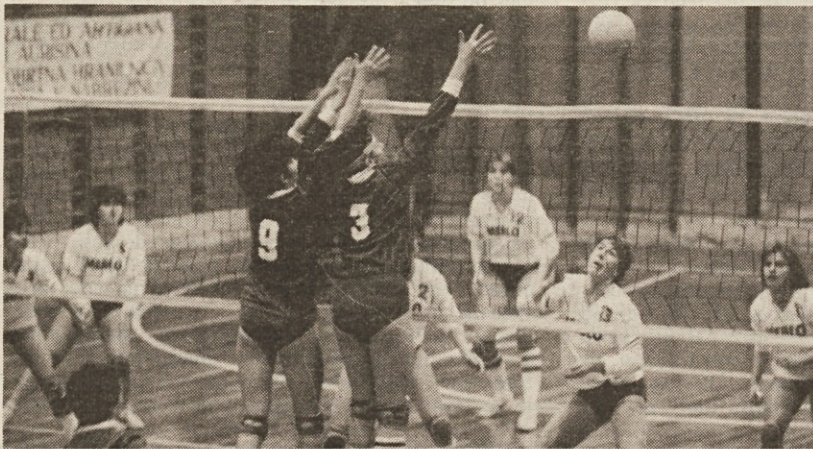
KARPOV — KASPAROV

Po 71 potezah ponovno remi

MOSKVA — Tudi 41. partija dvoboja za naslov svetovnega šahovskega prvaka med Karpovom in Kasparovom se je po včerajšnjem nadaljevanju končala z delitvijo točke. Nadaljevanje pa je trajalo kar 30 potez, vendar se večji del nadaljevanja ni zgodilo nič posebnega. Karpov je le čakal na napako nasprotnika, vendar zaman. Odločilnih je bilo tistih nekaj prvih potez nadaljevanja, ko se je Kasparov izmotal iz neugodnega položaja in že tedaj bi lahko podpisala 35. remi.

Naslednja partija bi morala biti že danes, vendar je verjetno, da bo Kasparov, ki še vedno zgublja s 5:1, po napornih analizah in včerajšnjem nadaljevanju izkoristil svoj dodatni dan odmora.

Težave z blokom in telovadnicami

Kako premagati blok nevarne šesterke Pallavolo Pordenone (na sliki) je prav gotovo eden glavnih problemov naše združene ekipe Meblo. Še več težav pa imajo naše odbojkarice v tem tednu s treningi, saj so zaradi nerazpoložljivosti nabrežinske dvorane prisiljene »gaziti« po tržaški pokrajini od telovadnice do telovadnice. Sinoči so bile na »1. maju«

kratke vesti - kratke vesti

Totocalcio osrečil tudi Tržačana

TRST — Visoki dobitki na stavnem listu Totocalcia so ta teden osrečili tudi nekega Tržačana, za katerega ime se razumljivo ni izvedelo. Tokrat sicer trinajstic ni bilo (zaradi prekinjenega srečanja med Juventusom in Laziom), vendar so tudi dvanajstice prinesle več kot čedno vsoto, kar dobrih 86 milijonov lir. Srečni Tržačan pa jih je zadel kar dve, poleg tega je pravilno uganil še deset enajstic, za katere so tudi odšteli po 2 milijona 400 tisoč lir: skupno je torej pospravil v žep 196 milijonov 134 tisoč lir. Igral pa je v baru Junior, v Ul. Vergerio. V Trstu je bilo še petnajst drugih enajstic.

Moses zanika vsako obtožbo

LOS ANGELES — Američan Edwin Moses, olimpijski prvak na 400 m ovire, je odločno zavrnil obtožbe, češ da je z denarjem hotel zvabiti neko žensko, ki je bila v resnici policajka. Kot je povedal Gordon Baskin, Mosesov manager, je atleta na povratku domov, ko je bil ustavljen pred semaforom, reš nagovorila neka ženska in ga vprašala, če ima denar. Moses je smeje odvrnil, da z denarjem nima težav, in odpeljal naprej. Nekaj sto metrov zatem pa ga je že ustavila policija.

Eloi pri Botafogu

RIO DE JANEIRO — Bivši igralec Genoe, Brazilc Eloi, bo kariero nadaljeval pri enajsterici Botafoga,

V moški rokometni D ligi

Kras že sedmič praznih rok

San Donà - Kras 22:19 (10:10)

KRAS: Dario Milič, Glavina, Sar-do (3), Sanna (5), Bogdan Budur, Sossi, Ladi Budin (3), Maglica (4), Raseni (4).

Po božičnih in novoletnih praznikih so Coticčevi varovanci v nedeljo zjutraj gostovali v San Donaju, kjer so že sedmič v letošnjem prvenstvu poraženi zapustili igrišče in tokrat klonili povprečnim domačinov s tesnim 22:19. Kraševci so dopotovali le z devetimi igralci (med temi sta bila dva vratarja) in neopravičljivo je ravnanje nekaterih, ki so bili na seznamu sklicanih, a niso dopotovali v San Donà.

Na Goriškem preložili odbojcarske tekme

Goriška odbojcarska zveza javlja, da so vse tekme nižjih pokrajinskih lig ki so na sporedu danes, preložene zaradi neugodnih vremenskih razmer.

Že vse sinočnje in ponedeljkove tek-

me so bile odpovedane, predvideva pa se, da tudi v naslednjih dneh bo še precej težav. Od slovenskih ekip bi morali danes nastopati: Dom Agost v 1. ženski diviziji, Olimpija v 1. moški diviziji, toda obe tekmi sta preloženi.

Težave tudi na »1. maju«

Slabo vreme je v tem tednu marsikateremu našemu društvu prekrizalo račune. Tako je morala tudi odbojcarska sekcija SZ Bor nekoliko okrniti svojo aktivnost. Zato v tem tednu ne bo treningov ženske ekipe »under 15« in miniodbojkaric. S treningi bodo zopet začele v prihodnjem tednu. (bp)

Moser tudi letos

na 6-dnevni dirki v Milanu

MILAN — Šestkratni zmagovalec na tradicionalni 6-dnevni dirki v Milanu, Francesco Moser, je prvi podpisal pogodbo o nastopu na letošnji izvedbi, ki bo od 9. do 15. februarja.

ta teden ob odbojcarski mreži

Načrtno delo z najmlajšimi pri Slogi

SZ Sloga je tisto naše društvo, ki je prvo začelo z organiziranim delovanjem na področju najmlajših. Poleg dela z mladimi odbojkaricami so se pred tremi leti lotili načrtnega dela tudi s fanti.

Organizirano delo z najmlajšimi je dalo tudi že prve rezultate, saj so mladi odbojkarji Sloge lani osvojili deželno prvenstvo »under 15«, pri dekletih pa so zelo uspešne miniodbojkarice.

Nedvomno ima dosti zaslug za številčnost naraščanja in dobro organizirano delo prof. Ivan Peterlin, s katerim smo se pomenili o delovanju mladinskega sektorja Sloge in o problemih, s katerimi se pri svojem delu srečujejo.

»Že precej časa pri Slogi glavno skrb posvečate najmlajšim. Kako imate organizirano to delo in koliko del mladine vključujete v vaše društvo?«

»Načrtno smo začeli z delom na področju najmlajših pred leti, ko smo zbrali dekleta letnika '70 s celotnega področja, ki ga pokriva naše dru-

štvo. Poleg te ekipe imamo sedaj še samostojni ekipi letnikov 71 in 72. V teh treh ekipah vadi približno 50 mladih odbojkaric. Poleg te kategorije pa imamo v okviru Sloge še ekipo minivolleya letnika 73 (15 deklet), skupno z OŠ F. Bevk na Opčinah pa še večjo skupino deklet rojenih v letih 74 in 75. Pri fantih imamo eno ekipo »under 15« in eno ekipo minivolleya, na OŠ na Opčinah pa še skupino letnikov 74 in 75. Vseh fantov je približno petdeset. Vse naše ekipe trenirajo trikrat tedensko, razen ekip minivolleya na OŠ, ki zaradi pomanjkanja telovadnice vadi le enkrat tedensko.«

»Ob tako množičnem delovanju se gotovo srečujete s problemom trener-skega kadra in vadbenih prostorov...«

»Nedvomno bi za tako številno naraščajo potrebovali več pedagoških moči. Sedaj celotno delo z najmlajšimi koordiniram sam, pri tem pa mi pomagajo in vodijo posamezne ekipe Pavel Morpurgo, Ticijana Križmančič, Marko Kralj in Ivo Simončič. Še večji problem pa predstavlja pomanj-

kanje vadbenih prostorov. Za celotno delovanje na mladinskem področju imamo na razpolago le telovadnico pri Banih, ki pa je posebej v zimskem času skoraj neuporabna, ker ni ogrevana in bi rad dodal še to, da je na področju, ki ga pokriva naše društvo, dovolj deklet mlajših letnikov, ki so komaj začela hoditi v šolo, da pa se bomo morali predvsem organizacijsko okrepiti, da jih bomo lahko pritegnili v naše vrste.«

»V katerih mladinskih prvenstvih boste letos nastopili in kaj pričakujete?«

»Pri dekletih bomo nastopili z dvema ekipama v prvenstvu »under 15« in računamo, da bi se morala naša prva ekipa potegovati za pokrajinski nasov. Pri fantih v prvenstvu »under 15« gotovo ne bomo tako uspešni kot lani, saj je ekipa popolnoma nova. Glede bodočnosti odbojke na našem področju pa bi rad dodal še to, da je na področju, ki ga pokriva naše društvo, dovolj deklet mlajših letnikov, ki so komaj začela hoditi v šolo, da pa se bomo morali predvsem organizacijsko okrepiti, da jih bomo lahko pritegnili v naše vrste.«

RADO GRUDEN

Končal se je prvi del košarkarskega prvenstva C-1 lige, po katerem je Jadran na 4. mestu lestvice

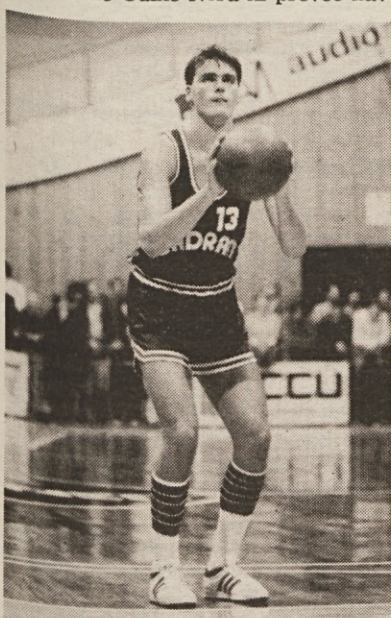
Deljena mnenja o dosedanjem Jadranovem nastopu

Končal se je prvi del košarkarskega prvenstva v C-1 ligi, po katerem je Jadran četrti na lestvici.

Zbrali smo tako nekaj mnenj o naši ekipi po tem prvem delu prvenstva. Našim sogovornikom pa smo zastavili naslednje vprašanje:

● Kaj menite o Jadranovem nastopu v prvem delu lige in kaj menite o igri drugih moštev in kateri so, po vašem mnenju, favoriti za uvrstitev v končnico prvenstva (»play-off«).

Franco Stibel (časnikar športnega tednika Triestesport): »Čeprav je Jadran v tej sezoni izgubil Borisa Viteza, pa moštvo še kar dobro igra. Res je: jadranci vselej ne igrajo, kot znajo, sicer je četrto mesto na lestvici dobro. Glede posameznikov moram reči, da sem nekoliko več pričakoval od Daneua, medtem ko me je ugodno presenetil Rauber. Glede ostalih moštev moram priznati, da jih v 'živo' vse še nisem videl, zato je moja ocena pri tem nepopolna. Vsekakor mislim, da je doslej največ pokazal Stefanel iz Trevisa, dober vtis imam tudi o Vicenzi, medtem ko me Udine Nord ni preveč nav-

Sandi Rauber, doslej med boljšimi

dušil. Za uvrstitev v končnico prvenstva imata največ možnosti prav Stefanel in Vicenza, boj za ostali dve mesti pa bo izenačen. Med ekipami, ki se bodo borila za ti mesti, pa je seveda tudi Jadran.

Rajmund Kralj (tehnični vodja Jadrana): »Čeprav naše moštvo ne igra kot bi lahko, je vseeno doslej doseglo

dobre rezultate, kar obenem tudi kaže, da letošnje prvenstvo le ni tako kakovostno, kot smo mislili. Fantje pa so igrali zelo pošteno in so zato tudi dosegli vrsto pomembnih zmag. Bojim pa se, ker skozi vse prvenstvo popuščajo v drugem polčasu. Od ostalih moštev bi dejal, da smo pričakovali, da bo Stefanel zelo močan. Ugodno so doslej presenetili košarkarji moštva Udine Nord. Sicer pa imajo izkušeno ekipo in zato tudi ni čudno, če so prvi na lestvici. Glede Vicenze sem pričakoval, da bo igrala vidno vlogo, nekoliko pa me je razočaral Virtus iz Padove. Favoriti za končnico prvenstva so Stefanel, Udine Nord in Vicenza, če ne bo popustila v drugem delu, ko bo neposredna srečanja za vrh igrala v gosteh.

Za četrto mesto, bi se morali poleg nas boriti še Fidenza, Virtus Padova in San Donà, če bo seveda premagal neposredne tekmece za vrh doma. Mislim pa, da se lahko tudi mi borimo za drugo mesto. V tem primeru pa bi potrebovali mnogo, mnogo sreče.

Saša Rudolf (časnikar Radia Trst A): »Z uvrstitvijo na lestvici našega združenega moštva smo po prvem delu lahko zadovoljni, čeprav sem pričakoval, da bodo jadranci osvojili 22 točk. Domača poraza proti ekipama Ceam iz Bologne in Fidenze sta bila nepričakovana. Jadran je delno nadoknadil enega od dveh porazov z zmago v Castelfrancu, drugega domačega spodrsilja pa ni uspel nadoknaditi z zmago na tujem. Pri vrhu lestvice je boj zelo izenačen, ostale ekipe pa so za razred slabše. Mislim, da ima Jadran več možnosti za napredovanje kot v prejšnjih prvenstvih in ko bi v naši ekipi igral tudi Boris Vitez, potem prestop v višjo ligo sploh ne bi bil vprašljiv. Favoriti za končnico prvenstva so Stefanel Treviso, Udine Nord, Vicenza in Jadran.

Sergij Tavčar (časnikar TV Koper in komentator Radia Opčine): »Jadran je doslej solidno opravil svojo nalogo. V začetku prvenstva je sicer igral nekaj čudnih tekem in tudi doživel dva poraza, nakar pa je izkoristil ugoden spored. Od ostalih ekip nisem videl Stefanela, o katerem pa vsi pravijo, da je izredno dobro moštvo. Glede favoritov pa menim, da je lestvica po prvem delu že zelo lepo razporejena in da ekipe nižje na lestvici nimajo kaj iskati v boju za končnico prvenstva.

Sergio Degrassi (časnikar »Messag-

S sobotno zmago (na sliki) so jadranci sklenili prvi del na četrtem mestu

gera Veneta): »Ekipa je izredno močna, v C-1 ligi nima, po mojem mnenju, enakovrednega tekmece. Na žalost pa nikdar ne igra na višku svoje zmoglosti. Če bodo vsi jadranci zaigrali kot znajo, jih ne more zaustaviti nihče.

Roberto Degrassi (časnikar »Il Piccola«): »Ekipa igra letos celo bolje kot lani in ima konkretne možnosti za

'play-off', kjer pa bo naletela na enakovredno konkurenco. Menim, da bo uvrstitev Jadrana veliko odvisna od Klavdija Starca, saj sem opazil, da ko on igra dobro, ekipa skoraj vedno zmagaja.

Piero Bonacci (časnikar »Il Gazzettino«): »V tem prvenstvu sem videl le nekaj Jadranovih tekem, zdi pa se mi, da ekipi odsotnost Viteza ne teži. Ekipa ima možnost, da prestopi v B ligo, mnenja pa sem, da je veliko boljše, če uspešno igra v C-1 ligi, kjer navdušuje publiko, kot pa da životari v spodnjem predelu lestvice B lige.

Roberto Cosolini (časnikar »l'Unità«): »Letos je obstajala nevarnost, da bi ekipa izgubila motivacijo, a to se ni zgodilo, saj igra Jadran po slabem začetku vse boljše. Tudi brez Viteza lahko ekipa doseže to, kar ji v prejšnjih prvenstvih ni uspelo.

Renato Gagliardi (časnikar »Corriere dello Sport - Stadio«): »Čeprav so bili nekateri pred prvenstvom skeptični, je Jadran tudi brez Viteza še vedno med vodilnimi ekipami C-1 lige. Menim, da mu za prestop v B ligo manjka le nekoliko sreče. Ni dvoma namreč, da si prestop med drugoligaše med vsemi ekipami C-1 lige najbolj zasluži.

Mnenja in statistične podatke zbrali: B. Rupel, M. Oblak in B. Lakovič.

jadranovci v številkah ● jadranci v številkah

Izidi Jadranovih tekem v prvem delu prvenstva

Jadran - Caveja Forlì	107:75
Tre Stelle Modena - Jadran	97:104
Jadran - B. Fidenza	71:73
Vicenza - Jadran	78:74
Jadran - Ceam Bologna	69:71
Italmonfalcone - Jadran	75:77
Jadran - Virtus Padova	91:88
Stefanel TV - Jadran	91:77
Udine Nord - Jadran	85:80
Jadran - Basket Ravenna	102:72
Servolana Leasest - Jadran	99:110
Jadran - Fulgor Forlì	102:92
Jadran - Basket San Donà	102:93
Castelfranco - Jadran	74:76
Jadran - Basket Oderzo	101:90

Tako letos

	LESTVICA				
1. Vicenza	15	12	3	1221:1114	24
2. Udine Nord	15	12	3	1273:1187	24
3. Stefanel TV	15	11	4	1382:1223	22
4. JADRAN	15	10	5	1343:1243	20
5. Fidenza	15	9	6	1201:1149	18
6. Virtus PD	15	9	6	1260:1241	18
7. San Donà	15	8	7	1260:1246	16
8. Castelco	15	7	8	1146:1175	14
9. Ceam BO	15	6	9	1230:1226	12
10. Tre Stelle	15	6	9	1256:1261	12
11. B. Oderzo	15	6	9	1259:1292	12
12. Fulgor FO	15	6	6	1209:1281	12
13. Italmonf.	15	5	10	1232:1254	10
14. B. Ravenna	15	5	10	1125:1257	10
15. Caveja FO	15	5	10	1245:1282	10
16. Servolana	15	3	12	1249:1375	6
JADRANOVI STRELCI:	Ban 400; Čuk 224; Rauber 201; K. Starc 158; I. Starc 125; Gulič 79; Daneu 78; Žerjal 44; Vremec 19; Sosič 15.				

Tako lani

Fiamma BZ	15	12	3	1258:1124	24
Stefanel TV	15	11	4	1257:1092	22
Maltinti PT	15	10	5	1201:1120	20
Servolana TS	15	9	6	1160:1119	18
Castelfranco	15	9	6	1168:1155	18
Budrio Be. Ca.	15	9	6	1086:1098	18
JADRAN	15	8	7	1271:1219	16
Abitare Udine	15	8	7	1188:1190	16
Caveja Forlì	15	7	8	1270:1256	14
San Bonifacio	15	7	8	1102:1107	14
Ceam Bologna	15	7	8	1125:1136	14
Fulgor Forlì	15	7	8	1191:1221	14
B. Ravenna	15	6	9	1237:1259	12
Delfino PS	15	4	11	1152:1195	8
Monkey's MI	15	3	12	1054:1231	6
Faraboli	15	3	12	1156:1296	6
JADRANOVI STRELCI:	Vitez 422; Ban 318; K. Starc 208; Rauber 94; Žerjal 91; Daneu 65; Gulič 32; Sosič 30; Vremec 6; I. Starc 2; Kojanec 2.				

mladinska košarkarska prvenstva

MLADINCI

Bor - Polet 107:71 (48:37)
BOR: Perčič 6 (2:2), Salvi 5 (1:3), Vecchiet 8 (0:3), Boris Žerjal 12 (2:7), Smotlak 13 (3:4), Parisi 4, Kovačič 19 (1:1), Volk 40 (2:4), Ivan Žerjal.

POLET: Granier 10 (4:8), Kozlovič, Škerlavaj 4, Persi 15 (3:6), Semen 11 (1:9), Oberdan, Feri 10 (4:5), Gomizelj, Fabi 18 (2:7), Bradassi 3.
PM: Bor 11:24, Polet 14:35

TRI TOČKE: Bradassi 1.
Derbi se je tudi tokrat končal v korist domačinov. Stanje je bilo izenačeno do 16. minute p.p. pri stanju 32:30 za borovce, nakar so poletovci popustili, tako so si domačini s serijo hitrih protinapadov priigrali prednost desetih točk. V drugem polčasu sta ekipi popustili v obrambi in posvetili svojo igro predvsem napadu. Borovci so stalno večali prednost, zlasti z razpoloženim Volkom.

Po tekmi nam je kapetan Poleta Fabi, ki je bil tokrat najboljši v svoji ekipi, dejal: »Borovci so zasluženo zmagali, škoda, da smo se jim enakovredno upirali le v prvem polčasu, potem pa nismo utegnili več držati njihovega ritma. (A. Kovačič)

Kontovel Electronic Shop B - Scoglietto 83:82 (49:43)

KONTOVEL: Starc 24, Devetak 6, Ušaj 16, Pertot 7, Grilanc 3, Zbogor, Busan, Košuta 10, Sedmak 5, Gruđen 12.

Tekma je bila izredno lepa in napeta. Ekipi sta se izmenjavali v vodstvu. Kontovelci so bili zelo pošteno igrali tako v napadu kot v obrambi. Posebno konec tekme je bil zelo dramatičen. Kontovelci pa so imeli mirnejše živce in uspelo jim je osvojiti obe točki. To je zelo važna zmaga Kontovela, ki lahko še naprej upa na visoko uvrstitev. (Niko Pertot)

Barcolana - Kontovel Electronic Shop A 84:63 (42:28)

KONTOVEL: Lukša 11, Pertot 12, Gregori, Danieli 10, Brischia 3, Emili 13, Ban 2, Stanissa 12, Bogatec. Mlada neizkušena ekipa Kontovela

je pričakovano izgubila proti solidni Barcolani. Domačini so že v prvih minutah nadigrali Kontovelce potem pa obdržali prednost do konca. Omeniti je treba dobro igro Lukše, ki je nadomestil ključnega igralca Pirasa.

OSTALI IZIDI
Libertas - Ferroviario 86:81

LESTVICA
Libertas 14; Scoglietto in Kontovel Electronic Shop B 12; Ferroviario 10; Bor in Barcolana 8; Polet 2; Kontovel Electronic Shop A 0.

KADETI
Jadran Farco - Intermuggia 82:49 (37:18)

JADRAN FARCO: Uršič 7 (1:2), Lippolis 7 (1:2), Barini 4 (2:2), Pahor 4 (2:5), Terčon 17 (1:2), Gruđen 2, Korošec 24 (4:5), Žetko 6, Pieri 7 (2:2), Mosetti 4 (2:2).

PROSTI METI: Jadran Farco 15:23; Intermuggia 13:26.

Nadaljuje se serija zmag naše združene ekipe v kadetskem prvenstvu. V srečanju, ki je zgledalo bolj tekma hokeja na ledu kot košarkarska predstava, so naši brez večjih težav strli odpor Interja. Resnici na ljubo bi naši lahko zmagali z mnogo večjo razliko, toda zaradi neštetih padcev niso mogli izkoristiti svojega najboljšega orožja, hitrosti. V »balonu« je namreč stalno drselo in igralci so padali na tla kot za stavo. O tekmi kot taki ni torej dosti kaj reči, čeprav moramo fante pohvaliti za poštenost. Med posamezniki bi pohvalili res dober nastop Igorja Uršiča. V naslednjem kolu bodo »plavi« igrali v gosteh verjetno odločilno srečanje za prvo mesto. Z zmago proti solidnemu Scoglietto, ki po kvaliteti sodi le za jadrancovci bi bila vrata deželnega finala odprta.

IZIDI 7. KOLA
Santos - Saba 69:57; Inter 1904 - Barcolana 66:56; Jadran Farco - Intermuggia 82:49.

LESTVICA
Jadran Farco 14; Inter 1904 10; Scoglietto, Intermuggia in Santos 6; Barcolana 2; Saba 0. (Scoglietto tri tekme manj, Saba eno tekmo vanj). (M. Raseni)

NARAŠČAJNIKI

Polet - Ferroviario 58:111 (32:50)

POLET: Kocman 46 (2:4), Bogatec, Ciani, Berdon, Fonda, Bevilacqua 6, Sarđoć (0:2), Sosič 6.

METI 3 TOČKE: Kocman (6)

Poletovci so tokrat zaigrali pod svojimi sposobnostmi. Gostje so jih prekašali v tehničnem znanju, a tudi višinska razlika je odigrala svojo vlogo, saj igra v vrstah Ferroviaria zelo visok igralec, ki je polovil večino odbitih žog. Poletovci so vsekakor igrali mnogo bolje v prvem polčasu, ko razlika med ekipama ni bila tako velika. (G. Kocman)

Kontovel Electronic Shop - Ricreatori 73:81 (36:30)

KONTOVEL: Kompare, Sik, Gruđen, Sedmak, Čebulec 24 (0:3), Cingerla 6 (0:5), Dolhar 10, Sterni 18 (2:4), Stanissa 15 (1:4), Sossi.

PM: 3:16

Serija negativnih nastopov Kontovelove peterke se nadaljuje. V soboto so na domačih tleh doživeli tretji zaporedni poraz, kar dokazuje, da po obetajočem začetku ekipa ne igra več tako zbrano in zanesljivo. Tokrat so sicer dobro začeli, saj so bili v vodstvu vse do 34. minute igre. Nato so izgubili nekaj žog in tako so Tržačani povedli s petimi točkami razlike. V 35. minuti igre je bilo namreč stanje 66:71 v korist gostov. Kontovelcem je vsekakor uspelo znižati razliko na samo dve točki zaostanka in zgledalo je že, da bodo nadigrali nasprotnika, ki pa je bil v zaključnih minutah igre bolj spreten in učinkovit v napadu, predvsem pri izvajanju prostih metov. (M. Rupel)

Intermuggia - Bor 97:62 (50:25)

BOR: Bajc 11 (3:6), Rustja 2, Krasna 16, Gasperini 4 (2:6), Cupin 1 (1:2), Cecco 2, Pertot 6, Turk 3 (3:6), Birs 7 (1:8), Lipolis 10 (2:5). Borovi naraščajniki so zgubili proti ekipi, ki je hitro igrala v protinapadih. Borovci so že od začetka

zgubljali in v drugem polčasu stanje še poslabšali. Pri naših je treba pohvaliti Krasno, še posebno pa Rustjo. (Ivan Bajc)

OSTALA IZIDA

SGT - Don Bosco 75:72; Santos - Libertas 85:72.

LESTVICA

Ginnastica 18; Santos in Don Bosco 16; Ricreatori 14; Kontovel Electronic Shop 10; Libertas, Servolana, Ferroviario 8; Intermuggia 4; Polet 2; Bor 0.

PROPAGANDA

Servolana Leasest A — Bor 71:52 (35:23)

BOR: Pregarc 4, Legiša 2, Pavlica 4, Presl, Milone, Prelec 2, Oberdan 20 (3:3), Bajc (0:2), Arena 8 (0:2), Azman 12 (0:2).

V prvem kolu je Bor gladko in zasluženo izgubil proti močni Servolani. »Plavi« so tokrat igrali pod svojimi sposobnostmi, predvsem v obrambi in niso utegnili ustaviti nasprotnikovega protinapada, v napadu pa so izgubili preveč dragocenih žog. Servolana je v prvem polčasu imela že dvajset točk prednosti (35:15) borovci pa so z ostrim presingom zaostanek nekoliko zmanjšali. V drugem polčasu pa so »plavi« popustili in poraz je bil neizbežen. Posebne pohvale ne zasluži nihče razen Arene in Azmana, ki sta dobro skakala v obrambi in Pregarca, ki iz tekme v tekmo napreduje. (Luka Furlan)

MINIBASKET

Bor - Dardi 100:21

BOR: Paulica 26, Filipčič 8, Antonelli 2, Posega 6 (0:2), Iztok Bajc 7 (1:2), Rudeš 6, Schiulac 2, Vodopivec 6, Bajc 2 (0:2), Martinolič 15 (5:6), Barini 10 (0:2), Turk 10.

Tudi v drugem kolu turnirja »Zini & Rosenwasser« so Borovi minikošarkarji visoko slavili. O samem poteku tekme ni kaj dosti povedati. Igra se je odvijala enosmerno, saj so bili naši boljši od nasprotnikov v vseh elementih igre. Proti taki ekipi so se zato vsi izkazali in vpisali med strelce. (A. Kovačič)

obvestila

PRIMOTOR KLUB

obvešča, da bo srečanje članov jutri, 17. januarja, pri Rumeni hiši v Barokovju. Na sporedu bo projekcija diaprojektiv iz bolonskega Motor showa.

SPORTNI KROŽEK KRAS

vabi člane in prijatelje v petek, 25. t.m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju na 21. redni občni zbor, ki bo v prostorih osnovne šole »1. maj 1945« v Zgoniku z naslednjim dnevnim redom: 1. otvoritev; 2. izvolitev delovnega predsedstva in volilne komisije; 3. poročila; 4. razprava in po-zdravi; 5. razrešnica staremu odboru; 6. volitve; 7. razno.

SPORTNA ŠOLA TRST

sporoča, da bo seja glavnega odbora v četrtek, 17. t.m., ob 20. uri v Ul. sv. Frančiška 20.

SŠT tudi prosi starše, katerih otroci obiskujejo plavalni tečaj, naj v sredo na Alturi poravnajo zaostalo tečajnino.

JADRANI KLUB ČUPA

obvešča, da bo 13. redni občni zbor v petek, 18. t.m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20. Dnevni red: otvoritev, poročila odbornikov, razrešnica odbora, pozdravi gostov, razprava, volitve novega odbora, razno. Vabljeni vsi člani.

NAMIZNOTENISKA SEKCIJA

SZ BOR vabi osnovnošolce in srednješolce, tudi začetnike, na redne treninge, ki so vsak tork in petek na liceju Prešeren od 17. ure do 19.30. Ob istih dnevih od 19. ure dalje je vadba rekreacije. Vabljeni!

SPDT

obvešča vse tiste, ki jih zanima trekking okoli Anapurn v Himalaji, naj se telefonsko obrne na dr. Ivana Simuniča v jutranjih urah (tel. št. 227-372).

SPOROČILO DOPISNIKOM

Vse naše dopisnike in tudi predstavnike posameznih društev naprošamo, da nas pravočasno obvestijo o morebitnih spremembah urnikov raznih prvenstvenih ali drugih srečanj, da se izognemo neljubim pomotam v rubriki »Domači šport«.

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; prednaročnina do 28. 2. 85 80.000 lir. V SFRJ številka 25.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II, nad., - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 43.000 lir. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

16. januarja 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Danes pred porotnim sodiščem v Cagliariju

Proces proti sardinskim avtonomistom

Očitajo jim »povezave« z libijskim revolucionarnim gibanjem

CAGLIARI — Pred tukajšnjim porotnim sodiščem se bo danes pričela razprava proti skupini Sardincev, ki jih dolžijo »separatistične zarote«. Po obtožnici naj bi poskušali Sardinijo odcepiti od Italije. Zaradi te obtožbe se je znašlo na zatožni klopi 26 oseb, od katerih jih je 13, ki jih bremenijo hujših dejanj: dva sta v ilegali, devet jih je v hišnem priporu, ostala dva pa na začasni svobodi.

Izmed vseh je najbolj pod udarom univerzitetni profesor 50-letni Gavino Piliu, predsednik Fronte za neodvisnost Sardinije (FIS), ki ga dolžijo 12 kaznivih dejanj, medtem ko so jih proti avtoprevozniku Salvatoru Meloniju zbrali kar 26.

Univerzitetnega profesorja z borbenim imenom Bainzu dolžijo tajnega političnega delovanja in ustanavljanja prekurzijske organizacije, ki naj bi z dejanji odtegnila Sardinijo italijanski suverenosti.

Na tem procesu se bo (kot odsoten) pojavljal tudi libijski državljani Mohamed Tabet Angeli. Očitajo mu,

da je kot predstavnik libijskega predsednika Gadafiga in libijskih revolucionarnih odborov dobavljal denar in orožje politično-vojaškemu aparatu sardinskih avtonomistov, da bi ga uporabljali pri uresničevanju svojih avtonomističnih idej in ustanovitvi samostojne države Sardinije.

V obtožnici so navedena tudi »dejanja«, ki naj bi grozila celovitosti Italije. Tako v njej navajajo dinamični atentat na urad pomorske družbe Tirrenia v Cagliariju, miniranje električnega droga ENEL in zažig vhodnih vrat v neko županstvo.

Za današnjo razpravo vlada veliko zanimanje v političnih krogih. Predsednik sardinskega deželnega odbora Mario Melis je obsodil italijansko obveščevalno službo, da je podpirala domnevno separatistično zaroto. Obtoženi Gavino Piliu pa je nekemu uglednemu milanskemu dnevniku izjavil, da avtonomistični ogenj razpihuje Italija sama s preprečevanjem dvojezičnosti in drugim ovirami, zaradi katerih se Sardinci čutijo zapostavljeni.

KRATKE OD TOD IN TAM

□ TOKIO — Japonska je včeraj počastila državni praznik polnoletnosti. Dvajsetletniki in njihove ljubke vrstnice vsako leto na ta dan svečano proslavijo svoj vstop v družbo odraslih. Brez pisanih ceremonij seveda ne gre, saj so nas Japonci na to že zdavnaj navadili. Letos je prag polnoletnosti prestopilo milijon sedemsto dvajset tisoč mladeničev in mladenk, prvi v temnih oblekah, slednje pa v bleščečih kimonih, ki jih najbrž nikoli več ne bodo oblekle. Tradicija in moda pač ne gresta isto pot.

□ PEKING — Čudežni otroci burijo našo domišljijo, dnevna kronika pa o njih le skopo poroča, kot da je teh naravnih fenomenov vse manj. Eden takih je petletni Liu Xiaobin, ki se od svojih vrstnikov ločuje le po tem, da je že pred dvema letoma poznal 3.600 znakov kitajske pisave, da je v enem letu prežvečil vso osnovnošolsko matematiko, v osmih nočeh se je pregrizel skozi srednješolsko fiziko, sedaj pa se ukvarja z evklidovsko geometrijo.

□ BASSANO DEL GRAPPA — Domiselnost razpečevalcev mamil postaja že pregovorna in vest, ki prihaja iz okolice Vicenze, nam to potrjuje. Nekd mesar je v svoji klavnicni razparal železodec pravkar zaklanega telčka in v njem našel v kovinski tulec spravljen zavojček heroina, v vrednosti 10 milijonov lir. Presenečeni mesar je drogo izročil orožnikom, ti pa so uvedli preiskavo.

□ PESCARA — Devet metrov dolg kit glavač je nasel na plaži pri Ortoni, žrtev umazanih, ki se nabira v morju pred obalo. Zdi se, da so orjaka zadušile polivinilne vrečke, valovi pa so ga nato vrgli na plitvo obalo. Okolje velikega sesalca, ki je kdove kako zavil na Jadran, bodo pripravili in razstavili v muzeju.

Kriminal v New Yorku problem številka ena

Anketiranci dajejo prav Goetzu, ki si je s streljanjem na črnce sam vzel pravico

NEW YORK — Po raziskavi New York Timesa vidi večina prebivalcev tega mesta v kriminalu poglavito življenjsko vprašanje in daje prav tistemu Berhardu Goetzu, ki si je v podzemeljski železnici s streljanjem na štiri črnce, ki so od njega terjali denar, sam vzel pravico.

Na podlagi javnega mnenja so med 5. in 10. januarjem z izpraševanjem 1.329 meščanov zbrali tale dva zanimiva podatka: 49 odstotkov oseb vidi v kriminalu poglavito vprašanje, 52 odstotkov pa daje prav Goetzu.

Newyorški župan Koch je s tem v zvezi izjavil, da sta kriminal in osebna varnost vprašanje celotne države. Dodal pa je, da je od 1981. leta kriminal upadel za 17 odstotkov. Šef newyorške policije Benjamin Ward pa sodi, da ljudje nimajo prave predstave o zločinstvu in da je raziskava zbrala podatke neposredno po Goetzovem dejanju.

Ko so Newyorčane vprašali po predlogih za odpravo vala nasilja, so na prvo mesto postavili boljše šole (74 odstotkov), boljše vaješke tečaje (75 odstotkov), velika večina (68 odstotkov) je pripravljen iz lastnega žepa financirati zasebno policijsko službo v svoji stanovanjski četrti, 59 odstotkov se nagiba k povečanju števila policajev, 55 odstotkov predlaga boljši način zdravlje-

nja zasvojenih z mamili, 47 odstotkov vprašanih pa predlaga zopetno uvedbo smrtno kazni.

Newyorški meščani so nadalje nazivali celo vrsto drugih predlogov, kako obvarovati svojo (in družinsko) kožo in premoženje. Tako navajajo potrebo po močnejših ključavnicah, učinkovitih alarmnih sistemih na oknih in avtomobilih, budnost na cestah in manj ponočnjaštva.

To, kar je ljubljanska modna revija v nedeljo pokazala svojim obiskovalcem ob otvoritvi 30. modnega sejma in kar si domačinke lahko ogledajo na številnih ponovitvah vse te dni, bi lahko mirne duše pokazala tudi na še bolj uglednih mednarodnih modnih revijah, tako v Italiji, Franciji in še kje drugje.

Modne revije v Ljubljani je naš dnevnik vsako leto tako rekoč redno spremljal. Vse so bile lepe, tudi dovolj zanimive, zadnja pa je bila, po našem, prav gotovo najboljša ter je dokazala, da se zna modnim tendencam, ki so sedaj v veljavi v svetu ne samo približati, temveč, da zna, predvsem na področju pletenin, marsikatero mednarodne modne ustvarjalce še prekositi. V mislih

Nasvet, dva voznikom, ki se v teh dneh odpravljajo na pot Srečno pot, januarski vozniki!

RIM — Nizke temperature in obilne snežne padavine, s katerimi nas radodarno obispa letošnji januar, so težka preizkušnja za vse voznike, ki imajo o sebi visoko mnenje. Še huje je šlo za nohte tistim, ki pristočno dvomijo v svoje vozniške sposobnosti, a jih dolžnost tira na zasnežene in poledenele ceste. Prvim in drugim so namenjene naslednje vrstice, saj bo menda res držalo, da »učen na svet ne pride nobeden, trije pa več vedo kakor eden«... in potem nemara ne bomo več poslušali jadicovanj o tem, kako iz prijateljevega avtomobila spredaj teče voda, in ne bomo več gledali, kako se sosed muči z natikanjem verig na napačna kolesa itd.

Vozniki, pozor! Nikar ne kupujte predragih verig, ko pa je snega pri nas ponavadi le za ped, redkokdaj kaj več. Dovolj so že navadne verige, ki jih je moč hitro nadeniti, kajti v sapi z onkraj Nanosa cincavcem na mah otrpnejo prsti. Kdor je poizkusil, že ve... Kajpada je treba verige pripeti na pogonska kolesa.

Tekočina proti zmrzovanju je bržkone še bolj pomembna od verig. Čeprav pri nas temperatura le redkokdaj zdrkne globoko pod ničlo, previdnost nikoli ni odveč. Tekočino vlijemo v ekspanzijsko posodo, najboljša pa je mešanica enakih delov vode in protizmrzovalne tekočine, ki poledenijo šele okrog 30-35 stopinj pod ničlo. Uporaba izključno samo protizmrzovalne tekočine ni priporočljiva, pa tudi ne gospodarna.

Najbolj plašni so medtem avtomobil pustili doma, pogumnejši pa so z zimsko opremo neustrašeno zapeljali v celec. Najbolj drzni si upajo preko zametov kar brez verig; navadno se njihove pustolovščine srečno zaključijo, pomembno je le, da vozijo previdno, brez sunkovitega pritiskanja na plin ali zavore, a tudi ne prepočasi, sicer bo vozilo obtičalo v prvem večjem zametu. Pa veliko sreče!

Mode ne krojijo le škarje, temveč tudi ideje

imamo na primer modele, ki jih je prikazala tovarna pletenin Rašica, pa tovarne Almira, Angora, Tekstina iz Ajdovščine in še druge, ki so bili tako izvirni, tako lepi, tako resnično uporabni za vse priložnosti, istočasno pa tako elegantni in primerni za moderno žensko, da bi njim podobne težko našli celo v italijanskih boutique ali drugih trgovinah.

To je bila paša za oči tako mladih pa tudi ne več tako mladih gledalcev, ki so pravzaprav v skoraj vsakem modelu našli nekaj, kar bi lahko sami osvojili, sami nosili.

Izkazale so se torej predvsem tovarne pletenin, nič manj izvirne pa niso bile s svojimi izdelki tovarne tekstila, predvsem iz Maribora,

Prebolda, Kranja, Varteks iz Varaždina, Novoteks iz Novega mesta itd. Videli smo tkanine, ki so bile lepe in privlačne ne samo po svojih vzorcih, temveč so bile tudi zelo kvalitetne.

Da smo pri vsem tem občudovali še zelo efektne večerne obleke, pa izredno lepe čevlje, domiselne klobuke, lepe torbice, moderne pričeške, predvsem pa zelo, zelo lepe manekenke, ki se jim pozna njihova dovršena profesionalnost, ni treba še posebej poudariti. Mislimo pa, da je bilo že to kar smo povedali, dovolj, da bo marsikatero našo čitateljico vzpodbudilo, da bo pri svojih nakupih onstran meje pomislila tudi na izdelke tovarni, ki smo jih, zaradi njihove kakovosti in izvirnosti, še posebej omenili.

N. L.

Miki Muster:

RAZBOJNIKI

13.

